

TESVİYE

HÜR VE KABUL EDİLMİŞ MASONLAR BÜYÜK LOCASININ RESMİ YAYIN ORGANIDIR.

YIL:13 SAYI:63 NİSAN 2005

AB'ye giden yol

FİNANSBANK'IN SİZE ÖZEL BİR BANKACILIK PAKETİ HAZIRLAMASINI İSTEMEZ MİSİNİZ?

*Eğer derseniz Finansbank size özel bir bankacılık paketi
hazırlayacak. Bu özel paket sayesinde hem finansal ihtiyaçlarınız
için kaliteli hizmet alacak, hem de hiçbir ek ücret ödemedi ve
gelirleriniz kesintiye uğramadan derneğinize katkıda
bulunacaksınız. Çünkü Finansbank, özel bankacılık paketinden
elde edeceği gelirin bir bölümünü derneğinize bağışlayacak.*

Finansbank'ın özel bankacılık paketinden yararlandığınız takdirde herhangi bir ek ödeme yapmadan, elde ettiğiniz avantajlarınız ve gelirleriniz hiçbir kesintiye uğramadan derneğimize katkıda bulunabileceksiniz. Sadece kredi kartı harcamalarınız değil, Finansbank'ın mevduat ve yatırım ürünleri de derneğimize bağış kazandıracak.

OH, yani Otomatik Hesap

OH, düzenli ödemelerinizi otomatik olarak yapar. Otomatik ödeme talimatı size ayrıca ParaPuan kazandırır. Hiçbir işlem yapmanıza gerek kalmadan, hesabınızdaki parayla, otomatik olarak B Tipi Likit Fon alır. Paranıza sürekli para kazandırır. Türkiye'de "puan getirisi" en yüksek hesap OH'tur. Dilediğiniz an kullanabilmeniz için kredi tanır.

Size özel ayrıcalıklar sunacak ve derneğimize bağış kazandıracak bankacılık paketinde neler olacak?

- Yatırımlarınızı ve ödemelerinizi sizin için yöneten OH, yani Otomatik Hesap
- TL ve dövize yüksek faiz getirisi sunan Vadeli Mevduat Hesabı
- Farklı ihtiyaçlarınız için düşük faizli Bireysel Krediler
- Çok Avantajlı Kredi Kartı CardFinans
- ParaPuan kazandıran Otomatik Fatura Ödemeleri
- Kredili Mevduat Hesabı
- Yatırım Ürünleri
- Para Transferleri
- Yurtdışına çok hızlı para transferi Western Union
- Sigortalar (Konut, Kasko, Ferdi Kaza ve Site Sigortası)
- CardFinans24 ATM ve banka kartı
- Finans24 ATM - Otomatik Vezneleri
- İnternet ve Telefon Bankacılığı

Otomobil, Konut ve Tüketici Kredileri

Otomobil ve Konut Kredinizi, TL ya da dövize endeksli olarak kullanır, çok uygun faiz oranlarından yararlanırsınız. 2. el araç alırken bile, 0 km. için uygulanan tüm avantajları kullanabilirsiniz. TL'de 48 aya, dövize endekslide 60 aya varan vadelerle sunulan Konut Kredisi geri ödemelerinizi, kendinize göre düzenleyebilirsiniz. Tüketici Kredisi'ni ise, ihtiyacınız olduğu anda, çok uygun faiz oranlarıyla kullanır, 24 aya varan vade seçeneklerinden yararlanabilirsiniz.

Yatırım Fonları

Repo, Hazine Bonosu, Devlet Tahvili ve hisse senedinin bir araya getirilmesiyle oluşmuş, profesyonelce yönetilen yatırım araçlarıdır. Finansbank'ta gelir beklentinize ve risk tercihlerinize göre, A ve B tipi yatırım fonları bulunmaktadır.

Vadesiz TL/Döviz Hesabı

Bankacılık işlemlerinizi için gerekli olan bir hesaptır. Bu hesapta, paranız her an kullanıma hazırdır.

Vadeli TL/Döviz Hesabı

TL ya da döviz cinsinden paranıza, önceden belirlenmiş faiz oranları üzerinden para kazandıran bir hesaptır. Bu hesaptaki paranız sizin belirleyeceğiniz bir vadede, para kazanır. Paranız, piyasadaki faiz düşüşlerinden etkilenmez. Sabit bir getiri sağlarsınız.

CardFinans

Çok avantajlı kredi kartıdır. Türkiye'de ve yurtdışında, tüm harcamalarınızı CardFinans'la yapar; CardFinans'ın "avantaj işareti" ni gördüğünüz her yerde, size özel taksitlerden ve indirimlerden yararlanırsınız. CardFinans'nızı kullandıkça ParaPuan kazanırsınız. ParaPuan'larınızı, CardFinans'ın "avantaj işareti" ni gördüğünüz her yerde para yerine kullanabilir; dilerseniz bedava uçak bileti ya da Varan'dan bedava otobüs bileti olarak değerlendirebilirsiniz.

FINANSBANK

**SUISSEDEUTSCHLAND
HOLLANDTURKEY**

Sevgili Kardeşlerim,

Türkiye Büyük Locası'nın 95. kuruluş yılını T.B.M.M.sinin 85. yılı ile birlikte AB başkenti Brüksel'de kutlayacağız. Ayrıntılar, "AB'ye Giden Yol" başlığı ile s. 6'da yer alıyor. Derginin kapağına bu haberi yansıtmaya çalıştık. S. 7'de de, Beethoven'ın 9. Senfonisi'nin, AB marşı olarak kabul edilen koral bölümünün "Neşeye Övgü" şiirini kaleme alan Schiller Kardeşimizi konu ettik.

"Eski Otel Binası" diye adlandırdığımız ve metro inşaatı nedeniyle temelleri hasar gördüğünden yıkılan binanın yerine yenisinin temel atma merasimi 09 Nisan 2005 günü yapılacak. Tesviye'nin 64. sayısında İstanbul va-

disinde planlanan ve uygulanmasına başlanan projenin detaylarını sizlere sunmaya çalışacağız.

Sabah Gazetesi'nde tarihçi Orhan Koloğlu'nun yazı dizisinin uyandırdığı yankılar üzerine Hürriyet Gazetesi de benzer bir dizi başlattı. Başka zaman ve ülkelerden fotoğraflarla süslenen bu yazı ile medyada, alışmadığımız tarzda ve gereğinden fazla bir yoğun-

lukla manşete çıktık. Vakit Gazetesi, editörünüzü hedef gösteren bir yazı yayınladı, internette lehte ve aleyhte polemik başladı.

Dergimizin 57. sayfasında "Erol Güney'in Ke(n)disi?" kitabını okuyucularımıza tanıtmak istedik. Kitapta Hasan Âli Yücel Kardeşimizin kurduğu tercüme bürosu ile Köy Enstitüleri ve "İkinci Yeni" şiir kuşağı ile çok ilginç, esprili bölümler var. 03 Nisan tarihinde de, Hürriyet Pazar ekinde, iki sayfa üzerinde aynı konuya yer verdi.

Masonluğa bol atıflarda bulunan "National Treasure" adlı filmi Osman Balcıgil K. yorumladı, s. 39. Bu vesileyle filmde sık sık sözü geçen Benjamin Franklin'in yaşamı ile başarılarını ve Maşonik kariyerini s. 35'de verdik.

Kardeşçe sevgi ve saygılarımla,

Celil Layikteş
celil.layikteş@superonline.com

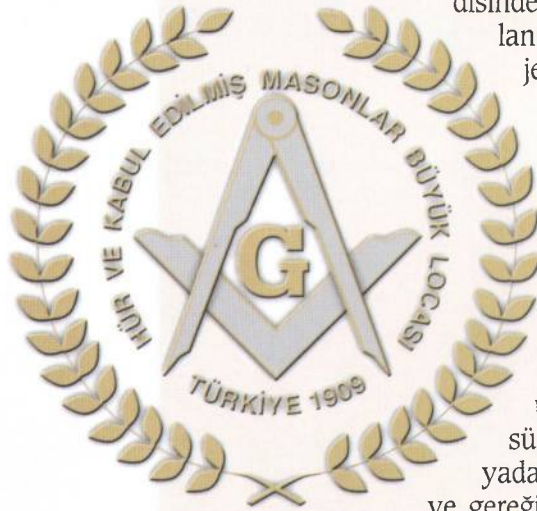
6 Türkiye Büyük Locası, kuruluşunun 95. yıldönümünü ve TBMM'nin 85. yıldönümünü AB'nin başkenti Brüksel'de görkemle kutluyor.

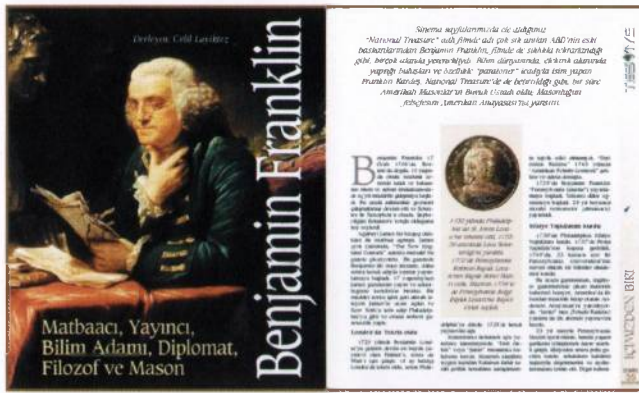
7 AB'nin Uluslararası Marşı, Beethoven'ın Dokuzuncu Senfoni'sinin Neşeye Övgü adlı bölümüdür. Schiller bu şiirde Kardeşler'ine seslenir.

10 Büyük Üstadımız'ın İsrail, Hong Kong ve Kanada ziyaretlerinden izlenimler.

35

İÇİMİZDEN BİRİ: BENJAMIN FRANKLIN

Büyük Üstat, Bilim Adamı ve Devlet Başkanı... National Treasure adlı filmde anlatılmayan yönleriyle Tesviye'de... Celil Layiktez'in kaleminden.

38

SİNEMA: BİZE GÖRE BİR FİLM

32 kısım tekmi birden, tam bize göre bir film! Osman Balcıgil, tüm dünyada Masonlar'ın ilgiyle izledikleri filmi, masonik bir bakış açısıyla değerlendirdi.

54

KİTAP: MESİH'İN MİRASI

Baigent, Leigh ve Lincoln'ün birlikte kaleme aldıkları "Mesih'in Mirası" isimli kitabın, daha önce yazdıkları öteki masonlukla ilgili kitaplarla birlikte değerlendirmesi.

16

GENÇLERE KONFERANSLAR

Profesör Kerem Alkin ve Sunay Akın, burs verdiğimiz gençlerle birlikteydi.

22

MASON ORG. YAYINDA

HKMBL, web ortamında beş ayrı internet sitesiyle temsil edilmeye başlandı. Resmi web sitemizin yanı sıra, Mimar Sinan ve Tesviye gibi yayınlarımız, Sanal Müzemiz ve İktisadi İşletmemiz de hem Kardeşlerimiz hem de hariciler tarafından büyük bir ilgi ve beğeniyle karşılandı.

46

TARİHİ KÖKENLER

Invisible College, Royal Society, Strict Observance

50

SORULAR VE YANITLAR

Celil Layiktez sık sorulan ve cevapları her zaman merak edilen konuları aydınlatmaya devam ediyor.

53

SEMBOLLER

"9" rakamı neyi ifade ediyor? Parmenides'e göre, mutlakiyeti... Peki başka ne tür anlamları var "9"un?

58

BUNLARI BİLİYOR MUSUNUZ?

Encyclopedia Britannica'nın kurucusu Andrew Bell, Kardeşimizdi. Biliyor muydunuz? Ve, masonlukla ilgili büyük bir ihtimalle bilmediğiniz pek çok ilginç konu daha...

62

FİLATELİ

Sedat Uygur Kardeş "müzik, müzisyenler ve pul"u, masonik bir bakışla değerlendirdi.

64

BRİC

Ali Yalman Kardeşimiz'den bu sayıda yine size şaşırtacak değişik eller.

65

KARİKATÜR

İrvin Mandel'den 3 güzel karikatür.

TESVİYE

İÇİNDEKİLER

TESVİYE
5
2005-NİSAN

Türkiye Büyük Locası kuruluşunun 95. yıldönümünü ve T.B.M.M. 'nin 85. yıldönümünü Avrupa Birliği'nin başkenti Brüksel'de görkemle kutluyor.

AB'ye giden yol...

Büyük Locamız, Türk Masonluğu'nun kuruluşunun "95. Yıl Kutlama Etkinlikleri" çerçevesinde, 22 - 24 Nisan 2005 tarihleri arasında, Belçika Muntazam Büyük Locası'nın iştirakiyle, Avrupa Birliği'nin başkenti Brüksel'de gerçekleştirilecek çeşitli törenler planladı.

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 85. yılı da bu etkinlikler çerçevesinde kutlanacak.

Planlanan etkinlikler Avrupa Parlamento Binası'nın karşısında bulunan ve Avrupa Birliği'nin üst düzey yöneticilerine ve diplomatlara ait tarihi "Le Cercle Royal Gaulois" merkezinde gerçekleştirilecek.

Etkinlikte, dünyanın tek Çocuk Bayramı kutlayan ülkemizi temsilen bir kız ve bir erkek öğrenci, "23 Nisan Bayramı'nın anlamı ve önemi" konularında Fransızca konuşmalar yapacaklar.

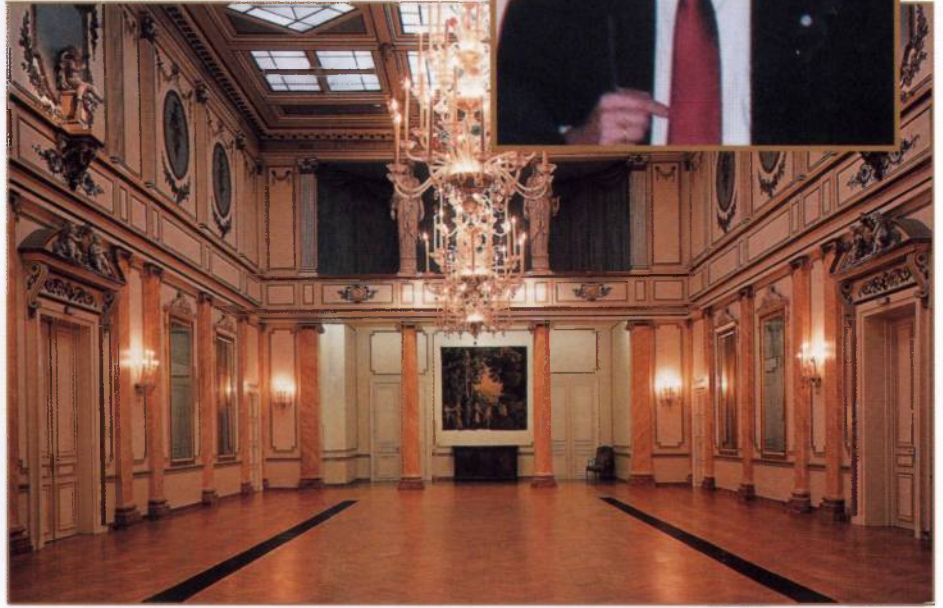
Paris'ten gelecek virtüöz Hüseyin Sermet Kardeşimiz bir konser ve Piyanist Nadine Delsaux eşliğinde Bariton Steeve Heimanu Mai bir şan resitali verecek.

Konuyla ilgili bir Basın Toplantısı gerçekleştirilecek.

Kutlamaların akşamında ayrıca bir kokteyl verilecek.

Görüldüğü gibi, Türkiye Büyük Locası, Avrupa Birliği'nin merkezine adım atma yolundaki çalışmalarını sürdürüyor.

Büyük Üstadımız, "Tarihi bir olay olan bu kutlamalara, Kardeşle-

95. kuruluş yıldönümümüz ve TBMM'nin 85. kuruluş yıldönümünün kutlanacağı Le Cercle Royal Gaulois merkezi (üstte ve üstte solda).

Et kinlikler Belçika Muntazam Büyük Locası'nın iştirakiyle gerçekleşecek. Bu Büyük Loca'nın Büyük Üstadı Alexander Cleven 2004'de gerçekleştirdiğimiz Konvanımız'a katılmıştı (üstte sağda).

rimiz'in Eşleri ile birlikte katılmalarını ve bu gururu yaşamalarını" bilhassa öneriyor.

Kamuya açık etkinliğin ertesi günü, Belçika Muntazam Büyük Locası'nda, başta her iki Büyük Üstadın ve Kardeşlerin katılacağı, masonik bir toplantı yapılacak, da-

ha sonra bir gala yemeği ile kutlamalar son bulacak.

Ülkemizin AB kapsamına alınması safhasında, "Türk Masonları olarak Türk imajının, Türk kültürünün, Türk olgusunun bir yansıması olduğumuz" şeklindeki inancımızı ve görev bilincimizi unutmamalıyız.

“Almanya'nın yetiştirdiği en büyük şairler kimlerdir?” diye sorulsa, akla hemen iki isim gelir: Goethe ve Schiller

Schiller ve Goethe'nin, halen okul kitaplarında bile adları birlikte anılmaktadır. Schiller 1805 yılında henüz 46 yaşındayken hayata gözlerini yummuştur, Goethe ise 1832 yılında 83 yaşında ölmüştür, bugün mezarları yan yanadır. Weimar'da onları birlikte bir defne dalı tutarken gösteren bronzdan heykelleri vardır. Heykelin üstünde durduğu kaideye çakılmış levhada şunlar yazılıdır: “Vatan şairleri Goethe ve Schiller”. Hafızalarda olsun, gönüllerde olsun onları ayırmaya kimse kıyamamıştır. Bunda aynı dönemde yaşadıkları tüm çağdaşlarını gölgede bırakacak denli dünya ve Alman edebiyatına damgalarını vurmuş olmaları büyük bir etken.

Buzlar 1794'te çözüldü

Oysa başlangıçta ateşle barut gibi yan yana gelmekten özenle kaçınıyorlardı. Goethe'nin yaklaşımı düşmanca, Schiller'in ise soğuk ve mesafeliydi. Ama buzlar 1794 yılında Goethe'nin “Bitkilerin Dönüşümü” üzerine bir konuşma yapmak için geldiği Jena'da çözüldü. Dinleyiciler arasında Jena Üniversitesi'nde edebiyat profesörlüğü yapan Schiller de vardı. Goethe'nin konuşması bittikten sonra Schiller kafasını sallayıp: “Ama bu bir deneyim değil, düşünce!” diye karşı çıktı. Ve bu sözler sadece hararetili bir tartışmanın değil, yeni bir dostluğun da başlangıcı oldu.

Fransız Devrimi'nin yeni bir çığır açtığı o yıllarda, Goethe hatırı sayılır bir devlet adamıydı. “Genç Werter'in Acıları” adlı romanıyla tüm Avrupa'nın kalbini fethetmiş olmanın nimetlerinden faydalanmaktaydı. Schiller ise “Haydutlar” ve “Don Carlos” adlı oyunları

SCHILLER

İkisinin de eserlerini birbirlerine borçlu olduğunuz ileri sürmek hiç de abartılı olmaz. Goethe, Schiller'e duyduğu şükranı şu sözlerle dile getirdi: “Bana ikinci bir gençlik armağan ettiniz. Beni yeniden şair yaptınız.” Schiller ise Goethe'ye bağlılığını bir arkadaşına şöyle açıkladı: “İçimde bir şey yeşermeden ondan ayrılamam.”

Vatan şairleri, Goethe ve Schiller'i ayırmaya kimse kıyamaz.

büyük bir çıkış yaparak Goethe'yi tahtından indirecek bir yazar görünümündeydi. Kısacası, birbirlerini birer rakip gibi algılamaları

çok doğaldı. Jena'da altı hafta boyunca hemen her şey üzerine tartıştılar ama hiçbir konuda da anlaşamadılar. Ancak köprüleri atmaktansa, tam tersine işbirliğine gitme yolunu seçtiler. Çünkü, aralarındaki gözle görülen soğukluk ortadan kalkmış, yerini birbirlerine duydukları hayranlığa bırakmıştı. Jena'daki bu tartışmadan sonra düzenli olarak yazışmaya başladılar. Mektupların eksenini, yeni filizlenen bu dostluğu pekiştirmek olduğu kadar günün sorunlarına yanıt veren bir sanat teorisi oluşturmaktı aynı zamanda. Görünen oydu ki, aralarında derin bir uçurum vardı. Ama, bu ayrılıkta bile birçok konuda aynı sonuca vardıklarını şaşkınlıkla gördüler. İkisi de Fransız Devrimi'nin içeriğine sahip çıkıyor, ancak yöntemini benimsemiyordu.

Yazınsal tutumları farklıydı

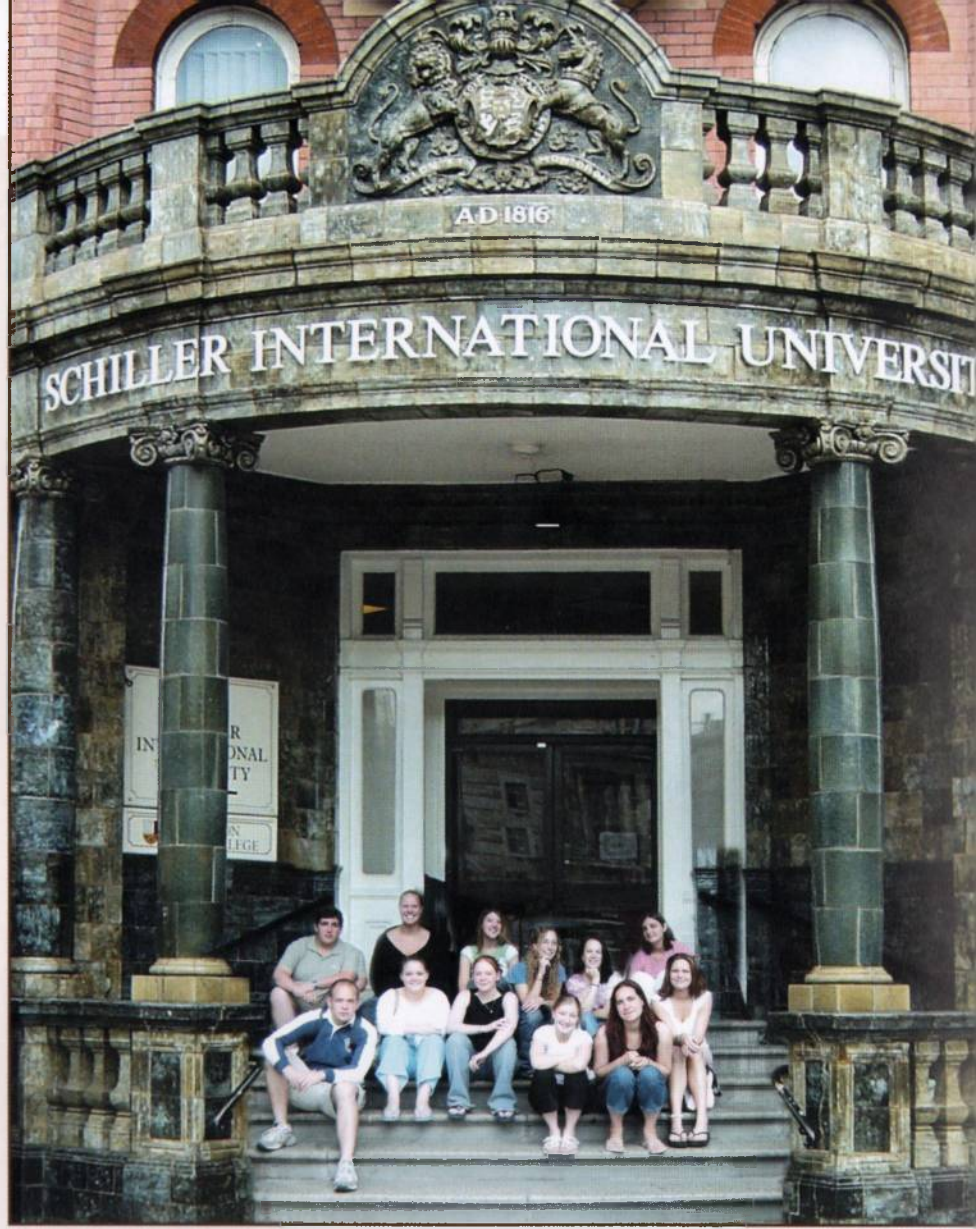
Fransız Devrimi'nin kansız bir şekilde gerçekleşmesi, feodalizmin son kırıntılarının da Almanya'dan temizlenmesi; işte birlikte çalışmalarının temelini oluşturacak ana düşünce buydu. İktisadi ve siyasi görüşlerindeki ortaklık, arkadaşlıklarının anahtarıydı. Tutumları farklıydı. Goethe aydınlanmacı bir hümanizmin temsilcisiydi, evrime inanıyordu. Schiller ise idealist bir devrimci. Yani en başından beri arkadaşlıklarının bir sınırı vardı ve bu sınır hiç geçilmedi. Yazınsal tutumları da birbirinden farklıydı. Schiller'e göre Goethe içgüdülerini izleyerek doğayı aslına uygun taklit eden saf şairdi, kendi-

si ise gerçekliği sadece olduğu gibi değil, aynı zamanda nasıl olması gerektiğini de göstererek yansıtan duygusal şairdi. Goethe konularını yaşantıdan, mitlerden, efsanelerden alırken Schiller de sırtını tarihe, felsefeye ve oyun teorisine dayamaktaydı.

Weimar'da buluşma

Schiller 1799 yılında Goethe'nin üstelemesiyle Weimar'a gelip yerleşti. Birbirlerinden öğrenecekleri çok şey vardı. Goethe doğuştan bir şairdi, kelimelere hükmetmekte üstüne yoktu, ayrıca çok iyi bir gözlemciydi. Schiller'in damarlarında ise bir trajedi yazarının kanı akıyordu, kurgunun dilinden en iyi anlayan oydu.

Weimar'da her gün yüz yüze görüşmek fırsatına kavuştuklarından, eleştiriler ve desteklemelerle, yeni çalışmalar için birbirlerini adeta kamçılardılar; ikisinin de en verimli dönemi oldu bu. Schiller, başyapıtlarından sayılan "Messina Gelini" ile "Wilhelm Tell"i Weimar'da yazdı. Goethe ise en görkemli eseri olan Faust üzerinde yeniden çalışmaya başladı. İkisinin de eserlerini birbirlerine borçlu olduğunu ileri sürmek hiç de abartılı olmaz. Goethe, Schiller'e duyduğu şükranı şu sözlerle dile getirdi: "Bana ikinci bir gençlik armağan ettiniz. Beni yeniden şair yaptınız." Schiller ise Goethe'ye bağlılığını bir arkadaşına şöyle açıkladı: "İçimde bir şey yeşermeden ondan ayrılamam." Ama ayrılık saati gelip çatığında takvimler 9 Mayıs 1805'i gösteriyordu. Schiller'in erken ölümüyle düşünce alışverişi son bulmuş ve klasik dönemin tüm yükü Goethe'nin omuzlarına binmişti. Eserleri, düşünceleri, yaşamları değişik yollar izlemişse de yazma, felsefeye, insanlığa yaptıkları katkılardan ötürü isimleri hep birlikte anıldı: Johann Wolfgang von Goethe ve Friedrich Schiller.

SCHILLER'DEN SEÇMELER:

- Affetmek ve unutmak, iyi insanların intikamıdır.
- Akıl ve dirayetin ak saçlıları gibi, ama yüreğin masum çocukluk yüreği olsun.
- Büyük başarıların sahipleri, küçük işleri titizlikle yapabilmeye sabrını gösteren kişilerdir.
- Büyük insanlar, hiç yankınmadan bütün acılara katlanırlar.
- Cesaret hayatı hiçe sayar, vicdanı değil.
- Doğruluk, her türlü şartlar altında meyve verir.
- Dostu severim ama, düşman da işe yarar; dost gücümü gösterir, düşman da ödevimi.
- Hiç bir şeyden korkmayan adam, kendisinden herkesin korktuğu birinden daha az kudretli değildir.
- Kaybettiğiniz anları sonsuzluk bile geri getiremez.
- Şüpheli bir muzafferiyet, şüphesiz bir bozgunluğa çevrilir.
- Tanrı cesurun yardımcı-sıdır.
- Vatanınızı seviniz zira orası babalarımızın da vatanıdır.
- Yalnız basit şeyleri tam ve mükemmel yapmaya sabırları olan insanlar, güç şeyleri kolaylıkla öğrenmek becerisini kazanabilirler.

AB'nin "Uluslararası Marş"ı

*Beethoven'in
Dokuzuncu Senfoni'sinin
Neşeye Övgü adlı dördüncü
bölümü çoğumuzun her
dinleyişte yeni güzelliklerini
keşfettiğimiz, insanlığa
iletlen evrensel bir mesajdır.*

Beethoven'in bu senfonisinin dördüncü bölümündeki şiir, Alman edebiyatının ünlü adı Friedrich Schiller'in Neşeye Övgü'südür.

Beethoven, Dokuzuncu Senfoni'sini 1823 yılında bitirdi. Senfoni artık dünya dostluğunun, kardeşliğinin, sevgisinin ortak sesi oldu.

Dostlukları kuran elbette sanatçılardır. Her gün yeni örneklerle bu ispatlanır. Senfoni'nin marş olarak çalınabilmesi için gerekli aranjmanı, 1972'de Herbert von Karajan düzenledi.

AVRUPA MARŞI'nın son bölümündeki iki dize, bütün insanlığı birleşmeye çağırıyor:

"Birleşmiş bir dünya kuralım. Bütün insanlık için barış dileyelim."

Neşeye Övgü'den bir bölüm:

*"Törelerin ayırdıkları,
Senin sihrinle birleşir...
Yumuşak kanadının uçtuğu yerlerde,
Gökyüzünün ışıltılı evreninde
Uçuşan güneşler gibi
Yolunuzda neşeyle koşun kardeşler!
Zafere koşan bir kahraman neşesiyle...
Kucaklasın ey milyonlar!
Bu öpüş tüm dünyanınıdır.
Kardeşler, yıldızlı göğün üzerinde
"Sevgili bir baba vardır."*

Doğan Hızlan'ın, Hürriyet Gazetesi'nde 31 Ekim'de yayınladığı köşe yazısından:

"Artık benim sevdiğim ulusal marşlardan sonra bir enternasyonal marşım da var. Ne zaman barışın, kardeşliğin, birleşmenin adı anılsa, akla Dokuzuncu Senfoni gelir. Berlin Duvarı yıkıldığında da, Leonard Bernstein yönetiminde gene onun notaları yankılanmıştı.

Büyük sanatçılar, geleceğin insanlığını görür."

(Çeviri, Boyut Yayınları'nın 'Ludwig van Beethoven' albümünden alınmıştır.)

Büyük Üstadımız'dan Cumhurbaşkanımız'a nezaket ziyareti

Büyük Üstat Kaya Paşakay, Büyük Üstat Kaymakamı Asım Ak'ın, Büyük Üstat Yardımcısı Harun Kuzgun ve Büyük Üstat Yardımcısı Murat Çim Kardeşler 11 Ocak 2005 tarihinde Cumhurbaşkanımız Sayın Ahmet Necdet Sezer'e bir protokol ve nezaket ziyaretinde bulundular.

Sayın Cumhurbaşkanımız, Kardeşlerimiz'i, samimi bir şekilde karşılayarak, kendileriyle, mutadın üzerinde, yaklaşık 45 dakika süren bir görüşme yaptılar. Görüşme sırasında, Sayın Cumhurbaşkanımız'a Masonluk konusunda bilgiler sunuldu, soruları cevaplandı ve tanıtıcı yayınları-

mızdan bazıları takdim edildi.

Sayın Cumhurbaşkanımız, "mesleğimize çok olumlu baktıklarını ve masonik prensiplerimiz nedeniyle özel bir konuma sahip olduğumuz" mesajını vererek, "bizleri Ülkemiz'de Atatürkçülük'ün, laikliğin koruyucusu ve teminatı bir topluluk olarak gördüklerini, bundan da büyük mutluluk duyduklarını" ifade ettiler.

Ziyaretin sonunda da Büyük Üstadımız'a "ziyaretten duydukları memnuniyetlerini belirttiler ve tekrar görüşme konusundaki samimi isteklerini" dile getirdiler.

İsrail'de İs'ad Töreni

Büyük Üstat Kaya Paşakay ve Mustafa Doğrusoy Kardeş, İsrail Büyük Locası'nın Büyük Üstadı ve Büyük Görevlileri'nin 25 Ocak'ta gerçekleşen İs'ad Töreni'ne katıldılar.

Kardeşlerimiz ve eşleri, 24 Şubat 2005'te İsrail Büyük Locası Büyük Görevlileri ve Nur Locası Kardeşleri tarafından karşılandılar ve aynı akşam bir gün sonra görevini devredecek İsrail Büyük Üstadı Chaim Henry Gehl Kardeş tarafından Sheraton Moriah Oteli'nde verilen veda yemeğine katıldılar.

İngiltere, Belçika, Hollanda, Almanya, Washington, İtalya, Yunanistan, Romanya, Estonya, Bulgaristan Büyük Üstatları ve Büyük Görevlileri'nin katıldığı yemekte Büyük Üstadımız Kaya Paşakay bir konuşma yaparak, Büyük Üstat Chaim Henry Gehl Kardeş'e "görevi süresince ülkesinde ve evrensel Masonluk ilişkilerinde yaptığı çalışmalar ve Türkiye-İsrail Büyük Locaları işbirliğine olan katkıları" için teşekkür etti.

İs'ad töreninin ardından, misafir Büyük Üstat ve Büyük Üstat Temsilcileri, birer konuşma yaparak, İsrail Büyük Üstadı Sami Raphaeli Kardeş'e hediyelerini takdim ettiler.

25 Ocak 2005 günü sabahleyin Tel Aviv'in güneyinde bulunan Ya-fa'ya götürülen konuklar, kültürel bir gezide bulundular. Yörenin özellikle Osmanlı Dönemi'nden kalma anılar ve yapıtlarla dolu, tüm dinler

için önemli bir bölge olması, katılımcıları etkiledi.

Daha sonra, otele dönen katılımcılar, regalyelerini kuşanarak 16:00'da Mabnet haline getirilen salonda toplandılar. Törenle mabe-

Türkiye Büyük Locası Büyük Üstadı Kaya Paşakay Kardeş de bir konuşma yaparak,

Türkiye'den giden Türkiye Cumhuriyeti vatan-daşı Kardeşler'in İsrail'de kurmuş oldukları Nur Locası'nın çalışmalarından övgü ile bahsetti.

de alınan katılımcılar yerlerini aldıktan sonra, 2002-2004 döneminde İsrail Büyük Locası çalışmalarında emeği geçen Kardeşler'e ödülleri verildi.

Daha sonra Büyük Üstat İs'adına geçildi. İs'ad sonunda Sami Raphaeli Kardeş, Büyük Üstat regalyesini kuşanarak yerini aldı. Sonra Sami Raphaeli Kardeş, 2005-2006 Dönemi Büyük Görevlileri'ni İs'ad ederek, töreni tamamladı.

Ardından, misafir Büyük Üstat ve Büyük Üstat Temsilcileri, birer konuşma yaparak, İsrail Büyük Üstadı Sami Raphaeli'ye hediyelerini takdim ettiler.

Büyük Üstadımız'ın konuşması...

Türkiye Büyük Locası büyük Üstadı Kaya Paşakay da bir konuşma yaparak, İsrail'de Türkiye'den giden Türkiye Cumhuriyeti vatan-daşı kökenli Kardeşler'in kurmuş oldukları Nur Locası'nın çalışmala-

rından övgü ile bahsetti, Türkçe çalışan 73 numaralı Nur Locası Kardeşleri'ni "Türkiye'nin Masonik elçileri" olarak gördükleri belirtti. Büyük Üstadımız, İsrail Büyük Locasına ve yeni Büyük Üstadına başarılar diledi.

Gala yemeğinde...

Akşam yapılan gala yemeğinde, İsrail'in Önceki Cumhurbaşkanı'nın konuşmasında, Evrensel Kardeşlik temalarından bahsedilerek, Masonluğun Evrenselliği ve insanlar arasında barış sağlanmasına olabilecek katkılarından bahsedildi.

26 Ocak Perşembe günü tüm katılımcılar, üç semavi dinin kutsal şehri Kudüs kentine götürüldüler. 3000 yıldır Museviler'in, 2000 yıldır Hristiyanlar'ın, 1300 yıldır Müslümanlar'ın yakınlarında yaşabilmek için uğraş verdikleri bu kentin her adımında bir tarih yatıyor.

Moriah Dağ'ının batı ve doğu tepeleri arasına Eski Kent (Old City)

diye adlandırılan bölge, gerçekten heyecan verici. Cami, kilise ve sinagogların iç içe bulundukları yerde, Batı Duvarı tünellerinde tarihin içine dalınıyor. İ.Ö 1000 yılına dek uzanan tarihi 20 bölümlü bu tünelde yaşamak mümkün.

Türk Delegasyonu, Kudüs'ün kalbi sayılan Kutsal Kaya'nın içinde bulunduğu Hz. Ömer Camii ve Mes-cidi Aksa'yı da ziyaret etti. Kutsal Kaya'nın önemi, genel inanışa göre Adem'den başlıyor. Museviler için de kutsal bir yer olan Kutsal Kaya, daha sonra Meryem'in Hz. İsa'ya hamile kaldığı yer olması nedeniyle Hristiyanlar ve en son Hz. Muhammed'in Miraç'a çıktığı yer olması nedeniyle Müslümanlar için son derece değerli ve kutsal bir mekân.

Türk Delegasyonu ayrıca, Bethlehem'i ve Hristiyanların Noel Kutlamaları'nı yaptıkları Hz. İsa'nın doğduğu yer olan kiliseyi, Lut Gölü'nü ve çevresindeki tarihi bölgeleri de gezdiler.

Uzak Doğu Büyük Locası Hong-Kong

Uzak Doğulu Kardeşlerimiz'le...

Hong-Kong ve Uzakdoğu Büyük Locası Büyük Üstadı David Alistair Fok ve Malezya Büyük Locası Büyük Üstadı Yeoh Poh birlikte (yanda üstte).

31 Ocak 2005 tarihinde Hong-Kong ve Uzak Doğu Büyük Locası'nın Konvan'ına resmi davetli olarak katılan Büyük Üstat Kaya Paşakay, Türkiye Büyük Locası'nı dünyanın bu bölgesinin en önemli Büyük Locası'nda ilk kez temsil etti.

Konvan her iki Büyük Loca ve Büyük Üstatlar arasında çok yakın Kardeşlik ilişkilerinin kurulmasına imkân vermesi nedeniyle büyük yarar sağladı.

Büyük Üstat David Alistair Fok, Büyük Üstadımız'a "10 Aralık 2005'de yapılacak Konvanımıza kesin olarak katılacağını" söyledi ve "yanında her iki Büyük Loca'nın müştereken yapabilecekleri projelerini getireceğini" belirtti.

Kuzey Amerika ve Avrupa

Kanada

Büyük Üstatlar Calgary'da toplandı

2005 yılı Kuzey Amerika ve özel resmi davetli Avrupa Büyük Üstatları Konferansı 20-23 Şubat 2005 tarihleri arasında Kanada'nın Alberta Büyük Locası'nın merkezinin bulunduğu Calgary şehrinde yapıldı.

Maryland, Ontario, Kentucky, İran, Fas, Meksika, İtalya, Fransa Büyük Localarının Büyük Üstat ya da Büyük Görevlileri, Büyük Üstadımız Kaya Paşakay ile birlikte.

Geçen yıl Washington D.C. de yapılan Konferansta olduğu gibi Büyük Üstadımızın resmi davetli olarak katıldığı bu yılki toplantı da, "Türkiye Büyük Locası'nın temsili ve tanıtımı" ile "Büyük Üstatlar arasında bilgi alış veriş" yönlerinden çok faydalı oldu.

Özellikle "masonlukta düzen ve karşılıklı tanıma" konularının işlendiği bu Konferans'ta, Türkiye Büyük Locası'nın Büyük Üstadı'nın ortaya koyduğu görüşler doğrultusunda kararlar alındı.

Hürriyet

Türkiye'nin en iyi gazetesi
SABAH

Medya'nın Masonlara büyük ilgisi

Mart Ayı boyunca Türk Medyası'nın gündeminde Masonlar ve Masonluk vardı. Sabah ve Hürriyet Gazeteleri'nin peşpeşe yayınladıkları dizi yazı ve röportajları, kamuoyu ilgiyle takip etti.

Deneyimli gazeteci ve araştırmacı Orhan Koloğlu'nun "Türkiye'nin Masonları" başlığıyla hazırladığı yazı dizisinin ilk bölümü 14 Mart 2005 günü yayınlandı. Dizinin giriş yazısında Koloğlu, "harici olarak konuyu toplumsal işlevi üzerinde yoğunlaşp inceledim" diyordu. 51 kitabı yayınlanan Koloğlu'nun eserlerinin üçü Masonluk ve Masonlar üzerine. Yazı dizisi; "Osmanlı'da Masonluk, İttihat ve Terakki, Abdülhamit'in Masonluğa bakışı, İlk Localar, İşgal Yılları, Cumhuriyet Dönemi, Uyku ve Uyanış, Dünyada Masonluk, Masonluk ve Din" gibi pek çok farklı başlık altında titiz bir araştırma sergiledi, güvenilir ve tarafsız olması dikkat çekti. Bölümler ilerledikçe, okuyucuların Masonluk'a ve Masonluk'la ilgili gerçeğe gösterdikleri ilgi giderek arttı.

Koloğlu'nun dizi yazıları sürerken Sabah Gazetesi Yazı İşleri Müdürü Balçık Pamir kendi talepleri üzerine Büyük Üstad'ımız Kaya Paşakay ile bir araya geldi. Loca'da çekilen fotoğrafların da süslediği dört günlük yeni yazı dizisi; "Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar'ın Büyük Üstadı Kaya Paşakay Loca'nın kapılarını Sabah'a açtı" ifadesiyle başlıyordu. Pamir Büyük Üstad'a sadece kendisinin değil çevresinin de merak ettiği soruları yöneltti. "Masonluk ve Sembolizma, Locadaki Semboller ve Anlamları, Masonlukta intizam, Kadınlar ve Masonluk, Masonluk ve Din, Yemin Töreni, Önlük" röportajda en dikkat çeken sorular oldu.

Aynı tarihlerde Türk basınında Masonluğa ilgi gösteren tek yayın organı Sabah olmadı. Hürriyet Gazetesi de sür-

manşetten duyurduğu "İşte Mason Locası" başlıklı dizi yazısını 26 Mart günü yayına soktu. Yine dört gün süren yazı dizisi, kendi arzuları sonucu evvelce alınan bir randevu ile Büyük Üstat Kaya Paşakay ile yapılan röportaja dayanıyordu. "Kardeşlerin aidaat ücretlerinden, tuttukları takım"a kadar detaylı soruların yer aldığı röportaj; tekris töreni ve locanın resimlerine de yer verdi. Büyük Kutsal Kitap Emni Ahmet Örs Kardeş'in de görüşlerinden faydalanan röportaj dizisi; "Semboller, Tapınak Şövalyeleri ve Masonlar, 33. Derece" gibi kamuoyunda zaman zaman gündeme gelip popüler olan başlıklar da ele aldı.

Tesviye Dergisi olarak, her iki gazetenin yayınlarını da önümüzdeki sayımızda detaylarıyla sayfalarımıza taşıyacağımızı Kardeşlerimiz'e duyururuz.

TESVİYE

HABERLER

Anatolia Locası

New York

Türkiye'nin elçileri

Anatolia Locası ve Türk Bayrağı

Anatolia Locası, New York 10'uncu Manhattan bölgesinde çalışıyor. Tamamı köken olarak T.C. uyruklu olan Kardeşlerimiz'in geçtiğimiz Şubat ayının ilk Çarşamba günü yapılan resmi toplantısına New York Büyük Locası Büyük Üs-

tadı'nın Vadi Yardımcısı Anthony F. DeSienna da katıldı. Bu toplantıda Vadi'de çalışmalarını sürdüren diğer Loca'ların temsilcilerinin yanı sıra Büyük Loca'nın Hazine Eminliğini yapan Vincent Libone ve Büyük Loca'nın Sancaktar'ı Biagio Valenti de hazır bu-

lundu. Toplantıda, ritüel gereği Amerikan Bayrağı ile Türk Bayrağı Mabet'e Savaş Gazisi Kardeşler tarafından getirildi. Bir istisna olarak, bu seromonide Bayrağımızı, Kamu Kilinc Kardeş taşıdı. Ritüelin bir gereği olarak, her iki ülkenin milli marşları okundu.

Anatolia Locası'na mensup Kardeşlerimiz, 25 Şubat akşamı, Büyük Üstat Kaya Paşakay ve eşi Rabia Paşakay'ın da katılımıyla, Anatolia Locası'nın kuruluşunda manevi bir yeri olan Moran's isimli lokalde toplandılar. Bu lokal, New York'ta bir Türk Locası'nın kurulması yolunda Kardeşlerimizin fikir birliği sağladıkları ilk mekândır.

Moran's'da yenen akşam yemeğinde, Büyük Üstat, Amerika'da yaşayan Kardeşlerimiz'e "diğer ülkelerdeki Türk Kardeşlerimiz'in kurmuş oldukları Localardan ve faaliyetlerinden" söz etti. "Anavatanları dışında yaşayan Türk Masonları'nın, hem ülkemizin hem de Türk Masonluğu'nun tanıtımında birer elçi olduklarını, bunun Evrensel Kardeşliğe giden yolda çok önemli ve anlamlı bir görev olduğunu" vurgulayan Büyük Üstat, "ülkemizden uzakta yaşayan Kardeşlerimiz'in aralarındaki bağları güçlendirerek, hem ülkemize hem de Türk Masonluğu'na büyük katkılar yapabileceklerine" de dikkat çekti.

Akşam yemeğinde, Kardeşlerimize "kendisinin öncülüğünde Türkiye Büyük Locası'nın ne tür çalışmalar yapmış olduğu"ndan söz eden Büyük Üstadımız, "ileriki tarihlerde de ne gibi çalışmalar yapılacağından" söz etti.

Yemekte, Anatolia Locası Üstadı Muhterem Teoman Türük Kardeş, "Büyük Üstadımız'ın önderliğindeki bu çalışmaların Türk Masonluğu'nun Kardeşlik bilincinin gelişmesi yönünde çok anlamlı ve önemli olduğunu ve kendilerinin de bu çalışmalarda hem ülkemiz hem de Evrensel Kardeşlik yolunda ellerinden gelen her türlü hizmeti yapacaklarını" söyledi.

Büyük Üstadımız ve Paşakay Hemşiremiz, Anatolia Locası Kardeşleri ile birlikte...

Kardeşlik Köprüsü

Romanya

Tanyeri ve Işık İkizleştiler

Tanyeri Locası ve Romanya Büyük Locası'na bağlı çalışan Işık Locası ikizleştiler.

Büyük Üstat Kaya Paşakay, Romanya Büyük Üstadı Evgen Ovidiu Chirovici, Avusturya Büyük Üstadı Michael Kraus, Bulgaristan Bir Önceki Büyük Üstadı Borislav Sarandev

Büyük Üstadımız her iki ülkenin ulusal marşlarının dinlenmesinden sonra törene geçti (sağda).

Törene, iki Büyük Loca'nın Büyük Üstatları başta olmak üzere, 7 Büyük Loca Görevlisi, 17 Üstad-ı Muhterem, 50 Üstat ile 9'u Tanyeri Locası ve 20'si Işık Locası Kardeşleri olmak üzere 105 Kardeş katıldılar.

Işık Locası ritüelik çalışmayı açtıktan sonra, 7 Büyük Loca Görevlisi, arkasından da Romanya Milli Büyük Locası Büyük Üstadı Eugen Ovidiu Chirovici Mabed'e törenle girdi ve çekici Işık Locası Üstad-ı Muhteremi Yavuz Özler'den teslim aldı. Mabed'e son olarak Türkiye Büyük Locası Büyük Üstadı Kaya Paşakay ritüelik törenle girdi, Büyük Üstat Chirovici çekicini Büyük Üstadımıza vererek yanındaki yerini aldı.

Çekici alan Büyük Üstat her iki ülkenin ulusal marşlarının dinlenmesinden sonra törene geçti. İkizleşme beratları her iki Loca'nın Üstad-ı Muhterem'leri, Büyük Sekreterler'i ve Büyük Üstatlar tarafından imzalandı.

Karşılıklı sunumlar yapıldı ve Büyük Üstat kapanışa geçmesi için çekici Tanyeri Muhterem Locası Üstad-ı Muhteremi Tarık Kantemir'e verdi.

Yemekte Büyük Sekreter Dan Tanasie, "Büyük Üstadımız Kaya Paşakay'ın aynı zamanda, Romanya Milli Büyük Locası'nın Ömürboyu Şeref Büyük Üstadı olduğunu" bir kez daha yaklaşık 200 kişinin önünde vurguladı ve herkes konuşmanın bu bölümünü ayakta alkışladı.

Hedefimiz Atatürk ilkelerine bağlı, çağdaş ve aydın zihniyetli gençlerimizi topluma kazandırabilmek ve çeşitli imkansızlıklar nedeniyle eğitim göremeyen nitelikli gençlerimize yardımcı olabilmek.

624* bursiyerimiz var

Burs Komisyonu-muz, Kardeşleri-mizin katkısıyla, destek verdiği öğrenci sayısını artırıyor. Büyük Locamız, 1993 yılından bu yana binlerce öğrenciye burs verdi. Bu yıl, Büyük Locamız bünyesinde İstanbul, Ankara ve İzmir olmak üzere üç vadide 624 bursiyerimiz var. 2005 yılı için yapılan 1200 başvurudan tiz elemelerle seçtiğimiz

200 öğrenciyle de mülakat yapıldı.

Hedefimiz Atatürk ilkelerine bağlı, çağdaş ve aydın zihniyetli gençlerimizi topluma kazandırabilmek ve çeşitli imkansızlıklar nedeniyle eğitim göremeyen nitelikli gençlerimize yardımcı olabilmek.

Komisyonumuz geçtiğimiz yıl 9 ayrı toplantı yaptı. İstanbul Vadisi Burs Komisyonu Başkanı Nezih Onat Kardeş, 2004 yılı başında

323 öğrenci taahhütü ile daha önceki komisyonun başkanı Büyük Üstat Kaya Paşakay'dan görevi devraldı. 2004'te İstanbul'daki öğrenci sayısı 353'e ulaştı.

Burs Komisyonu'nun "geleceğe dönük projeleri" ile ilgili görüşlerine başvurduğumuz Nezih Onat özetle şunları söyledi: "Fon sağlayıcı projeler üzerinde çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Bu çalışmalarımız sonucunda, yıl so-

nuna kadar okuttuğumuz öğrenci sayısının 500'ü aşmasını planlıyoruz."

Bu arada, Burs Komisyonu'nun Hemşirelerimizin Beyaz Eldiven Derneği ile birlikte, her ayın ilk Pazar gününde bursiyer öğrencilerle düzenlediği toplantılar artık gelenekselleşti. Toplantılar hem öğrencilerle bütünleşmeyi sağlıyor, hem de öğrencilerin sağlık, staj gibi sorunlarına çözüm arıyor.

(*) Yüksek Şöra'nın okuttuğu 350'ye yakın öğrenci ile Locaların ve Kardeşlerin verdikleri münferit burslar bu rakama dahil değildir.

gençlere konferanslar

İstanbul Ticaret Üniversitesi'nde düzenlenen toplantılarda Ocak ayında Üniversite'nin öğretim üyesi Prof. Dr. Kerem Alkin, Şubat ayında Sunay Akın ve Mart ayında Zeki Alasya öğrencilere konferans verdi. Alkin ve Akın'ın verdiği konferansları sizlerle paylaşıyoruz:

Burs Komisyonu Başkanı Nezih Onat Kardeş, bursiyerlerle birlikte (üstte). Bursiyerlere verilen konferanslara katılan Büyük Loca mensupları ve konferans katılımcıları (yanda).

Dünya Ekonomisi'nde Global Sorunlar

TESVİYE

Dünya Ekonomisi, altın ve gümüş paranın kullanımının yaygınlaştığı M.Ö. 1000'li yıllardan bu yana, globalleşme sürecinde önemli adımlar gerçekleştirmektedir. 15. ve 16. Yüzyıl'a damgasını vuran keşifler dönemi, Avrupa Devletleri arasındaki "ticaret savaşları"nın boyutunu genişletmiş, sömürgecilik ve köleliğin kurumsallaştırılması, global rekabete bağlı maliyet dengeleri açısından, hammadde ve işçiliğin ucuza temini anlamında öne çıkmıştır. Sanayi Devrimi ve Kapitalist Ekonomik Sistem'in oluşumuna bağlı olarak, dünya ekonomisinin önde gelen ülkeleri, global yapıya canlılık getirmek amacıyla, "Altın Para Standartı"nı oluşturmuşlar ve 1870 ile 1914 arası işleyen uluslararası para sistemi, dünya ekonomisine de bir canlılık getirmiştir.

1. Dünya Savaşı'nın ülkeleri korumacılık tedbirlerine yöneltmesi ve dünya ekonomisinin daralması, 1929 Buhranı'nı beraberinde getirmiş ve 2. Dünya Savaşı'nın Avrupa bacasının sonuçlandığı 1944 yılında, dünyanın önde gelen ekonomileri yeni bir uluslararası para sistemine bağlı olarak, yeni bir dünya düzeninin oluşturulmasına yönelik adımları başlatmışlardır. Bunun bir sonucu olarak, 1949 yılında Genelleştirilmiş Tarifeler ve Ticaret Anlaşması'nın (GATT) yürürlüğe girmesi ile birlikte, global anlamda ekonomik ilişkileri kısıtlayan her türlü uygulamanın kaldırılmasına yönelik çalışmalara ağırlık verilmiştir. GATT Anlaşması'nın hükümlerinin 1995 yılında Dünya Ticaret Örgütü (WTO) tarafından devralınmasından bu yana, kotaların 1 Ocak 2005 yılı itibariyle sıfırlanması yönünde, önemli bir aşamaya gelinmiştir.

Bu noktada, haberleşme teknolojisindeki olağanüstü gelişmelere bağlı olarak, 1980 sonrası dünya ekonomisinde, "liberalleşme" rüzgarının da etkisi ile, 2000'li yıl-

*Yılda 500 ile
1 milyon insanın kaçak
göç yoluyla, başka bir
ülkeye sığındığı, gelişmiş
bir ülkeye sığınarak,
siyasal mülteci anlamında,
oturma izni almaya
çalıştığı bir Dünya'dan
söz ediyoruz.*

Prof. Dr. Kerem Alkin

İstanbul Ticaret Üniversitesi Öğretim Üyesi

ların başında dünya ekonomisi yılda 7 trilyon dolara ulaşan bir ticaret hacmi gerçekleştirme noktasına gelmiştir. Ancak, aynı 7 trilyon dolarlık işlem hacminin uluslararası para ve sermaye piyasalarında 3 gün içerisinde gerçekleşiyor olması, dünya ekonomisi açısından, sermayenin bu derece akışkan hale gelmesi nedeniyle, endişe kaynağı da olmaktadır.

Diğer bir önemli endişe kaynağı ise, 1991 Temmuzu'nda Sovyetler Birliği'nin dağılması sonrası ortadan kalkan "iki kutuplu" dünya düzeninde, "simetrik tehdit" in yerini, "asimetrik tehdit" in almış olmasıdır. Yani, "iki kutuplu" dünyada tehdidin ABD ve SSCB'den gelmesi; yani, tehdidin kaynağının neresi olduğu belli iken, bugün global terör tehdidinde

bağlı olarak, ekonomik değerler açısından tehdidin nereden geleceği belli olmamakta ve ülkeler "asimetrik tehdit" e açık hale gelmektedir.

Global Ekonomiye Yönelik Sorunlar

1990'lı yılların başında gündeme gelen ilk "Körfez Krizi" global ekonomi için ihtiyaç duyulan enerji kaynaklarının gerekliliği ve korunması yönündeki beklentileri öne çıkarırken, 1997 yılında patlak veren "Asya Krizi" ise uluslararası sermayenin akışkanlığının belirli riskler yarattığı yönündeki endişeleri güçlendirdi. Asya Krizi, bu risk algılamasının yanı sıra, global ekonominin "talep daralması" sorununa da hazırlıksız olduğunu gösterdi. Global talep daralması sorunu, gelişmiş ekonomilerin nüfus artış hızındaki büyük boyutlardaki yavaşlamayı işaret etmesinin yanı sıra, dünya nüfusunun yüzde 85'ini oluşturan gelişmekte olan ekonomilerdeki halkların "Global Yoksulluk" sorununun da altını çizmekte.

Sorun sadece, global anlamda yoksulluğun irdelenmesi ile bitmiyor. Bu sorun beraberinde, "Global Göç" sorununu da getiriyor. Yılda, 500 ile 1 milyon insanın

HABERLER

kaçak göç yoluyla, başka bir ülkeye sığındığı, gelişmiş bir ülkeye sığınarak, siyasal mülteci anlamında, oturma izni almaya çalıştığı bir dünyadan söz ediyoruz. Türkiye ise, "kaçak göç"ün geçiş alanı üzerinde olması nedeniyle, bu sorunu pek çok açıdan derinlemesine yaşıyor. Kaçak göç sorunu, beraberinde "Mülteci Kampları" sorununu da getiriyor. Dünyanın birbirinden uzak coğrafyalarında, milyonlarca insan mülteci kamplarında, olağan üstü koşullarda yaşam mücadelesi vermekte ki, bu durum "küresel terör"ün gelişmesine zemin teşkil edebilecek radikal eğilimleri güçlendiren bir sosyo-ekonomik yapıyı da beraberinde getiriyor.

Dünya ekonomisi, bu noktada, global talep daralması, global yoksulluk gibi önemli sorunlar ile mücadele verirken, global ısınmanın yarattığı "kuraklık" riskinin, mevcut sorunları daha da katmerleştiren bir etki yarattığını vurgulamak gerekmektedir. Ve, nihayet dünya ekonomisini korkutan bir diğer önemli başlığın "kitlesel imha silahları" sorunu olduğu da hatırlanmalıdır. Gelişmekte olan ekonomilerin de sahip olduğu bu silahlar, global yoksullaşma sorununa bağlı olarak, küresel terörün eline geçme riski taşımaktadır. Bu nedenle, dünya ekonomisi, aralarında Türkiye'nin de yer aldığı 10 gelişmekte olan ekonomiyi kendi coğrafyaları için "ekonomik ve ticaret diplomasisi"ni yürütecek ekonomiler olmaları konusunda motive etmektedir. Aksi durumda, dünya ekonomisini tehdit eden bu önemli konu başlıkları bölgesel ve kıtasal savaşları yeniden gündeme getirebilecek diplomatik sorunlara sebebiyet verecektir. Bu noktada, dünya ekonomisine yönelik yeni güvenlik ve tehdit algılamalarını daha yakından değerlendirmek ve bunlara seri olarak çözüm üretmek uygar dünyanın en önemli görevlerinden birisi olarak öne çıkmaktadır.

Namık Kemal, Besim Ömer Paşa,

• Sunay Akın

Ham

Günümüzden yaklaşık iki bin yıl önce, ünlü bilim insanı Strabon, Coğrafya adlı eserinde İstanbul'u anlatırken, "denizden biraz içerlerde, içinde küçük timsahların yaşadığı bir pınar"dan söz eder. Burası, Namık Kemal'in arkadaşlarıyla toplantılar düzenlediği konağın çok yakınındadır. O yıllarda aydınların, yazarların ülke sorunlarına çözüm bulmak amacıyla bir araya geldikleri tepe, Namık Kemal'in koyduğu adla anılır hâlâ... Bu tepenin adı "Fikirtepe"dir!..

Strabon timsahları Fikirtepe'nin yakınlarında, Kalamış Koyu'nda görmüştür. Kuşdili Çayı'ndan geçen dereye timsahlar yaşamış olabilir mi? Bu soru, Trabzon'daki Ayasofya Kilisesi'ne götürür bizleri: Tapınağın kente bakan Doğu duvarında kesici aletlerle kazınmış gemi resimleri çarpar gözümüze. Bu resimlerden biri de, bir Mısır kalyonudur. Bir Mısır kalyonu Trabzon'a gitmek için İstanbul'dan geçer de, hiç iz bırakmaz mı? Strabon'un gördükleri, Mısırlı denizcilerin Kalamış Koyu'na bıraktıkları timsahlar olamaz mı?

İçinde binbir sırrı barındıran İstanbul'da, Ayasofya Kilisesi'nin korkuluklarında "Halvdan" adı okunur. Bu bir Viking adıdır... Kim midir Halvdan? Kenti dört kez kuşatan Vikingler'in Bizans Sarayı'na bıraktıkları birliğin komutanı olduğunu düşünmek yanlış olmayacaktır.

Peki ya, Titanik ile Halide Edip Adıvar'ın ünlü eseri Sinekli Bakkal Sokağı arasında bir iskele uzatılabilir miyiz?

Titanik'e binmek üzere yola koyulan bir yolcu Fransa'nın

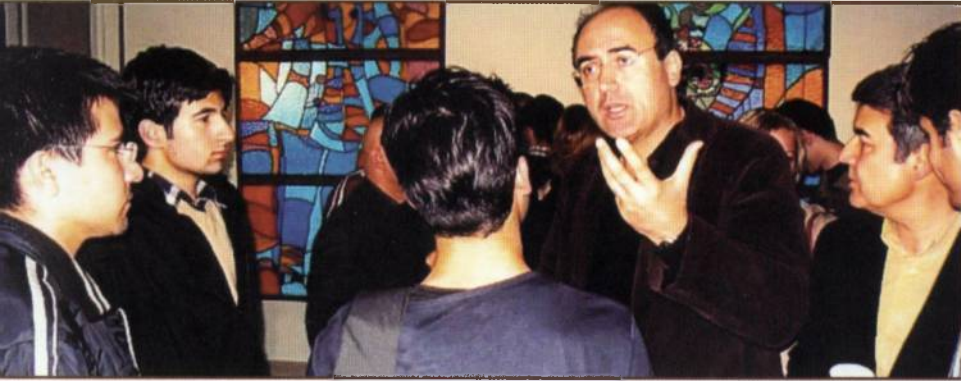
Calais Limanı'nda kendisini İngiltere'ye taşıyacak vapurun güvertesinde palamarın çözülmesine engel olan sisin dağılmasını beklemektedir. Ne var ki, sis dağılmayacak ve vapur limandan ayrılamayacaktır. Titanik'i kaçıran yolcu, New York'da yapılacak bir kongreye katılmak niyetiyle yola koyulsa da hevesi kursağında kalacaktır. O yolcunun adı Besim Ömer Paşa'dır ve biletini de İstanbul'dan almıştır!

Besim Ömer Paşa'nın bir fotoğrafı da Aksaray'daki Kızılay Sağlık Meslek Lisesi'nin odalarından birinde asılıdır. Bunun nedeni, Besim Ömer Paşa'nın o tarihi binanın okul yapılmasında olan katkısıdır. O bina ki, 1950'li yılların yanlış imar uygulamaları sırasında yıkılan sokaktan günümüze kalan tek binadır. Sokak, Sinekli Bakkal Sokağı'dır ve Halide Edip Adıvar ölümsüz eserini bu evin odalarından birinde kaleme almıştır!

1929 yılının kışında, Karadeniz'den gelen buzlar Boğaz'ı kap-

Fazıl Ahmet Aykaç, Resneli Niyazi Bey...

taşını yontanlar

ladığında, Doktor Besim Ömer Paşa Titanik'i kaçırdığı günü anmış mıdır acaba?

Dağ yollarında karşılaştığımız, üstünde bir geyik resmi olan uyarı tabelası da Resneli Niyazi'yi anımsatır bana...

Devir, yasakların, jurnallerin cirit attığı II. Abdülhamit devridir. Bu, öyle bir devirdir ki, "tahta kurusu" sözcüğünü yüksek sesle söylemek, yazmak yasaktır. Neden mi? Efendim, "tahtın kurusun" diye anlaşılmış?..

Resneli Niyazi Bey, böyle bir dönemde "Hürriyet" için iki yüz adamıyla Manastır'da dağa çıkar. Kolağası Niyazi, dağda karşılaştıkları bir geyikle dostluk kurar. Bu haberin yayılmasıyla Niyazi Bey'e "Hürriyet Kahramanı", geyiğe de "Hürriyet Geyiği" adı verilir. Bu yürekli aydının yaktığı özgürlük meşalesi tüm ülkeyi aydınlatır ve 23 Temmuz 1908'de II. Meşrutiyet ilan edilir. Niyazi Bey için süslenen Manastır kentinde çekilen fotoğraflarda Hürriyet Kahramanı, adamları ve Hürriyet Geyiği birlikte poz verirlerken görülürler. Os-

manlı Meclis-i Mebusanı açılmış, ülkede biraz da olsa özgürlük rüzgarı esmeye başlamıştır...

Ne var ki, Hürriyet Geyiği çok geçmeden Bayazıt'taki Letafet Apartmanı'nın bodrum katına hapsedilecek, kendisini merak eden Istanbulcular'a para karşılığında gösterilecektir. Tutsak edilen yalnızca Hürriyet Geyiği değildir; hürriyetin kendisi de dönemin iktidar partisi İttihat ve Terakki tarafından rafa kaldırılmıştır.

İnsanların umutlarının boşa çıkışını eleştiren Ahmet Samim adlı gazeteci, bir akşamüstü, arkadaşıyla birlikte Cağaloğlu Yokuşu'ndan aşağıya doğru yürümektedir. 26 yaşındaki genç gazeteci kaldırımın yol tarafında, arkadaşı ise dükkân tarafında yürümektedir...

Eminönü'ndeki Yeni Cami önlerine yaklaştıklarında, meydana-daki güvercinler silah sesleriyle kaçırlar...

Ahmet Samim kanlar içinde yerde yatmaktadır!

Katledilen gazetecinin arkadaşı ise, vakit akşam olduğu için ke-

penklerini yarı yarıya kapatmış olan bir fırından içeri dalarak hayatını kurtarır...

İki insan vardır ki, yirmi dört saat bir masa başında oturarak bu hüznü öyküyü konuşmaktadırlar! Onlar, Kulüp Rakısı'nın etiketindeki insanlardır. Kimdir bu iki adam?

Halk arasında "Atatürk ve İnönü" olarak bilinseler de, rakı şişesi etiketindeki iki insan andığımız bu iki Cumhuriyet mimarı değildir. İnönü sanılan, söz konusu etiketi de çizmiş olan İhâp Hulusi Görey, Atatürk olarak bilinen de, Fecr-i Ati topluluğunun şairlerinden Fazıl Ahmet Aykaç'tır... Ve, Hilal gazetesinin başyazarı Ahmet Samim'in son yürüyüşünde yanında olan, cinayetin tek görgü tanığı arkadaşı da etikette resmi olan şairdir!

Resneli Niyazi Bey'i de son olarak Arnavutluk'un Avlonya İskelesi'nde görürüz...

Hürriyet kahramanı Niyazi Bey, vapura binmek üzereyken, silah sesleri duyulur... İskelede korkuyla kaçışan insanlar arasında Niyazi Bey dizleri üstüne çöker; göğsünden oluk oluk kan akmaktadır! Namık Kemal, Besim Ömer Paşa ve Fazıl Ahmet Aykaç gibi ham taşını yontma uğraşında olan Resneli Niyazi Bey, kaçan katilin arkasından son sözünü haykırır: "Neden?"

Bir dağ yolunda, üstünde geyik uyarısı olan uyarı tabelasını görünce dikkat edin... Resneli Niyazi Bey, Hürriyet Geyiği'yle birlikte sizleri az ötede bekliyor olabilir!

Kardeşlerimiz Auschwitz'deydi...

Sadakat Muhterem Locası Üstadı Muhteremi Yaman Özgün ve 2. Tören Üstadı Ümit Yanar Kardeşler, Ekim 2004'te Polonya'da Auschwitz ve Birkenau kamplarını ziyaret ettiler.

Yaman Özgün Kardeş, Polonya Büyük Locası'nın mütevazı ve yeni müze dolabını inceledi (enüstte). Özgün Kardeş, Büyük Sekreter Artur Gliwick Kardeş ile birlikte (üstte).

Araştırma gezileri sırasında, Varşova'da Polonya Büyük Locası Büyük Sekreteri Artur Gliwic ile buluşarak Polonya Büyük Locası'nı gezdiler.

İstanbul'dan götürdükleri hediyeleri sunan Kardeşler, Artur Gliwic ile bir akşam yemeği yiyerek, Polonyalı Kardeşleri Sadakat Muhterem Locası Kardeşleri adına İstanbul'a davet ettiler.

Anadolu Locası Berat'ını New York Büyük Locası'ndan aldı.

Anatolia Locası'nın beratını almasıyla ilgili haber, "THE EMPIRE STATE MASON" dergisinin Kış 2004 sayısında yayınlandı: Anatolia Locası'nın beratını, New York Büyük Locası Büyük Üstadı, Edward R.Trosin'den kurucu Üstad-ı Muhterem Muhterem Mete Talimcioğlu aldı.

Daha sonra Büyük Üstat Anatolia Locası'nın bu dönemki Üstad-ı Muhteremi Teoman Türüt Üstadı görevine atayarak, Loca'nın çekicini bizzat kendisine tevdi etti.

Hakikatı aramada 40 yıl

TESVİYE

Dergimizin Editörü Celil Layiktez'e 40. yıl önlüğü verildiğinde yapmış olduğu kısa konuşma:

Jacques Brel'in modern Don Quichotte'u, ölüm döşeginde hayatının muhasebesini yaparken şöyle der: "Şu anda artık başarı ya da başarısızlığın değeri kalmadı; yalnız sürekli aramanın önemli olduğunu anladım".

Evet Kardeşlerim, gelmiş – geçmiş unvan, görev ne olursa olsun aramaya devam etmek, kişiyi canlı tutar, mutluluğa götürür. Her arayış, hedefe yaklaştığınızı sanırken, yeni kapılar, yeni ufuklar açar, tazelenen merak, aramayı sürdürme gücünü verir. Merak bitince de, her şey biter.

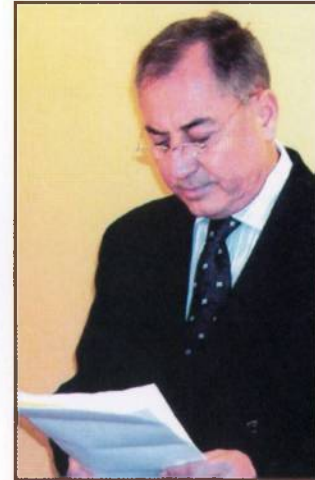
Acımızı, yine içimize gömdük...

Yakacık Mabedimiz'e yapılan menfur saldırının üstünden 1 yıl geçti.

9 Mart 2004 tarihinde, Yakacık Mabedimize yapılan menfur saldırı sonrasında kaybettığımız iki kahraman şehidimiz ve sal-

dında yaralanan Kardeşlerimiz için, saldırının 1. yılında, kalabalık bir Kardeş topluluğu, Yakacık'ta bir anma toplantısında bir araya geldiler.

Yazılı ve görsel medyanın da yer aldığı bu toplantıda, Büyük Sekreter Koray Darga'nın yaptığı takdim konuşmasının ardından, Çekiç Locası Üstadı Muhteremi Ömür Altunçizme, İstanbul Vadi Başkanı Harun Kuzgun, Ankara Vadi Başkanı Asım Ak'in ve Büyük Üstadımız Kaya Paşakay Kardeşler günün anlamını belirten konuşmalar yaptılar. Katılımcılara ikram edilen helva ve lokmadan

sonra, kahraman Şehidimiz Hüseyin Kurugöl'ün kabri ziyaret edildi ve ikinci kahraman Şehidimiz Mehmet Lamba için de saygı duruşunda bulunuldu, dualar edildi.

HABERLER

www.mason.org.tr

Vayında

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası'nın resmi web sitesi yenilendi. Büyük Üstadımız Kaya Paşakay'ın verdiği talimat doğrultusunda, İnternet Komisyonu tarafından başlatılan çalışmalar kısa sürede neticesini verdi ve Büyük Locamız, baştan bu yana kullandığımız www.mason.org.tr adresi altında yeni bir yüz ve içerikle yeni web sitesini yayınlamaya başladı.

Büyük Locamız'ın internet ortamında göğüs kabartıcı bir şekilde temsil edilmesi, Mason Kardeş-

lerimiz tarafından memnuniyetle karşılandı. Kardeşlerimiz, gerek Büyük Sekreterliğe şifahen ve gerekse Büyük Locamız'a gönderdikleri maillerle memnuniyetlerini dile getirdiler.

Yeni internet sitemizin yapılmasına karar verildiğinde, İnternet Komisyonu'nda görevli Kardeşlerimiz, işe öteki ülkelerin Büyük Loca'larının internet sitelerini tetkik ederek başladılar.

Gerek içerik, gerek dizayn ve gerekse kullanım açısından, önlerine "en iyi Mason sitesi"ni yapmayı hedef olarak koydular.

Hazırlanan çeşitli tasarlardan sonra, bugün hepimizin kullanımında olan internet sitesine ulaşıldı.

Resmi internet sitemiz ağırbaşlı, estetiği yüksek ve son derece kullanışlı; animasyonlardan kaçınılmış, renkler özenle kullanılmış bir biçimde, hem Kardeşlerimize hizmet veriyor ve hem de internet ortamında Büyük Loca'nın temsilini sağlıyor. Harici dünyanın Masonluk konusunda aydınlanmasına da ön ayak oluyor.

Öteki sitelerimiz

İnternet Komisyonu'muz Büyük Locamızın resmi web sitesini hazırlarken, konuya sadece Büyük Loca için bir internet sitesi hazırlamaktansa, daha geniş bir perspektiften yaklaşmayı seçti.

Öncelikle Büyük Loca'nın web ortamındaki ihtiyaçları tespit edildi.

BÜYÜK ÜSTAT KAYA PAŞAKAY, AŞAĞIDA İSİMLERİ BULUNAN KARDEŞLER'E, İNTERNET SİTELERİMİZİN HAZIRLANMASINDA GÖSTERDİKLERİ ÇALIŞMALARDAN DOLAYI TEŞEKKÜR EDER.

Pek Muhterem Harun Kuzgun, Pek Muhterem Koray Darga, Pek Muhterem Ahmet Örs, Pek Muhterem Celil Layikteş, Pek Muhterem Cevad Güner, Muhterem Hasan Ataşoğlu, Muhterem Nezih Onat, Muhterem Osman Kartal, Turgut Tiftik Rint Akyüz, Can Kapyalı, Osman Balcıgil, Milko Özbahar ,Kerem Şensöz

Komisyon Üyeleri'ne göre, Büyük Loca'nın resmi sitesinin yanı sıra biri bilimsel ve diğeri aktüel olarak adlandırabileceğimiz iki derгимiz; Mimar Sinan ve Tesviye'nin de web ortamında bulunmaları gerekiyordu.

Ayrıca İktisadi İşletme'nin de web ortamında bulunması olmazsa olmaz bir gerekliliktir.

Bunlara ek olarak, elimizdeki birbirinden değerli tarihi belge, obje ve eşyayı da web ortamında sergilememizin gerektiği düşünüldü.

Sözü edilen beş ayrı sitenin bir birinin tekrarı bir dizaynla değil, ama birbirleriyle bir üslup birlikteliği sağlaması konusunda mutabakata varıldı.

Resmi web sitemizin, aktüel bir dergi olan Tesviye'nin, bir alış verişi sitesi olma özelliği taşıyacak İktisadi İşletme'nin ve özellikle harici aleme bizi tanıtmaya işlevi görececek Mason Müzesi'nin, tüm internet kullanıcıları tarafından ulaşılabilir bir şekilde hazırlanmasının; buna karşılık bir iç yayın özelliği taşıyan Mimar Sinan'ın sadece Kardeşlerimiz tarafından ulaşılabilir şekilde tasarlanmasının daha uygun olacağı düşünüldü.

www.tesviye.org

Bu düşünceler Büyük Üstat tarafından uygun bulunduğundan sonra kollar sıvandı ve başta resmi sitemiz mason.org.tr ve tesviye.org olmak üzere çalışmalara başlandı.

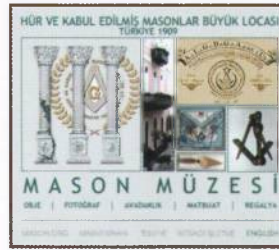
Tesviye'nin öne alınmasının nedeni, web ortamına uyarlanmasında gereken malzemenin daha hazır durumda olmasıydı.

Hem içerik hem de dizaynıyla ilgili olarak Büyük Loca Kardeşlerimiz ve dış obediyanlardan Kardeşlerimiz'den övgüler alan Tesviye Dergimiz'in, www.tesvi-

ye.org adresiyle internet ortamına yerleştirilmesi, sahip olduğu çizgi muhafaza edilerek sağlandı.

Tesviye Dergisi'nin internet versiyonu, geriye dönük olarak 4 sayısını internet ortamına yerleştirilmesi sonucunda web'de yerini aldı. Tesviye'nin, geriye dönük olarak öteki sayıların da internet ortamına aktarılması çalışmaları sürüyor.

www.masonmuzesi.org

de, kütüphanede ve koleksiyonlarda paha biçilemez değerli belgeler, objeler ve eşyalar var.

İnternet Komisyonu'nun çok kısa zamanda, sahip olduğumuz hazinelerin en azından bir kısmını, sanal ortamda da olsa gün ışığına çıkartmış olması, www.masonmuzesi.org 'u ziyaret eden Kardeşlerimizi sevindirdi.

Siteyi ziyaret edenler başlangıçta sanal ortamda bile olsa Mason Müzesi'nin geliştirilmesi ve giderek gerçek bir Mason Müzesi haline getirilmesi konusunda, ellerinden geleni yapacaklarını söylediler.

www.iktisadiisletme.com

İktisadi İşletme için gerçekleştirecek web sitesinin başlangıçta on-line satış yapan bir site olmaması, bu sitenin giderek on-line satış yapan bir internet sitesi haline alması öngörüldü.

www.iktisadiisletme.com batılı çizgilere sahip bir şekilde tasarlandı ve kullanıma sunuldu.

Bir reklam mecrası olarak internet

İnternet ortamı, bir yayıncılık mecrası olduğu gibi büyük de bir reklam mecrası.

14 bin kadar üyeye sahip Büyük Loca sitelerinin, özellikle Kardeşlerimiz tarafından sıklıkla ziyaret edildiğini biliyoruz.

Sözgelimi, www.mason.org.tr sitemizin internet ortamına konulduğu gün olan 4. Şubat 2005'ten buyana (16 Mart 2005) ulaştığı hit sayısı: 1.747.377

www.mason.org.tr 'yi belirtilen zaman aralığında 20.418 kişi ziyaret etti.

Sadece www.mason.org.tr adresiyle internet ortamında bulunan web sitemiz bile günde ortalama 600 ziyaretçi tarafından ziyaret ediliyor. Ve, bu ziyaretçi ortalamasının giderek yükseldiği gözlemleniyor.

Ziyaretçilerin hepsinin yüksek eğitilmiş, ülke ekonomisinde, eğitiminde ve sosyal hayatında önemli mevkileri işgal eden; yüksek gelir grubundan oldukları göz önünde bulundurulduğunda, bu tablonun reklam verenler için motive edici bir faktör olduğu çok açık.

İnternet Komisyonu bu önemli noktayı göz önünde bulundurarak, web sitelerimize reklam alma, sponsor bulma çalışmalarını sürdürüyor.

Tesviye'nin dileği...

Hem özel şirketler, hem devlet kuruluşları sitelerini önce büyük bir hamle olarak gerçekleştiriyor, sonra yenilemedikleri, sürekli tazilemedikleri için zaman içinde "eskimiş birer internet sitesi"ne sahip oluveriyorlar.

Tesviye Dergisi olarak, Büyük Locamızın sitelerinin böyle olmaya çağını tahmin ediyor, bugünkü tazelik ve çekiciliklerini her zaman sürdüreceklerini umuyoruz, bunun takipçisi olacak Kardeşlerimize çalışmalarında başarılar diliyoruz.

Gençlerimiz bizimleydi

16 Ocak 2005'de, İstanbul, Ankara ve İzmir Vadileri'nde 14-20 yaş arasında erkek ve kız çocuklar, düzenlenen toplantılarla Masonluk hakkında bilgilendirildiler. İstanbul'da Önceki Büyük Üstat Tunç Timurkan, Ankara'da Büyük Üstat Kaymakamı Asım Ak'ın, İzmir'de Bir Önceki Büyük Üstat Demir Savaşçın Kardeşler gençlerimize açıklamalarda bulundular. Bu açıklamaları, sorulan sorulara verilen cevaplar izledi. Ardından gençlerimize Mabretler gezdirildi. Mabretler'de yapılan geziden sonra tertiplenen yemekli toplantıda, gençlerimizin merak ettikleri konularda sohbet edildi.

Çok amaçlı salonda 4 sergi

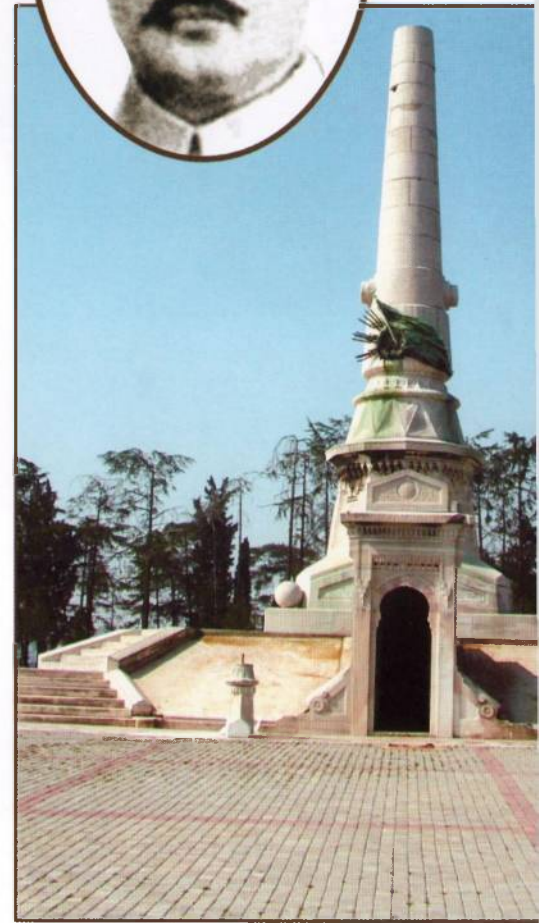
13 Aralık 2004-2 Ocak 2005 tarihleri arasında Emine Soyak Hemşiremiz'in "Tezhip Sanatı" konulu sergisi, 3-16 Ocak 2005 tarihleri arasında Körfez Locası'ndan Ruşen Dora Kardeşimiz'in "Sulu-boya Türkve-ri ve Karika-tür" sergisi, 24 Ocak - 6 Şubat 2005 tarihleri arasında Ömer Engin Kardeşimiz'in "Fotoğraf Sergisi, 7 Şubat - 20 Şubat 2005 tarihleri arasında da Ataman Ayvaz ve Gürkan Aktoluğ Kardeşlerimiz'in resim sergileri, İstanbul Vadisi'nde-ki Çok Amaçlı Salon'da açıldı.

Hürriyet Şehidi İlk Büyük Üstadımız'a saygı:

Talat Paşa'yı andık

*Tüm Türkiye için önemli bir tarih olan
15 Mart 2005, bizim için İlk Büyük
Üstadımız Sadrazam Mehmet Talat Sai'nin
ölüm yıldönümü olması itibariyle çok daha
büyük bir önem taşıyordu.*

15 Mart 2005 sabahı, Büyük Üstadımız Kaya Paşakay Kardeş ve İstanbul Büyük Görevliler Kurulu Üyeleri'nden Harun Kuzgun, Koray Darga, Salih Evicilerli, Ahmet Örs, Erşan Tınay ve Naci Erdem Kardeşler İlk Büyük Üstadımız'ın Hürriyet-i Ebediye Te-

pesi'ndeki kabrini ziyaret ederek çelenk bıraktılar.

Aynı şehitlikte yatan Mithat Şükrü Bleda ile Mithat Paşa, Enver Paşa ve Şevket Paşa'nın da kabirlerini ziyaret eden Kardeşler'imiz, Büyük Üstadımızın yaptığı bir konuşmadan sonra şehitlikten ayrıldılar.

II. Meşrutiyet'in ilanında önemli görevler üstlendi

Osmanlı devlet ve siyaset adamı, Talat Paşa 1874 yılında doğdu.

İttihat ve Terakki Fırkası önderlerindendi.

1917-18 arasında sadrazamlık yaptı.

İlköğrenimini Vize'de, ortaöğrenimini Edirne Askeri Rüştiyesi'nde tamamladı.

Genç yaşta Jön Türk hareketine ilgi duydu ve İttihat ve Terakki Cemiyeti Edirne Şubesi'ne üye oldu.

Meşveret Gazetesi ile İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin bildirilerinin dağıtımını üstlendi. Bu çalışmaların-

dan ötürü kovuşturmayaya uğrayarak 1895'te tutuklandı. 1903'te Selanik Telgraf İdaresi Başkâtipliği'ne getirildi.

II. Meşrutiyet'in ilanı sırasında önemli görevler üstlenen Talat Bey, 1908'de İttihat ve Terakki'den Edirne Mebusu seçildi. Meclis-i Mebusan'ın Birinci Reis Vekili oldu.

1909'da İngiltere'ye giden Mebuslar Heyeti'nin başkanlığını üstlendi. İttihat ve Terakki'nin en etkili yöneticisi oldu.

1912'de, 1908 kongresi'nde seçilmiş olduğu Merkez-i Umumi'de, Vekil-i Umumiğe getirildi.

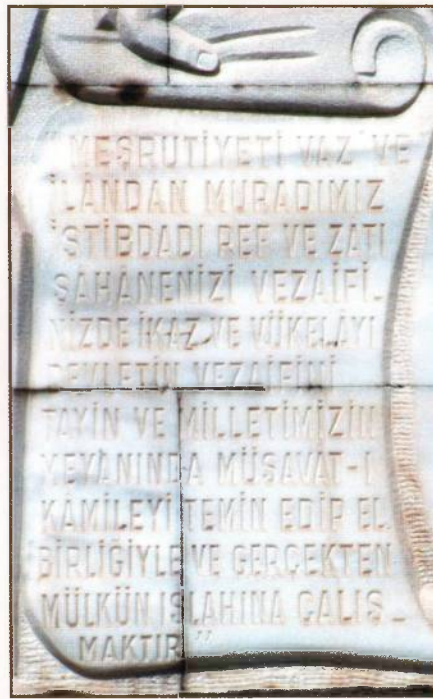
Balkan Savaşları (1912-13) sırasında, bölgedeki karışıklıkları önlemek amacıyla Doğu Anadolu'daki Ermenileri topluca göç ettirdi. Bu uygulama nedeniyle Batı kamuoyunda "soykırım yap-

mak"la suçlandı ve "bir numaralı Ermeni düşmanı" ilan edildi.

Said Halim Paşa 1917'de görevinden ayrılınca vezirlik verilerek sadrazamlığa getirildi.

Yine aynı dönemde İttihat ve Terakki Fırkası'nın Reis-i Umumiliğini üstlendi.

Savaşın Almanya ve müttefiklerinin yenilgisiyle sonuçlanacağını anlaşılmaması ve Almanya'nın

İtilaf Devletleri'nden ateşkes istemesi üzerine, Talat Paşa hükümeti Ekim 1918'de istifa etti.

30 Ekim 1918'de, yeni kurulan Ahmed İzzet Paşa hükümeti savaşı sona erdiren Mondros Mütarekesi'ni imzalarken, İttihat ve Terakki Fırkası da 1 Kasım 1918'de son kongresini yaptı. Talat Paşa bu kongrede yaptığı konuşmasında savaşa nasıl girildiğini, savaş sırasındaki gelişmeleri anlattı ve siyasetten çekildiğini açıkladı.

Daha sonra Ahmed İzzet Paşa'ya bıraktığı mektupta, millete karşı hesap vermek üzere geri geleceğini, gerekirse mahkemeye de çıkacağını bildirerek Almanya'ya gitti.

15 Mart 1921'de bir Ermeni tarafından Berlin'de öldürüldü ve Berlin'deki Türk Mezarlığı'na gömüldü.

1943'te kemikleri İstanbul'a getirilerek Şişli'de Hürriyet-i Ebediye Tepesi'nde toprağa verildi.

Talat Paşa'nın Meşrutiyet ve I. Dünya Savaşı yıllarını ele alan anıları ölümünden sonra "Talat Paşa'nın Hatıraları" (1958), "Talat Paşa'nın Anıları" (1986, 1990) adı altında yayımlandı.

II. Meşrutiyet'in ilanı sırasında önemli görevler üstlenen Talat Bey, 1908'de İttihat ve Terakki'den Edirne Mebusu seçildi. Meclis-i Mebusan'ın Birinci Reis Vekili oldu.

2003 doğumludan, 1926 doğumluya...

Ahenk'te kayak

Etkinlikte, 2 yaşındaki Sinan Mumcu'dan 20 yaşındaki Can Razbonyalı'ya kadar toplam 22 çocuğumuz törenle madalya ve beratlerini aldılar.

*Ahenk Locası
Üstadı Muhterem
Halit Över'in organi-
zasyonunda Ahenkli
Kayak Dostları'ndan
(AKAD) oluşan 22'si
çocuk ve genç toplam
80 kişinin katıldığı
Bolu -Kartalkaya'da
"Kayağa Başlangıç"
gezisi 18 Şubat Cuma
sabahı başladı ve 22
Şubat Pazar akşamı
sona erdi.*

Cocuk, genç, yaşlı, 2003 doğumludan 1926 doğumluya kadar geniş bir yelpazenin oluşturduğu toplam 80 kişiden 70'inin, üç gün boyunca kayak yaptığı bu organizasyonda her şey mükemmel bir şekilde başladı ve sonuçlandı.

Muhterem Faruk Eren-
göl'ün bıkmadan usanmadan,
acemi-usta demeden, kayak
pistlerinde başta çocuklar ol-
mak üzere tüm Kardeşler ve
Hemşirelere kayak dersleri
vermesi, Fransız Metodu ile
Paralel Kaymayı öğretmesi,
katılımcılar tarafından takdir
ve şükranla karşılandı.

Etkinlikte, 2 yaşındaki Si-
nan Mumcu'dan 20 yaşındaki
Can Razbonyalı'ya kadar top-
lam 22 çocuğumuz törenle
madalya ve beratlarını aldılar.

Emeği geçen başta Sosyal
ve Kültürel Etkinlikler Komis-
yonu Başkanı Uğur Tarhan
Kardeşimiz olmak üzere, Ton-
guş Civelek, Halil Taştaban,
Sedat Arıman Kardeşlerimiz
ve Ömer Arıman evladımızı,
gerçekleştirdikleri bu başarılı
organizasyon için kutluyoruz.

“Anısını bir hazineyi saklar gibi saklayacağım...”

Konvanımıza davetli olarak katılan İngiltere Büyük Locası Büyük Sekreteri Morrow, İngiltere'ye döndükten sonra gönderdiği mektupta duygularını şöyle ifade etti.

Grand Secretary's Office

MWBro Kaya Paşakay
Grand Master
Grand Lodge of Turkey
Masonic Hall
Nuruşiya Sokak 25
80050 Beyoglu
Istanbul, Turkey

Sergili Büyük Üstat Kaya,

Nihayet büroya döndüm ve yazışmalara bakabiliyorum. Ne yazık ki yaz tatili sonrasında uzun bir süre kapalı kalıp binanın asbestten temizlenme çalışmaları yapıldı. Tahmin edersiniz ki bu bizim için de üyelerimizin çoğu için de sorunlar yarattı. Neyse şimdi her şey yolunda ve çalışmaya başladık.

Aralık ayındaki Konvan sırasındaki gösterdiğiniz misafirperverlik ve hüsnü kabul dolayısıyla çok teşekkürler ederim. Doksan beşinci yıldönümü kutlamalarınıza katılabildiğim için mutluyum ve beş yıl sonra yüzüncü yıl kutlamalarınıza da gelebilme-yi umuyorum. Bu kutlamalarda halefiniz bizleri görmek isterse yerimizi alacağız.

Bildiğiniz gibi, bu benim İstanbul'a ilk gelişim-di. Bu vesileyle şehrin harika eserlerinden bazı-larını ziyaret etme fırsatını elde ettim. Özellikle Dol-mabahçe Sarayı ve Süleymaniye Camii'ni görmek-ten çok keyif aldım. Kapalı Çarşı'dan da (aileme mükemmel Noel hediyesi, kendime de hatıra ola-cak) nefis şeyler bulma şansını edindim. Toplantı mükemmel bir şekilde icra edildi. Ekibinizden bu kadar güzel bir tören uygulaması görmek benim için zevk oldu. Yemekler için, ne diyebilirim. Zarif eşinize de söylediğim gibi yemeklerinizi o kadar çok sevdim ki bir an önce Türkiye'den ayrılmak hayırlı olacaktı! Bizi cömertçe ağırladınız, ziyare-tin her anından haz duydum.

Size ayrıca, uzun süredir benim için bir tutku ha-line gelmiş olan Truva gezisini yapmama yardımcı olduğunuz için de minnettarım. Koray, mükemmel bir yol arkadaşıydı, aynı zamanda benim heyecanı-mı ve hayranlığımı inanılmaz bir sükûnetle karşı-la-dı. Kazı alanı bir arkeologun kâbusu olabilir ancak ben on yaşımdan beri bu konuda kitaplar okuduğum

ve bununla yaşadığım için, sonunda bu keşfi yap-mak benim için gerçekleşen bir düş gibiydi. Size ve Koray'a ve ayrıca büyük bir cömertlikle bize son de-rece rahat yolculuğu ve sürücüyü sağlayan güzel kardeşimize de kendimi borçlu hissediyorum. Daha önce plânladığım gibi otomobili kendim kullansay-dım (örneğin Gelibolu'da ve Assos'da) bu kadar şey göremezdim. Sonuç olarak Türkiye'ye yaptığım bu gezi hayatımın en önemli olaylarından biri olarak kalacak ve ben bu gezinin anısını her zaman bir ha-zineyi saklar gibi saklayacağım.

Şükran duygularım ve en içten selamlarımla,
Kardeşçe Saygılar,

Bob

RAH Morrow
Büyük Sekreter

Devlet Başkanı, Büyük Üstat'la...

Gabon Devlet Başkanı, Washington D.C. Büyük Locası Büyük Üstadı tarafından kabul edildi.

Geçtiğimiz Mayıs'ta Gabon Devlet Başkanı, ABD Başkanı Bush ile buluşmak üzere Washington D.C.'deydi. Gabon Başkanı olarak taşıdığı sorumlulukların yanı sıra, Ekselans El Hadj Omar Bongo Ondimba K. aynı zamanda Gabon Büyük Locası'nın da Büyük Üstadı. Başkan, Büyük Loca'nın 1983'de Gabon'da kuruluşunda da önemli rol oynamıştı.

Gabon, Orta Afrika'nın batı kıyısında yer alıyor. Ülkenin batısında Güney Atlantik Okyanusu var. Kuzeyinde Kamerun ve Gine bulunuyor. Ülkenin doğu ve güneyi Kongo ile sınırlanıyor. Fransa'dan bağımsızlığını 1960 yılında kazanan Gabon'da Fransızca konuşuluyor. En Muhterem El Hadj Omar Bongo Ondimba, 1967 yılından bu yana başkanlık görevini sürdürüyor. Ülkede Büyük Loca'nın kurulmasından bu yana da Büyük Üstatlık sıfatı onun.

Başkan'ın ABD ziyareti öncesi gelen bir telefon, kendisinin ABD ziyareti sırasında Washington D.C. Büyük Locası Büyük Üstadı Gordon Lee Ferguson ve Büyük Loca'nın bazı üyeleriyle görüşmek istediğini bildiriyordu. Başkanın sıkışık ziyaret programına rağmen Fransızca toplanan 93'nolu La France Locası 28 Mayıs tarihi için bir organizasyon hazırladı.

Bu, "Loca'nın ilk kez bir Devlet Başkanı Büyük Üstat" tarafından ziyaret ediliyor olması açısından büyük önem taşıyordu. Tahmin edilebileceği gibi bu düzeyde bir ziyaret, organizasyon ve koordinasyon açısından da önemliydi. Her şeyden önce başkanın güvenliği için gizli servis elemanları ile ayarlamalar yapılması ge-

Büyük Üstat Ferguson, Büyük Üstat Bongo Ondimba'ya hoşgeldin diyor.

La France Locası Büyük Üstadı Pierre Gaujard "ziyaretten dolayı duydukları mutluluk ve onuru" ifade ederken.

rekti. Gizli Servis'in tüm şartları güvenle yerine getirildi ancak ajanlar Başkan'ın Büyük Üstat'la görüşmesi sırasında Loca'da kalmakta diretti.

Ziyaretin öğleden sonrasında Gabon Başkanı İskoç Riti Mabedi'ni ziyaret etti ve kendisine Büyük Muhakkik Akram R. Elias tarafından Fransızca kısa bir tur düzenlendi. İskoç Riti Mabedi'ne ulaştıktan sonra Başkan El Hadj Omar Bongo Ondimba, Büyük Üstat Gordon Lee

Ferguson tarafından karşılandı. Gizli Servis elemanlarının eşliğinde üst seviye Loca odasına geçtiler. La France Locası kapılarını saat 18.00'de açtı. Bu özel organizasyonda ABD, Fransa ve Gabon bayrakları yer aldı, üç ülkenin de milli marşları çalındı.

La France Locası Üstadı Muhterem Pierre Gaujard "bu ziyaretten dolayı duydukları mutluluk ve onuru" ifade etti. Gaujard, başkan konuşunu yürekten selamladı ve "La France Locası'na yapılan bu ziyaretin Kardeşlik için gösterdiği öneme" dikkat çekti. Üstadı Muhterem, La France Locası'nın Afrika'ya duyduğu ilgiden de söz etti ve "Benin'de gençlere yönelik olarak düzenledikleri eğitim ve sağlık yardımı"nı anlattı. Ayrıca, "Localarının Afrikalı üyeleri ve 2001 yılı Üstatlarının Gabon'lu bir Afrikalı olduğunu" söyledi. Kapanışta Gaujard, "Localarının Başkan El Hadj Omar Bongo Ondimba'yı onursal üyeleri olarak görmek istediğini" belirtti. Ardından Büyük Üstat Gordon Lee Ferguson Gabon Başkanı'na hitaben konuştu ve "1993 yılında kurucu üye Fransız kardeşlerle birlikte kurulan 93 no'lu La France Locası'nın Fransa Büyük Locası ve Gabon Büyük Locası ile bağlarından" bahsetti. Başkan El Hadj Omar Bongo Ondimba bu sözlerle mutlulukla yanıt verdi. "Localarının sadece Gabon için değil Afrika için de Masonluğa hizmet ettiğini" söyledi. "Bunun iki Loca arasında kurulacak güçlü bağlar için ilk ziyaret olacağını umduğunu" belirtti. Sözlerini "Loca'nın Gabon Büyük Locası'nı ziyaret etmesi isteğiyle" noktaladı.

Ardından Başkan'a 93 no'lu La France Locası'na onursal üye sertifikasını da içeren sunumlar yapıldı.

Fransız ve Amerikalı Masonlar Omaha Beach'de bulunan Amerikan Mezarlığı'nı birlikte ziyaret etti.

Normandiya Çıkartması'nın Yıldönümünde

19 Temmuz 2004 günü Washington D.C. Büyük Locası Üyeleri, Büyük Üstat Gordon Lee Ferguson önderliğinde, 93 no'lu La France Locası delegasyonu ile birlikte Normandiya Omaha Beach'de bulunan Amerikan Mezarlığı'nı ziyaret etti. Ziyaret, hayatını kaybeden Amerikan askerlerinin anısına Normandiya Çıkartması'nın yıldönümü nedeniyle Fransız Büyük Locası tarafından finanse edildi.

Ziyaret sırasında her iki ülkenin Masonları sıraya girdiler ve yüzlerce ziyaretçinin karşısında tören yürüyüşü-

le mezarlığa yürüdüler. İki ülkenin milli marşlarının çalınmasının ardından Fransız temsilci ve Washington D.C. Büyük Üstadı söz aldı. Daha sonra herkes bir dakikalık saygı duruşu için Kardeşlik Zinciri oluşturdular.

Fransa Büyük Locası Büyük Üstat Kaymakamı Nat Granstein Kardeş kanserle verdiği savaş nedeniyle törene tekerlekli sandalyası ile katıldı. Granstein, 60 yıl önce Nazilere karşı önce Fransız direnişçileriyle ardından da Fransız Kuvvetleri'yle birlikte savaşmış ve Normandiya Çıkartması sırasında bölgeye paraşütle atlamıştı.

İki ülkenin milli marşları çalındıktan sonra, Kardeşler bir Kardeşlik Zinciri oluşturdular.

John Philip Sousa: Mason, Denizci ve Müzisyen

Washington D.C. Büyük Locası Büyük Locası üyeleri Locaları'nın en tanınmış üyelerinden birinin, John Philip Sousa'nın 6 Kasım 2004'teki 150. doğum yıldönümünü sabırsızlıkla bekliyordu.

Sousa, Deniz Kuvvetleri Bando'su'nun tromboncusu Antonio Sousa'nın oğlu olarak 636 G Sokağı'nda dünyaya geldi. 1881 yılında, 26 yaşındayken 10 numaralı Hiram Locası'nda tekeris edildi. 6 Mart 1932'deki ölümüne kadar da, 51 yıl boyunca Loca'nın üyesi olarak kaldı. Aynı zamanda Columbia 4 numaralı Eureka Royal Arch Şapitri ve Almas Mabedi üyesiydi. Babası Antonio gibi devamlı bir Mason'du.

Sousa, askeri hizmet vermeyi amaçlayan bir müzisyendi. 13 yaşında Deniz Kuvvetleri Bando'su'na katıldı. 4 yıllık bir hizmetin ardından kısa bir ara sonrası tekrar göreve alındı ve 1875 yılına kadar da görevini sürdürdü. 1880 yılında, ABD'ye başıyla sivil bir müzisyen olarak döndükten sonra tekrar Deniz Kuvvetleri'ne katıldı ve Deniz Kuvvetleri Bando'su'nun 17. şefi oldu. Bu pozisyonunu 12 yıl taşıdı.

Sousa'nın askerliğe karşı duyduğu sevgi sınırsızdı. İspanyol-Amerikan Savaşı sırasında ABD Ordusu'nda bando şefi olmak için sivil görevlerini bıraktı. Bu dileği yerine getirilemedi, zira Sousa, tifo ve zatürre geçirdiğinden savaş sonuna dek iyileşemedi. I. Dünya Savaşı sırasında askeri görevine döndü. ABD Deniz Kuvvetleri'nde Great Lakes Deniz Üssü'nde Deniz Bandocuları'nı eğitti.

Sousa 10 operet, 12 suit, 53 şarkı, 6 vals, 11 fantazi ve 15 farklı türde eser verdi. Bestelediği marşların sayısı 100'den fazlaydı. Trompet ve bateri için eğitici kitaplar hazırladı.

Bir dâhi, Mason, denizci ve müzisyen olan Sousa, Washington DC Kongre Mezarlığı'nda yatmaktadır.

Ali Güler Kardeş'in ŞAPKA tutkusu

"Şapka, eldiven, şemsiye, trençkot ve Rocco ayakkabı bir bütündür" diyen Güler Kardeşimiz sözlerini şöyle sürdürüyor: "Şapkasız çıkmam, giyimim vazgeçilmez bir ögesidir. Şapka dışında vazgeçilmez aksesuarım, kravatımdır."

● Röportaj: Tamer Gediz

Şapka yapmaya nasıl başladınız?

Elli yıl önce aile mesleğimiz olan şapkacılığa okul şapkaları dikerek başladım. Öğrencilik yıllarımızda kasket, çocuk şapkası, fötr, colonial, hasır, resmi şapka gibi çeşitli modellerde şapka diktim. Bugün bayan modasının yayılması ve gelişmesi yolunda çalışmalar yapıyorum.

Şapkanın kıyafet içindeki yeri nedir?

Ben modada uyum kelimesini, combin ve asorti terimleriyle mükemmele yaklaşma olarak görüyorum. Şapka giyimi tamamlayan unsurların temel öğelerinden biri.

Siz nasıl giyinmeyi seviyorsunuz?

Gece ve gündüz giyimlerimde ceket, takım ve mutlaka kravat.

Şapka'nın kişilikle ilişkisi nedir?

Şapka, başı koruyan ya da kıyafeti tamamlayan bir nesne olmanın dışında kişiliği yansıtan, karizmanın ve hayata bakış felsefesinin mihenk taşıdır.

Şapkacılık bir sanat mıdır?

Her şapka bana bir sanat eserini hatırlatır.

Türkiye'de şapkacılık yeter düzeye gelmiş midir?

Modada yeterlilik diye bir şey yoktur. Amerika Birleşik Devletleri'nde günde 103 bin buluş yapılmaktadır. Uzak Doğu hergün yüzlerce yeni şapka modeli üretmektedir. Gençler daha ziyade spor şapkalarına yönelmektedirler. Eğitimleri ve yaşları ilerledikçe daha seçici olmaları kaçınılmazdır.

Bir erkek nasıl bakımlı olabilir?

Bakımlı erkek günün trendine uygun giyinen, berberini seçebilen, ayakkabısı boyalı, kravatlı, şapkalı, karşısındakine empatiyle bakabilen kişidir.

Bay Hakko'yla sizin ilginç bir

karşılaşmanızın olduğunu biliyoruz...

Vakko firmasının İzmir Büyük Efes Oteli'nde düzenlediği muhteşem bir tanıtım vardı. Burada şapka mesleğinin duayeni olan Sayın Hakko'ya, tebriklerimi sundum ve kendimi tanıttım. Bana "Demek ki şapkacısınız" dedi. Sonra, "Çocuk mu, erkek mi?" diye ilave etti. Ben cevaben "Hayır monsieur, bayan şapkacısıyım" deyince, büyük bir hayretle "Ya-aa" diyebildi. İzmir'de bayan şapkası üretebilecek birinin olması onu hayrete düşürmüştü.

Bu vesileyle kendisini, şu sözleriyle anmak istiyorum: Diyor ki Sayın Hakko: "Giyim, kuşam bir renktir, bir şenliktir. Bu biraz da benim felsefemdir. Bir insanın güler yüzlü, şen, kendinden hoşnut ve iyimser olabilmesi için çok şey gerekmez; yeter ki küçük şeylerle yetinmesini bilsin. Öylesine günler vardır ki, bir şapka sizi değiştirir. O an aynadaki kendimizi de, karşımızdaki insanları da bir başka türlü görürüz."

Şapka meselesine, tarihsel bakışınız nasıl?

Çağdaş toplum yaratmak için Batı'yı örnek alan Musafa Kemal, Batı'nın kültürünü topluma benimsetmeye çalıştı. Bu yöndeki ilk adımlarından biri Şapka Devrimi'dir. Halkın Hristiyanlar'ın simgesi saydığı şapkayı benimsemesi kolay olmadı. Önce Donanma'da fes yerine kep giydirildi. Ardından, Cumhurbaşkanlığı Muhafız Birliği, Sonra Kara Kuvvetleri mensupları fes yerine kep (kasket) giymeye başladı. Bürokratlar bu akımı hemen benimsedi. Şapka dışında başlık giymek yasaklandı. Ancak bunun için bir kanun, açık bir yaptırım yoktu. Erzurum, Rize, Sivas, Maraş gibi ülkenin çeşitli yerlerinde, şapka giyilmesine karşı çıkıldı. Bu eylemlerde bulunanlar İstiklal Mahkemeleri'nde "irtica yanlısı" olarak yargılandı. Erzurum'da üç, Rize'de sekiz, Giresun'da iki, Maraş'ta altı, Ankara'da iki kişi idama mahkum edildi. Şapkaya karşı gösteriler bastırıldı. Şapkadaki başka başa bir şey giymemenin itiyat haline getirilmesi, Ceza Kanunu'nun 528. Maddesi'nde yapılan değişikliklerle ancak 1939 yılında üç ay hapisle yaptırıma bağlandı. Daha sonra 1960 ve 1982 Anayasaları ile, Şapka Devrimi güvence altına alındı.

O halde, Türkiye'de şapkacılık 1920'lerde başladı diyebiliriz...

Modern anlamda Türkiye'de şapkacılık 1926'da Şapka Devrimi'nden sonra başladı. Bu döneme değin, ancak azınlıkların kullandığı şapkalar ithal ediliyordu. Sonra, şapka azınlıklar tarafından üretilmeye başlandı. Kumaş ve hasır şapkalar ilgi gördü. Küçük atölyeler halindeki kuruluşlar, 2. Dünya Savaşı'ndaki göç ve ekonomik zorluklar nedeniyle kapanınca, şapka alanında büyük bir boşluk doğdu. Sarıyer ve Kuruçeşme'deki keçe atölyeleri kapanınca, fotr yapımına uygun keçeler yurt dışından ithal edilmeye başlandı. Batı'da sanayi kolu olan şapkacılık, Türkiye'de günümüzde bile elde çalıştırılan pres, tahta ütü kalıplarıyla yapılıyor.

Çeşme Muhterem Locası mensubu olan Ali Güler Kardeşim'in matrikül numarası: 30. Kardeşimiz, ayakkabı da İtalyan Moreschi, parfümde Bvlgari'yi tercih ediyor. Şapka ise onun ihtisas alanı. Şapkasının rengini kıyafetlerine göre seçiyor, kışın lacivert Borsalino, yazın krem ve hasır Panama şapka takıyor.

1920'lerden önce şapka giyenler nasıl karşılanırdı?

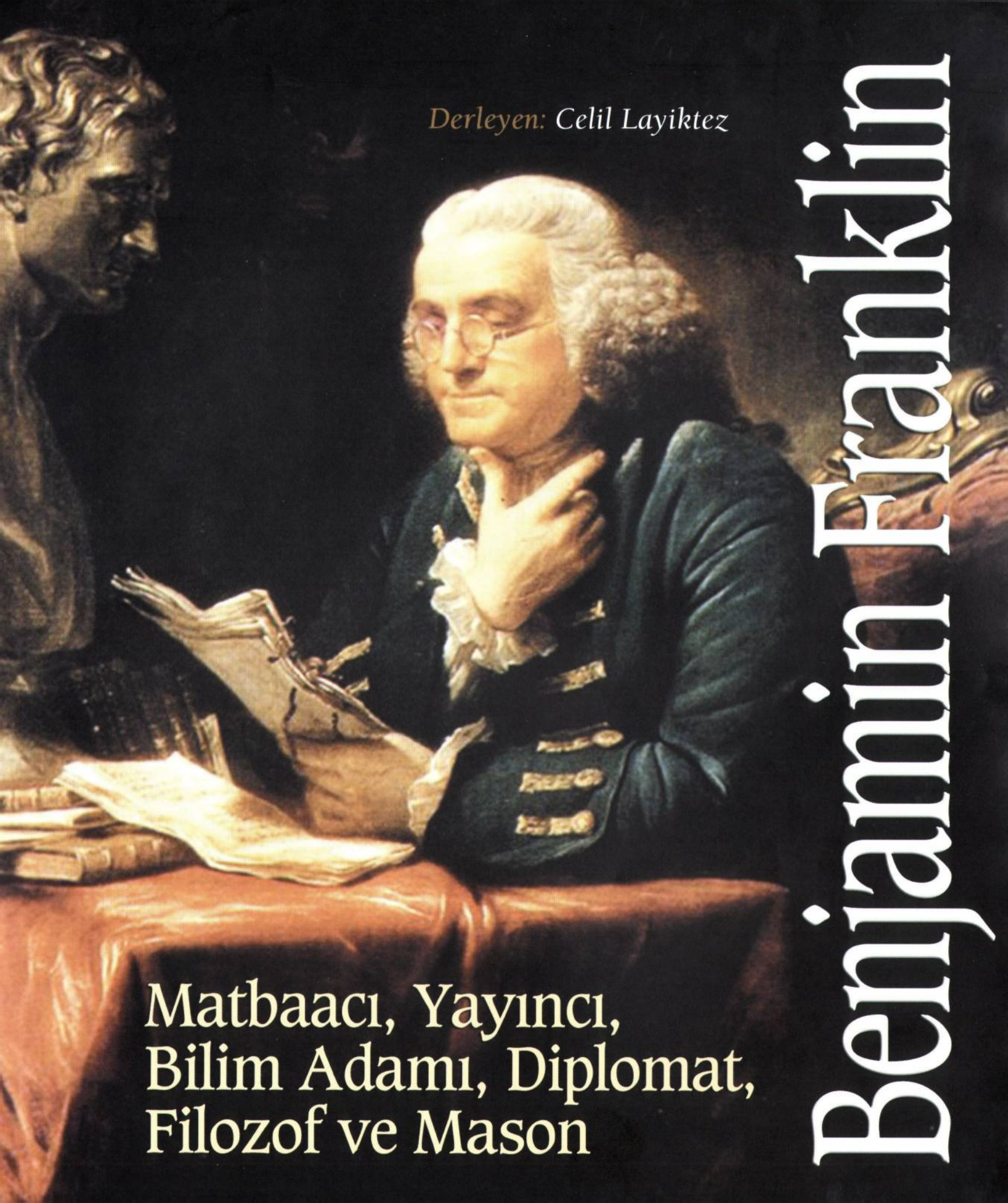
1835 yılında İzmir'e gelen Alman Kontesi Paline Nostite, bir balo öncesi İzmirli Hanımlar'ı eşeklerin üstünde şık tuvaletleriyle görünce hayretle sormuş: "Neden bayanlar baloya eşekle gidiyor?" diye. Ona "İzmir'de sadece İngiliz Konsolosu'nun arabası olduğunu, Konsolos'un Buca'daki evine gidebilmesi için özel yol yaptırdığını, çarşıya, pazara, eğlence yerlerine eşekle gildiğini söylemişler. Aslında, şapkaya karşı bir olumsuz davranış yokmuş, ama, ülkemizin koşulları çok değişmiş o yıllarda.

Bakın size başka bir anekdot nakledeyim: Günümüzde 90 yaşına yaklaşmış, Karşıyaka'da oturan Eski İzmir Hanımefendisi Nacide Hitay, küçük yaşta yaşadığı bir olayı nasıl anlatıyor: "Bayraklı'da tek katlı, bahçesinde çiçekler ve kümes hayvanları bulunan şirin bir eve ta-

şındık. İçeriye girdiğimizde, bizim için evin eski sahipleri tarafından bırakılmış, ocağın üzerinde duran pişmiş yemekleri gördük. Tavan arasına çıktığımızda birçok hanım şapkasıyla karşılaştım. Balıkçı olan evin eski sahibinin eşine ve kızlarına ait olduğunu tahmin ettiğim mor, gök mavisi, beyaz, vişne renkli şapkaların çokluğu dikkatimi çekti. Sonraki günlerde Bayraklı'da yaşayan levantenlere bunun nedenini sordum. Meğerse, kadınlar üzerlerine giydikleri elbiselere uygun renkte şapka takarlarmış. Ayrıca vaftiz ve paskalya törenlerinde giyilen şapkaların ayrı renklerde olması gerekirmiş ve tabii mevsimine göre farklı renkler tercih edilirmiş..."Gerçekten de, 1900'lerin başlarında, kız, dul, evli bayanlarda şapka renklerinin armonisi, yöreye ayrı bir güzellik katardı. Şapkayı takanın karakterini, fizliğini, sosyal yaşamını simgelerdi. İnsanoğlu çağlar boyunca fiziki görünümü ile iç ve dış giyime önem vermiş, her ülke özellikle doğa şartlarının el verdiği ortamların kıyafetlerini benimsemiştir. Asırlar önce denizden çıkartılan bir tür yosun ile yapılan albenili giysiler günümüzde yerini ipekli kumaşlara bırakmıştır. Son yüzyılda, kılık kıyafeti tamamlayan unsurların temel öğelerinden biri de şapkadır.

Bütün bu söylediklerinizden hareketle, Mustafa Kemal'in gerçekleştirdiği Şapka Devrimi hakkında nasıl bir yoruma ulaşıyorsunuz?

Bakın Mustafa Kemal Atatürk Millet Meclisi'ndeki bir konuşmasında ne diyor: "Büyük bir devrim yaptık. Başımıza giymekte olduğumuz medeniyet düşmanlığının belirgin işareti olan fesi atarak, yerine bütün medeni dünyada başlık olarak kullanılan şapkayı giymekle medeni toplumlardan zihniyet bakımından hiçbir ayrılığımızın bulunmadığını göstermiş oldu." Bu sözler bugün de üzerinde düşünülmesi gereken, çok önemli sözlerdir. Özellikle de Avrupa Birliği'nin kapısında.

Derleyen: Celil Layiktez

Benjamin Franklin

Matbaacı, Yayıncı,
Bilim Adamı, Diplomat,
Filozof ve Mason

Sinema sayfalarımızda ele aldığımız

“National Treasure” adlı filmde adı çok sık anılan Pennsylvania Eyalet Başkanı, Anayasa yapımcısı Benjamin Franklin, filmde de sıklıkla tekrarlandığı gibi, birçok alanda yetenekliydi.

Bilim dünyasında, elektrik alanında yaptığı buluşları ve özellikle “paratoner” icadıyla isim yapan Franklin Kardeş, National Treasure’de de belirtildiği gibi, bir süre Amerikalı Masonlar’ın Büyük Üstadı oldu; Masonluğun felsefesini Amerikan Anayasası’na yansıttı.

Benjamin Franklin 17 Ocak 1706’da, Boston’da doğdu. 10 yaşında okulu bırakmak zorunda kaldı ve babasının mum ve sabun imalathanesinde üç yıl müddetle çalışmaya başladı. Bu arada aritmetikle geometri çalışmalarına devam etti ve Sokrates ile Xenophon’u okudu. Şüpheliğini Sokrates’e borçlu olduğunu hep söylerdi.

Ağabeyi James bir kitapçı dükkanı ile matbaa açmıştı. James aynı zamanda, “The New England Courant” adında muhalif bir gazete çıkarıyordu. Bu gazetede Benjamin ilk önce imzasız, daha sonra kendi adıyla yazılar yayınlamaya başladı. 17 yaşındayken James gazetesinin yayın ve editörlüğünü kendisine bıraktı. Bir müddet sonra işini geri almak isteyen James’le arası açıldı ve New York’u terk edip Philadelphia’ya gitti ve orada serbest gazetecilik yaptı.

Londra’da Tekris oldu

1725 yılında Benjamin Londra’ya giderek devrin en büyük yayınevi olan Palmer’s, sonra da Watt’s için çalıştı. 18 ay kaldığı Londra’da tekris oldu, sonra Phila-

1730 yılında Philadelphia’da St. Johns Locası’na tebenni etti, 1735-38 arasında Loca Sekreterliği’ni yürüttü.

1732’de Pennsylvania Kolonisi Büyük Locası’nın Büyük İkinci Nazırı oldu, Haziran 1734’te de Pennsylvania Bölge Büyük Locası’na Büyük Üstat seçildi.

delphia’ya döndü. 1728’de kendi yayınevini açtı.

Masonlukta ilerlemek için yerterince tanınmıyordu. “Deri Önlük” veya “Junto” münazara kulübünü kurdu. Masonik ideallere uygun kurulan Kulübün farklı taraflı politik konuların tartışılması-

nı teşvik edici olmasıydı. “Deri Önlük Kulübü” 1743 yılında “Amerikan Felsefe Cemiyeti” şekline ve adına dönüştü.

1729’da Benjamin Franklin “Pennsylvania Gazette”i yayınlamaya başladı. Yabancı diller öğrenmeye başladı. 25 yıl boyunca mizahi ruzmaneler (almanack) yayınladı.

İtfaiye Teşkilatını kurdu

1730’da Philadelphia İtfaiye Teşkilatını kurdu. 1737’de Posta Teşkilatı’nın başına getirildi, 1749’da, 23 kurucu üye ile Pennsylvania Üniversitesi’nin nüvesi olacak bir Bilimler Akademisi kurdu.

Bu arada gazetesinde, İngiltere gazetelerinde çıkan masonik haberleri basıyor, Amerika’da ilk basılan masonik kitap olarak Anderson Anayasası’nı yayınlıyordu. “Junto” nun (Felsefe Kulübü) yardımı ile ilk aboneli yayınevini kurdu.

25 yıl süreyle Pennsylvania Meclisi Üyesi olarak, kentin yaşam şartlarını iyileştirmek üzere sürekli çalıştı, itfaiyeden sonra polis gücünü kurdu, sokakların kaldırım taşlarıyla döşenmesini ve aydınlanmasını temin etti. Diğer

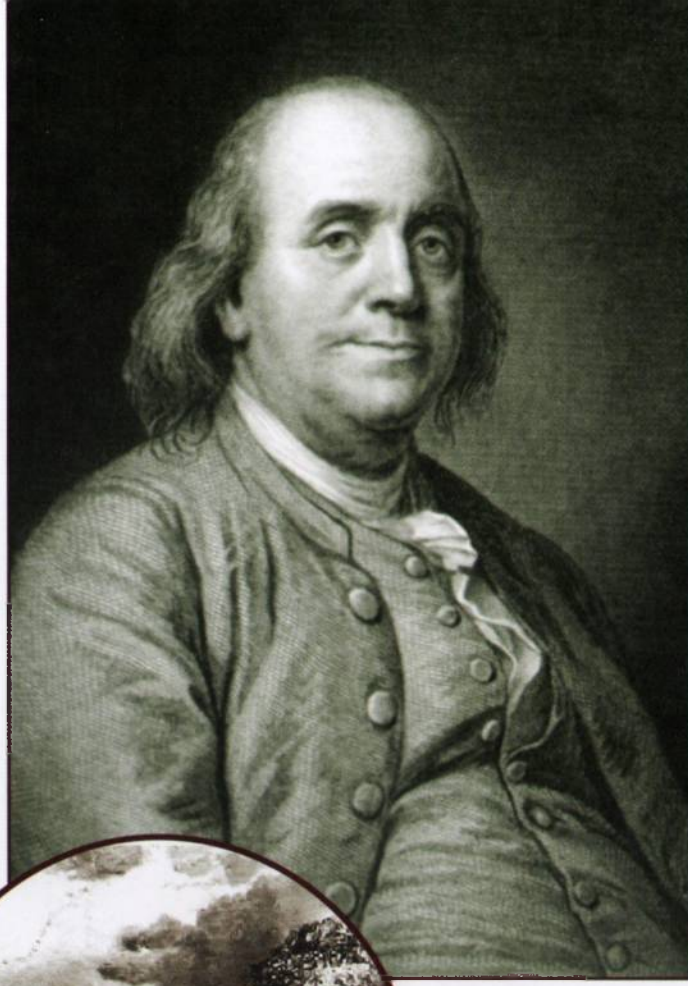
kolonilerle birlikte bir "Koloniler Birliği"nin kuruluş planını yayınladı, Kızılderili saldırılarına karşı kale sistemini kurdu.

Mucit Franklin

1750'de Franklin elektrik akımının pozitif ve negatif yüklerin etkileneşinden meydana geldiği ve bu nedenle bir noktadan diğerine geçtiğine dair teorisini ve elektiriksel bir güç olan yıldırımlardan korunmak üzere paratonerin kullanılabilirliğini İngiliz Kraliyet Bilimler Akademisi'ne yazdı. Teorisinin ispatı için bir kilise âleminin kullanılmasını önerdi, ancak Akademi ilgilenmedi, Philadelphia'da da henüz yüksek âlemliler de bulunmadığından, teorisini fırtınalı havada uçurtma uçurarak ispat etti, bu arada da hafif bir yıldırım çarpmasına hedef oldu. Bu deneyin yayınlanmasından sonra İngiliz Kraliyet Bilimler Akademisi'ne üye seçildi.

Büyükelçi Franklin

1769'da İtalya'nın Brescia kentinde yıldırım düşmesi nedeniyle cephanelikte bulunan takriben 70 ton barut infilâk etti, 190 ev harap oldu. Brescia Meclisi, İngiliz Kraliyet Akademisi'ne bu felaketin tekrarını önlemek üzere çare bulması için çağrıda bulundu. Bunun üzerine, Akademi, Franklin'in de üyesi olduğu bir komite kurdu. Paratonerin ucunun sivri mi yuvarlak mı olacağı tartışma yarattı. Sivri uç isteyen Franklin'in, Amerikan Kolonilerini tem-

Pek çok alanda büyük başarılarla imza atan Franklin'i bilim dünyası "paratoner"i icadıyla hatırlıyor.

sil eden ihtilalcı biri olduğu bahanesiyle, İngiltere Kralı George III, yuvarlak başlı paratoner şeklini seçilmesini istedi. Akademi başkanı bunu reddedince de Kral onu görevinden aldı.

1757'de, aşırı vergilendirmeye karşı kolonilerin itirazlarını İngiliz Hükümeti'ne bildirmek üzere, Franklin Büyük Elçi sıfatıyla görevlendirildi. 1766'da bu konu üzerine Parlamento'da bir konuşma yaptı. 1775 yılında kolonilerle İngiltere arasında savaşın önlenemez olduğu anlaşılınca, Fransa'ya geçerek 1777'de kolonilerle Fransa arasında ittifakı sağladı.

Benjamin Franklin 1785'e ka-

dar Fransa'da kaldığı sürede çok popüler bir kişi oldu. 1781'de İngiltere ile sulh anlaşmasını ayarlamak üzere görevlendirildi. Eylül 1785'te Philadelphia'ya döndü ve eyalet başkanı seçildi.

Mason Franklin

Benjamin Franklin'in masonik kariyerine gelince:

1730 yılında Philadelphia'da St. Johns Locası'na tebennî etti, 1735-38 arasında Loca Sekreterliği'ni yürüttü. 1732'de Pennsylvania Kolonisi Büyük Locası'nın Büyük İkinci Nazırı oldu, Haziran 1734'te de Pennsylvania Bölge Büyük Locası'na Büyük Üstat seçildi.

1734 ve 1735 yıllarında Philadelphia Devlet Başkanlığı ve Özgürlük Hol'ü inşa edildi. İnşaatlar, Benjamin Franklin'in Büyük Üstatlık döneminde, Pennsylvania Büyük Locası tarafından gerçekleştirildi.

1752 yılında Benjamin Franklin Philadelphia Büyük Loca binasının inşaatını başlattı ve 1755 yılında, Amerika'daki bu ilk masonik binanın tahsis merasimini düzenledi. Aynı yıl St. John gününü kutlamak üzere kiliseden regalyaları ile çıkarılarken, bir Kardeşin limanda demirli bulunan gemisinden dokuz pare top atışı yapıldı.

Benjamin Franklin'in oğlu da Büyük Sekreter görevine atandı.

Diplomat Franklin

1757'de Franklin tekrar diplomat olarak Londra'ya gitti. Orada dostlarına elektiriksel deneyler yapıyor, armonikası ile onlara resitaller veriyordu. 1759 yılında İskoçya'nın St. Andrews Üniversitesi kendisine doktor unvanını verdi. Bu, Edinburgh'da St. David

Locası'nı ziyaret ettiği günün tersimatında da yazılıdır. Londra'da Büyük Loca toplantılarına katılıyordu. Gene Londra'da Danimarka Kralı onun şerefine bir yemek verdi.

İngiltere'ye karşı verilen özgürlük savaşı esnasında Paris'te, Ansiklopedistler'in, bilim adamlarının ve devrimcilerin Locası "Les Neuf Soeurs" (sanat ve bilimleri koruyan dokuz ilham perisi) Locası'na devam ediyordu, 1778'de yaşlı Voltaire onun kolunda Loca'ya alındı, 1782'de Loca'nın Üstad-ı Muhteremi seçildi.

Özgürlük Beyannamesi

Amerika Özgürlük Beyannamesi'nin 56 imzasının 53'ü Masonlara aitti.

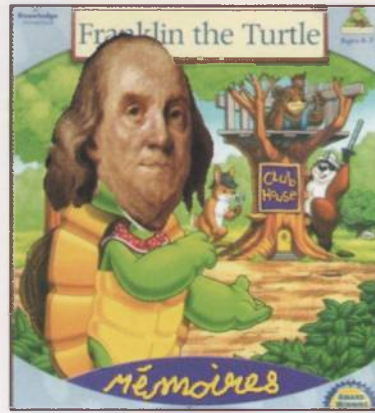
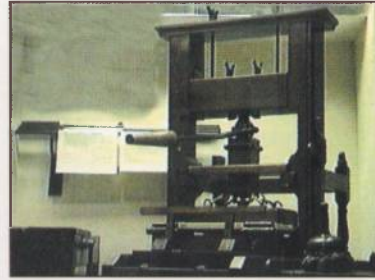
Amerikan özgürlük savaşında Masonluğun rolü büyük olmuştur. Washington ve generallerinin büyük kısmı Mason'du, İngiliz kuvvetlerinde de çok Mason vardı.

1781'de Franklin İngiltere ile barış görüşmelerini yürütmekle görevlendirildi, bu arada İsveç ve Prusya ile de antlaşmalar imzaladı.

Fransa'da, kendi locasının dışında devam ettiği "St. Jean de Jérusalem" ve "Les Bons Amis" Locaları da kendisine Şeref Üstad-ı Muhteremi payesini verdiler. 24 Nisan 1785'te Tampliye Şövalyeleri'nin "Royale Loge des Commandeurs du Temple" Locası'na da Şeref Üstad-ı Muhteremi tayin edildi. Bu arada Paris davetlerinde, "Sol Elin İstidası", "Yakışıklı ve Sakat", "Satranç Ahlâkı", "Franklin ve Gut Hastalığının Diyaloğu" gibi mizahi skeçleri alkışlanıyordu.

Altın madalya

Almanya'da, Rostock'da yer alan Mecklenberg Büyük Locası Franklin'in şerefine bir altın madalya darp ettirdi.

1785'te, 79 yaşında, 45 gün süren bir yolculukla Philadelp-

hia'ya döndü. Limanda bulunan tüm gemilerin bayraklı gösterileri dönüşüne neşe kattı.

Ekim 1785'te Pennsylvania Eyaleti Başkanı seçildi. Üç yıllık döneminin sonunda Pennsylvania eyaletinden kabul ettiği tek para, yollamış olduğu mektupların posta pulu masrafı idi.

Emekli Franklin

Franklin emekliliğinde, evinde misafir ağırlamayı sever, bahçesinde bir dut ağacının gölgesinde onlara konuşmalar yapardı. Kütüphanesinin üst raflarından istediği kitabı alabilmek için bir yapay el icat etmişti. Salıncaklı sandalyesinde kitap okurken sinekleri kovmak için, sallantı ile çalışan bir vantilatör geliştirmişti. Fransa'dan, dünyanın her yanından dostları bu büyük adamı ziyarete geliyordu.

17 Nisan 1790'da, 84 yaşında, Franklin Ebedi Maşık'a intikal etti.

Fransa'nın Büyük Devrimi nedeniyle, Fransız Millet Meclisi gecikmeyle, Benjamin Franklin'i andı. Mirabeau'nun konuşmasından sonra La Fayette ve La Rochefoucault ayağa kalkarak bu büyük adamı birlikte anmayı önerince, tüm Meclis mensupları ayağa kalkarak son görevlerini yerine getirdiler. Devlet Başkanı Sieyes oturumun tutanaklarının kopyasını ABD Başkanına yolladı. Paris Bilimler Akademisi, Fransız Matbaacılar Cemiyeti ve daha birçok akademi ve cemiyet Benjamin Franklin'i anmak üzere düzenlemeler yaptı.

32 kısım tekmiili birden! bize göre bir film...

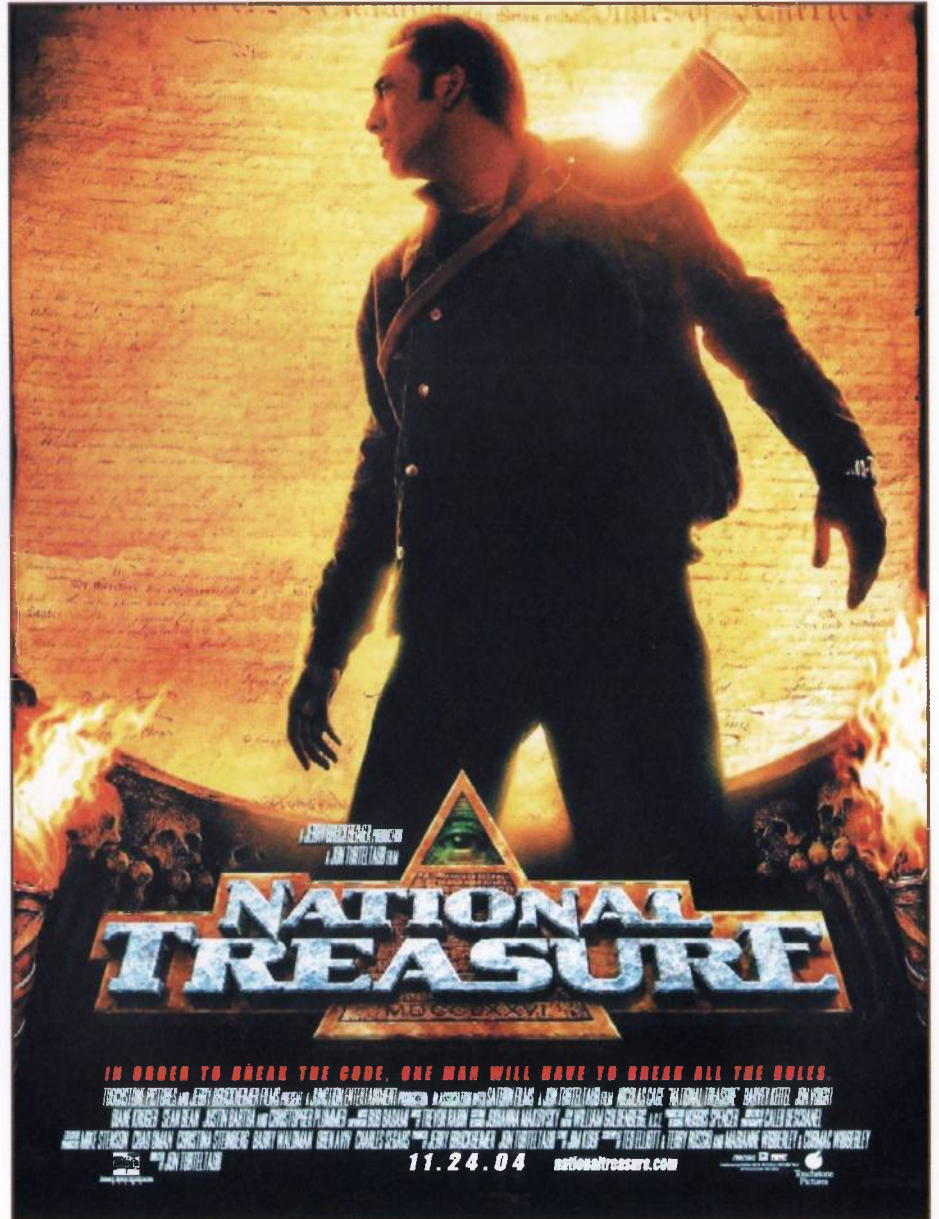
Hollywood çıkışlı filmlere itirazı olmayan sinema severlerin "heyecan dozu yüksek bir aksiyon filmi" olarak seyrettikleri National Treasure, bu tür filmlerden hoşlanan Masonlar'ca, kuşkusuz başka kıstaslar da göz önünde bulundurularak izlendi.

● Osman Balcıgil

Pek çok film eleştirmeninin de teslim ettiği gibi, bir aksiyon filmi olarak National Treasure hiç de başarısız değildi. 2004'ün en iyi filmler listesindeki yeri ve 170 milyon dolar civarındaki hasılatı bile, söz konusu filme burun kıvrıma engel olmaya yeter. Arkasında duran yapımcı firma, yönetmen ve oyuncuların dikkate alındığında da, filmin başarılı olması için "hiçbir masraftan kaçınılmamasına" en başta karar verildiği hemen anlaşıyor.

Film vizyona girdiğinde, sembollerine ve ritüellerine "biz de olmasaydık kim bilir ne yapardı bu film endüstrisi?" dedirtecek kadar çok baş vurulan, ama, neredeyse hiç bu kadar doğrudan bir filmin konusu olmamış Masonlar, doğal olarak National Treasure'e sadece "seyirlik" bir yapım olarak yaklaşmadılar. Tıpkı, bir Mason olan Rudyard Kipling tarafından yazılmış olan "The Man Who Would be King" filmine kayıtsız kalmadıkları gibi.

Bu ilgide, sayıları her geçen gün artarak vitrinleri dolduran "Da Vinci'nin Şifresi", "Mabet ve Loca" gibi kitapların ardı ardına gelmesinin de etkisi olmadı değil. Kuşkusuz sinema endüstriyel bir iş; kuşkusuz birilerinin

para kazanmaya, toplumun da eğlenmeye, öğrenmeye ve vakit geçirmeye ihtiyacı var. Ama, bu seyirlik "iş" in "malzeme" si kendileri olunca, Masonlar National Treasure'ü daha bir dikkatli seyrettiler.

Acaba filmde anlatılan hikaye doğru muydu? Bir hayal ürünüyse, akla çok aykırı mıydı? Masonlar bu filmle küçük mü düşürülüyordu, yoksa övülüyor muydu? Film boyunca ardı ardına serpiştirilmiş masonik semboller ve söylemler doğru muydu ve yerli yerinde kullanılmış mıydı? Filmde adı geçen ünlü Masonlar'la ilgili söylenenler doğru muydu? Ailesi beş kuşak Mason olan filmin kahramanı, elinde Masonlar tarafından gizlendiğine dair ipuçlarını bulundurduğu hazineyi kişisel zenginliğe ulaşmak için mi arıyordu? Bir Mason, amaca ulaşmak için yasa dışı yollara başvurabilir miydi? Bu soruların sayısı, kuşkusuz alabildiğine artırılabilir.

Filmin hikayesi

National Treasure'da, Tampliye Şövalyeleri tarafından Amerika'ya nakledilen insanlık tarihinin en büyük hazinesinin, İngilizler'in eline geçmesini engellemek üzere saklanması ve bulunmasının öyküsü anlatılacaktı. Filmin senaryosuna göre, bu o kadar büyük bir hazineydi ki, hazineyi Haçlı Seferleri esnasında bulan şövalye, "bir insan için çok fazla", diyerek mensubu olduğu Kardeşlik Örgütü'nün sahipliğine devretmişti. Kahramanımız Benjamin Franklin Gates -isme dikkat- beş kuşaktır bu hazineyi arayan ve tüm erkek mensupları Mason olan bir ailenin son temsilcisi olacaktı.

Burada hemen bir parantez açarak, Tesviye'nin bu sayısında yayınladığımız, Benjamin Franklin'le ilgili yazıya dikkatinizi çekmek istiyoruz. National Treasure'ı iyi anlayabilmek için bir rehber olma özelliği de taşıyan bu yazıda da belirtildiği gibi, Benjamin Franklin Amerikan Devrimi'nin en önemli isimle-

Filmin yapımcısı ile yönetmenine göre...

National Treasure'un yönetmenliğini John Turteltaub üstlenmiş. Başrollerini Oscar ödüllü aktörler Nicolas Cage ile Jon Voight'un paylaştığı filmin diğer rollerinde Harvey Keitel, Diane Kruger, Sean Bean, Justin Bartha ve Christopher Plummer kamera karşısına geçmiştir.

Filmin yapımcısı Jerry Bruckheimer, projeyi yaratırken nasıl bir yaklaşımdan yola çıktığını şöyle anlatıyor: "Gizli kodlar, çözülmesi zor bulmacalar, kahramanlar, kötü adamlar ve beklenmedik dönüşümlerle dolu bir ha-

zine avı filmi yapmayı her zaman istemişimdir. Ortada iyi bir gizem olduğunda herkes böyle bir filmi sever. Özellikle de Amerikan tarihinden alınma bir gizem olduğunda, bu daha heyecan vericidir. Tüm bunların üzerine Amerikan Bağımsızlık Bildirgesi'ni çalmak gibi gerçekten büyük bir hayal gücü ve cesaret gerektiren bir soygun plânını ek-

lerseniz eğlence başlamış demektir."

Filmin yönetmeni Jon Turteltaub film hakkındaki düşüncelerini şöyle ifade ediyor: "Bağımsızlık Bildirgesi'nin arkasına gizlenmiş hazine haritası fikrinden heyecan duydum. Hazine avı filmlerinin çoğunda avcının hazineyi nasıl ele geçirdiği üzerinde durulur. Bu filmdeki ana fikir ise, Nicolas Cage'in haritayı ele geçirdikten sonra koruma çabasıydı. Hazine vardı, soygun plânı vardı, hepsi birbirinden zeki karakterler vardı. Bu durumda, kuşkusuz film heyecanlı olacaktı."

rinden ve Amerikan Masonları'nın Büyük Üstatları'ndandır. Layiktez'in yazısından hareketle söyleyebiliriz ki, filmde, Benjamin Franklin'le ilgili söyle-

nenler büyük ölçüde doğrudur. 14 yaşından itibaren ağabeyi James'in The New England Courant adındaki muhalif gazetesinde yazılar yazmaya başla-

yan Franklin, elektrik alanında yaptığı çalışmalar ve özellikle paratoneri bulması ile de dikkatleri üzerine çekmiştir.

Filme geri dönecek olursak; genç Benjamin Franklin Gates (Nicholas Cage), hazinenin yerini gösteren ipuçlarının Bağımsızlık Bildirgesi'nin arkasına gizlenmiş haritada olduğunu keşfetmiştir. Başlangıçta ortağı olan Ian Howe da hazinenin peşine düşünce, aralarında müthiş bir yarış başlar. Benjamin, Bağımsızlık Bildirgesi'nin arkasında bulunan haritayla ilgili bilginin Howe'un eline geçmesinden endişe etmektedir. Bu nedenle Bağımsızlık Bildirgesi'ni çalmaya karar verir. Rakibi ve FBI'la zamana karşı bir yarışa giren Ben, soygunu başarıyla tamamlayabilmek için arkadaşı Riley'in ve sonra sevgilisi olacak Ulusal Arşiv sorumlusu Abigail Chase adlı güzel hanımın desteğini alır.

Koşturmaca'ya bir Mason olduğu filmin sonunda anlaşılacak olan Özel Ajan da kendine özgü üslubuyla katılanca, ortaya iyisinden bir Hollywood filmi çıkar. Biçim olarak Indiana Jones, Tomb Raider tarzı çekim teknikleri ve kurgu biçimiyle kendisini izlettirmeyi başaran film, içerik açısından pek öyle göklere çıkartılabilecek bir yapımdır.

Buna rağmen, film bittiğinde, aşağı yukarı tüm Masonlar sinema salonlarından aynı duyguyla ayrıldılar: Bir Walt Disney yapımı olan ve Yönetmenliğini Jon Turteltaub'un gerçekleştirdiği National Treasure, Masonlar'ı rencide edecek türden bir yapımdır. Hatta filmde Masonluk Mesleği'ne olumlu yaklaşıldığı bile söylenebilir.

Filmdeki yanlışlıklar?

Filmdeki temel yanlışlıklardan biri, Hürmasonların Amerikan Devrimi'ni yapmış olan organizasyon gibi gösterilmesi. Kuşkusuz Amerikan Devrimi'ni gerçekleştirenler arasında Hürmasonlar da vardı. Ve doğa ola-

The Supreme Council 33. Derece Hür ve Kabul Edilmiş Masonluk İskoç Riti ABD E.K.E.İ.R. Güney Jürisdiksiyonu Yüksek Şurası

22 Kasım 2004'de 33. derece önceki BÜ. ÜS. PGM ve Kuzey Amerika Masonik Servisler Birliği Genel Sekreteri Richard E. Fletcher, tüm Kuzey Amerika Büyük Sekreterlerine aşağıdaki bilgi notunu yolladı.

AÇIKLAMA

"Başrolünü Nicholas Cage'in oynadığı National Treasure ABD'de 19 Kasım 2004'de vizyona girdi ve kısa sürede 35.3 Milyon \$'lık gişe başarısı yakaladı. Film Masonluğu olumlu bir şekilde yansıtıyor ve ulusal kimliğimizi kuran kişileri tanıtıyor. George Washington, Benjamin Franklin ve bilinen erken dönem kahramanlarının çoğu, filmde Mason olarak tanıtılıyor. Sadece bir referans doğru değil. Filmin başında Bağımsızlık Bildirgesi'ni imzalayan 56 isimden biri olan Charles Carroll Hür Mason olarak geçiyor.

Maryland'li Carroll, Kardeşlik üyesi değildi. (Mason olarak anılmasının nedeni B&O Demiryolu'nun köşe taşının yerleştirilmesinde hazır bulunmasına bağlanır)

Filmin büyük bölümü kurgu. Ne filmde tarif edildiği gibi bir "ulusal hazine" var, ne de Masonlar insanlık adına değerli hazineleri toplayıp koruyan bir grup. Ancak filmde masonik prensipler ve değerlere pek çok defa atıfta bulunuluyor ve izleyici Meslek'le ilgili olumlu bir izlenim elde ediyor.

Film "az şiddet barındırdığı" şeklinde nitelenmiş ama, aslında bir aile filmi. Tüm Masonlar tadını çıkartmalı. Hatta bir Loca'da "sinema gecesi" düzenleyip üyeler ve ailelerin birlikte izlemesi hoş olabilir. Film hakkındaki tartışmalar, Hür Masonluk düşünüldüğünde, hem Masonlar hem de kamuoyu için olumlu netice verebilir.

<http://www.srmason-sj.org/web/index.htm> web sitesinden alındı.

rak bu Masonlar, kurulmakta olan ülkenin felsefesine, kendi görüşlerini

de kattılar. Ama, Hürmasonlar, Amerikan Devrimi'ne bir organizasyon

olarak değil, sorumluluk sahibi birer vatandaş olarak katıldılar.

Bir diğer yanlış, üçgenin içindeki gözün masonik bir sembol olarak sunulmasıydı. Üçgenin içinde yer alan Tanrı'nın herşeyi gören gözü, Masonluk ortaya çıkmadan çok önce de vardı.

Gönye ve pergelin ortasında bulunan G harfinin Amerikan İç Savaşı'ndan sonra ortaya çıkmış olmasına karşın, film boyunca çeşitli karelerde kullanılmış olması bir başka yanlış.

Filme, Amerikan İç Savaşı'nda, her iki tarafta yer alan liderlerin bir bölümünün Mason oldukları zikredilmiyor. Oysa bu çok önemli. Sıradan izleyicide Washington'un tüm generallerinin Mason olduğu gibi bir izlenim uyandırılmış, oysa bu sadece yüzde 90 oranında doğru. Bağımsızlık Bildirgesi'ni veya ABD Anayasası'nı imzalayanların tümünün Mason olduğu ima ediliyor. Oysa bildirgenin altında imzası bulunan 56 kişiden sadece 53'ü Mason.

ABD'nin Büyük Mührü filme sözü edildiği gibi tümüyle masonik bir sembol değilse bile masonik sembollerle bezenmiş. (Bu konuda detaylı bilgi edinmek isteyenler, Tesviye'nin 46. sayısında yayınlanan Celil Layiktez tarafından kaleme alınmış bu sayımızda yeniden kaleme alarak sunduğumuz "Washington Şehrinin Masonik Sembollerine başvurabilirler.") Bu mührün tasarımında Masonların da Mason olmayanların da rolü var.

Filmin en başında, torunuyla konuşan ve onu sembolik olarak da olsa kutsayarak şövalye yapan Büyük Baba Gates eğer gerçekten Mason olsaydı, Masonlar'ın Tampliye Şövalyeleri'nden gelmediklerini defalarca açıkladıklarını bilirdi. Aslında bu efsane ilk kez 1737 yılında Fransa'da İskoçyalı Şövalye Michael Ramsay'in bir konuşmasındaki açıklamalar ile başladı. Masonlar'ın ellerindeki kaynaklara göre, daha önce bu konudan söz edildiğini duyan olmamış. Ama bu iddia

Gate sözkonusu hazineye ulaşıyor. Görüntü muhteşem... Ancak, araştırmacılar, efsanevi hazinenin Süleyman Mabedi'ndeki kutsal bir ark ile altın sikkelerden ibaret olacağına işaret ediyor.

birden yayıldı. Masonlukta, York Riti'nde Tampliye Şövalyesi derecesi var. Ama bugün, konuyla ilgili otoriteler, bunun 1200-1309 dönemi arasında varlık gösteren Tampliye Şövalyeleri ile bir ilgisinin olmadığını söylüyorlar.

Filmin sonunda, Tampliye Şövalyeleri'nin inanılmaz hazinesi gözlerimizin önüne seriliyor. Acaba gerçekten de Tampliye Şövalyeleri çok mu zengindi? Evet, çok zengindiler, Fransa Kralı'na ve başka prenslere borç para veriyorlardı, Fransa hazinesini rehin tutuyorlardı ve bu nedenle takibata uğradılar. Ama, Tampliye Şövalyeleri'nin yaşamlarını kiliseye adadıkları ve o döneme ait bir sikke de aynı atın üzerinde iki şövalyenin bulunduğu da bir gerçek. Bugün bu sikke, Tampliye Şövalyeleri'nin fakirliklerinin bir sembolü gibi algılanıyor. Bu arada, Tampliye Şövalyeleri'nin sözkonusu "adanimışlık" döneminden sonra yoldan çıktıkları da söylentiler arasında.

Filmdaki koşturmacada, Washington'u Masonlar'ın tasarladığı gibi bir izlenim oluşuyor. Gerçekten de, Washington tümüyle yapay bir kent. Ama, Washington DC'nin tasarımcısı Pierre L'Enfant'ın Mason olduğu'na dair iddialar bugüne kadar kanıtlanabilmiş değil.

Filmin sonunda, Benjamin Franklin Gates'in babası, Mason-

ların Süleyman Mabedi ile tanımlanabilir bir ilişkisini kuruyor. Oysa Süleyman Mabedi, bugünkü Masonik öğretilerde alegorik olarak kullanılıyor. Erken dönem masonik yazarların, Meslek'in antikliğiyle ilgili yorumlar yaptıkları ama ortaya bir kanıt koymadıkları yaygın bir kanı. 1700'lerde Masonlar, mirasçısı olduklarını iddia ettikleri "eski gelenekler" ve "eski üstatlar"la ilgili çoğu hayali pek çok bağlantı kurmaya çalıştılar. Ama, 1900'lerin başından bu yana, Masonlar için gerçekçilik çok daha büyük bir önem taşıyor.

Filmin sonunda, Benjamin Gates sözkonusu müthiş hazineye ulaşıyor. Altından heykeller ve pek çok altın obje daha gözler önüne seriliyor. Ancak, görsellik açısından iyi bir görüntü olsa da, araştırmacıların tahminleri, efsanevi hazinenin Süleyman Mabedi'ndeki kutsal ark ile çoğunlukla borç alıp vermede kullanılan altın sikkelerden olabileceğine işaret ediyor.

Bütün bu hatalara rağmen, National Treasure Kuzey Amerika Masonik Servisler Birliği Genel Sekreteri Richard E. Fletcher'in, tüm Kuzey Amerikalı Büyük Sekreterlere yolladığı bilgi notunda yazdığı gibi, "Bir Loca'da 'sinema gecesi' düzenlenerek izlenebilecek bir film".

beyaz perde'de masonluk

Sinemada veya TV ekranında. ilk görüşte bir filmin masonik semboller taşıyıp taşımadığını kestirmek çok kolay değil. Bununla birlikte, kullanılan semboller ve ritüellerden hareketle bazı çıkarsamalarda bulunulabilir. İşte size masonik sembollerin kullanıldığı filmlerden bazı örnekler:

The Affair of the Diamond Necklace (2001)

Filmde Rahip Rohen rolündeki Jonathan Pryce şahsi yazışmalarını kapağı masonik sembollerle dekore edilmiş bir dolapta saklıyor. Charles Shyer'ın yönettiği filmde Hillary Swank da var.

Bird (1988)

Ünlü caz sanatçısı Charlie "Yardbird" Parker'ın biyografisi. Filmde bir mezarlık sahnesinde kamera bir dizi anıtın arasında geziniyor ve anıtlardan birinin üzerinde gönye ve pergel görüyoruz. Clint Eastwood'un yönetmenliğindeki bu filmin başrol oyuncusu Forest Whitaker'di.

Bad Boys II (2003)

Narkotik Şube görevlisi rolündeki ünlü oyuncu Will Smith ve Marcus Bennett filmde bir fayans kamyonu kullanıyorlar. Aracın arka tamponunda gönye-pergelli bir çıkartma dikkat çekiyor. Filmin yönetmeni Micheal Bay.

Are You a Mason? (1915)

C. Logenbrüder'in eserinden sinemaya uyarlanan filmde, iki harici, başkalarını "Mason olmadıkları"na ikna etmeye çalışıyor. ABD yapımı bu komedi filminde John Barrymore başrolde.

Conspiracy Theory (1997)

Mel Gibson ve Julia Roberts'in başrollerini paylaştıkları filmde Gibson bir sahnede; "George Bush Yeni Dünya Düzeni derken ne dediğini biliyordu. Biliyorsun ki 33. dereceden Mason ve eski CIA yöneticisiydi". Avukat rolündeki yıldız ise "sanırım farklı bir tokalaşma şekilleri var" diyor.

The Man Who Would Be King (1975)

Başrolünde Sean Connery'nin olduğu bir film. Connery'ye Michael Caine eşlik ediyor. Hikaye Rudyard Kipling'in. Yönetmen ise John Huston. Filmde paragöz askerler karşı karşıya geldikleri kabilenin mensuplarını Masonik sembol ve dinî objeler peşinde olduklarına inandırıyorlar.

League of Extraordinary Gentlemen (2003)

Filmde gönye ve pergel dört defa beyaz perdeye yansıyor. Bunlardan ikisi Fantom'un taktığı büyük masonik yüzüğün üzerinde görüntüleniyor. Gönye ve pergel "lig" in kurucusu M'in ofis kapısında da yer alıyor. Başrolde Sean Connery var.

Erin Brockovich (2000)

Julia Roberts'e Oscar ödülü kazandıran bu filmin yönetmeni Steven Soderbergh. Filmde Barstow Mahkeme Binası'nın levhasında gönye ve pergel görülüyor. Ayrıca filmin bir sahnesinde başrol oyuncusu Roberts, Erin Brockovich rolünde arkadaşıyla telefonda görüşüyor ve arkadaşı "eşinin Loca toplantısında olduğunu" belirtiyor.

Dolores Claiborne (1995)

Stephen King'in romanından sinemaya uyarlanan filmin başrol oyuncusu başarılı sanatçı Kathy Bates. Filmde, gönye ve pergelli yaka iğnesi takan banka müdürü Dolores'e "eşinin banka hesaplarının tümünü boşalttığını" söylüyor. Yönetmen Taylor Hackford.

National Treasure (2004)

Nicholas Cage, Benjamin Franklin Gates rolünde ve ailesi birkaç kuşaktır "hazine" peşinde. Aranan hazine Amerika Birleşik Devletleri'nin kurucuları tarafından saklanmış. Film; "Masonlar, Tapınak Şövalyeleri ve ABD'nin kuruluşunu birbirine bağlamaya çalışan çalışmalardan biri daha" şeklinde nitelendi. Yapımcı Jerry Bruckheimer, yönetmen ise Jon Turteltaub.

Overboard (1987)

Goldie Hawn ve Kurt Russell'in başrolünü paylaştıkları filmin başlangıcında Russell'in sürdüğü kamyon bir kasabaya girer. "Welcome to Elk Cove" tabelasında belirgin bir mavi büyük Masonik amblem görülür. Filmin yönetmeni Garry Marshall.

The Godfather III (1990)

Bu kurgu filmde 1981'de İtalya'da gerçekleşen P2 skandalıyla ilgili bazı olayların yansımaları var. Francis Ford Coppola'nın Baba Serisi'nin üçüncüsü olan filmde başrolde Al Pacino rol alıyor.

JFK (1991)

Kevin Costner suikaste uğrayan ABD Başkanı John F. Kennedy cinayetini araştıran avukat rolünde. Açık masonik semboller bulunmasına rağmen filmi kare kare inceleyen komplo teorisyenleri, pek çok masonik

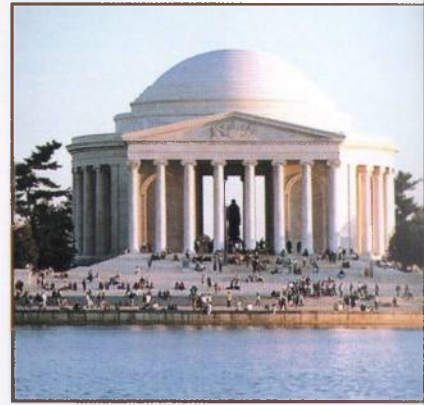
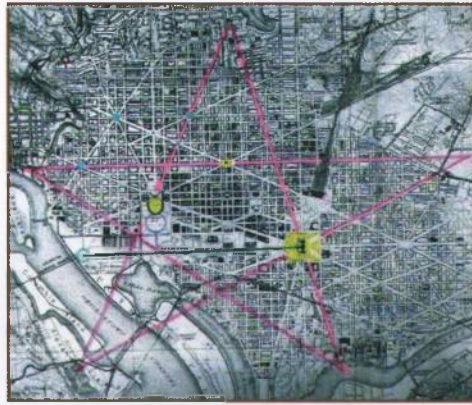

sembol ve referans gördüklerini iddia ettiler. Beyaz Saray sahnelerinin Dallas Texas'daki İskoç Riti Mabedi'nde çekilmiş olması ilginç bir detay.

Masonik Mabet şeklinde plânlanmış bir kent:

Washington

Sinema sayfalarımızda sözünü ettiğimiz National Treasure adlı film büyük ölçüde Washington'da geçiyor. Bu filmi seyrederken aklımıza Tesviye'nin 46. sayısında yayınlanmış bir yazı geldi. Bu yazıda Celil Layiktez bir yandan Nur Locası'nın Tahsis Töreni'ni anlatıyor, öte yandan Washington'u Masonik bir yaklaşımla Tesviye Okurları'na tanıtmaya çalışıyordu. Aşağıdaki yazı, National Treasure adlı filmin izlenmesini kolaylaştırmak amacıyla ve söz konusu yazıdan hareketle, yeniden kaleme alınmıştır.

Amerika Birleşik Devletleri'nin eyaletleri arasında hangisinin başkent olacağı kavgasını çözmek üzere, üç eyaletten toprak alınarak ortaya çıkartılmış olan Washington, yapay bir kenttir.

Washington D.C. bir eyalet değildir. Bu nedenle senatörü de yoktur. Senato'da kenti temsilen, sorunları izlemek üzere, özel statüde, oy hakkı olmayan bir senatör bulundurulur.

Washington, başkent olmak üzere inşa edildi. Şehir mimarisi ise masonik bir mabedi simgeler:

- Capitol, Senato ve Anayasa Mahkemesi (Supreme Court) kentin Doğu'sunda yer alır. Bu bize hukukun her şeyin üstünde olduğunu anlatır.
- Lincoln Memorial Abidesi Batı'dadır. Lincoln sistemi kurtarmıştır. Koruyucudur. Bize Birinci Nazır'ın kürsüsünün yerini gösterir.

• Jefferson Memorial Abidesi ise Güney'dedir. İkinci Nazır'ın kürsüsünün bulunduğu yerdedir. Çünkü Jefferson bir öğretmendir.

• Beyaz Saray Kuzey'dedir. Başkan tevazu ile hareket etmeli, kral olmadığını her zaman hatırlamalıdır.

• Birbirine paralel Constitution (Anayasa) ve Independance (Özgürlük) caddeleri mabedin iki sütununu sembolize eder.

• Üzerinde "G" harfi bulunan Washington Abidesi kentin tam merkezinde yer alır.

• Potomac Nehri'nin yanında, Roosevelt anısına yapılmış parkın karşı sahilinde bir taş obelisk vardır. Obeliskin tepesi alüminyum ile kaplanmıştır. Görüntü, bir dolarlık banknot üzerindeki tepesi taşlanmış piramidi andırmaktadır. Alüminyum kısmın üzerindeki pencere uzaktan masonik sembol olan "göz"e benzetilmiştir.

Washington Katedrali

Washington Katedrali Ökumenik bir abidedir. 20. Yüzyılın başında inşa edilen bu katedralin çatısı altında yeryüzündeki her din icra edilebilir. Katedral, vicdan özgürlüğüne adanmış bir abidedir. İnşaatında devlet ve kilise yardımı alınmadı. Dolayısıyla hiçbir cemaate bağımlı değildir.

Potomac Nehri'nin yanında, Roosevelt anısına yapılmış parkın karşı sahilindeki obelisk.

Masonik sembollerle dolu olan Katedral, bir masonik mabet şeklinde inşa edildi.

Giriş Batı'da, Altar Doğu'dadır, cemaatin oturma yerleri Güney ve Kuzey'dedir. Vitraylarda Hazreti Süleyman Mabedinin inşaatı, iki sütun, İkinci Dünya Savaşı'nda gökten inen, demokrasinin koruyucusu paraşütçü birlikleri, Zeus, her şeyi gören göz, aydan gelen taş gibi masonik veya insanlığa ait semboller görülüyor. Batıda, hemen giriş kapısının yanında, aziz heykelleri yerine, Koruyucu ve Gözcü durumunda, biri beyaz mermerden, diğeri de siyah taştan yontulmuş olarak ABD'nin kurucusu Washington ve demokrasi-nin koruyucusu Lincoln'ün heykelleri duruyor. Genelde, siyah-beyaz motifinin çokça kullanıldığı görülmektedir. Girişte, döşemenin üzerinde ABD arması bulunuyor. Armadaki Kartal 33 dereceli Eski ve Kabul edilmiş İskoç Riti'nin sembolüdür. Tüylerinin sayısı 33'tür. Kartalın ağzında tuttuğu şeridin üzerinde "E Pluribus Unum" (Çokluktan çıkan birlik) yazılıdır. Kartalın sol pençesinde tuttuğu oklar gücü, sağ pençesinde tuttuğu zeytin dalı da barışı simgeliyor. Burada sembolizma olarak, savaşın yalnız barış hazırlığı olarak kabul edilebileceği ifade ediliyor. Kardeşlik zinciri içinde yer alan ve ilk kurucu 13 eyaleti temsil eden 13 yıldız çizgilerle birleştirildiklerinde, Hazreti Süleyman'ın mührü olan altı köşeli yıldız ortaya çıkıyor. Katedralin ortasında da, Kilise tarafından aforoz edilmiş ve Masonluğa kaynaklık etmiş olan Tampliyeler'in haçı dikkati çekiyor.

Amerikalılar'ın halk felsefesine göre, hükümet ateş gibidir. Akıllı olduğu

Franklin Delano Roosevelt

zaman, uzaktan serinlik gelir, yaklaştığında asgari ihtiyaçları karşıladığından ısı yükselir. Hiçbir zaman ateşin fazla yaklaşmasına, iç işlerine karışmasına izin verilmemelidir. Ateş kendi kendine bırakılırsa büyümeyi, yangına dönüşmeyi sever. Ateşi daima kısıtlamak gerekir. Bu nedenle Hükümetin yetkileri kısıtlı olmalıdır. ABD Anayasası'na göre, Enformasyon, din ve kültür bakanlıkları yoktur.

Arlington askeri mezarlığı

Başkan Kennedy'nin mezarının da bulunduğu bu mezarlıkta savaşırken ölmüş her dinden askerler defnedilmiştir. Bir hizada, uçsuz bucaksız, hepsi ay-

nı boyda, ama üzerlerindeki semboller değişik, mezar taşlarının bazılarının üzerinde haç, hilal veya yıldızın yanında gönye-pergel de vardır.

Franklin Delano Roosevelt Parkı

Doğayı çok seven Roosevelt'in anısına inşa edilen parkta yeşillikler arasında granit kayalar, bunların üzerlerinden akan şelaleler vardır. Her granit kayanın üzerinde Roosevelt Kardeş'in vecizeleşmiş sözleri yer alır. İşte bunlardan bazıları:

- Amerikan vatandaşları arasında unutulmuş insan veya unutulmuş ırk olamaz.

- Korkacağımız tek şey korkunun kendisidir.

- Her zulmün, her adaletsizliğin ve nefretin medeniyetimizi yıkmak için yapı taşlarının arasına çakılan bir kama olduğunu biliniz.

- Savaşın sonunu değil, her çeşit savaşın başlamasına bir son ıstırak ediyoruz.

- Yeni Dünya Düzeni'nin İnsanlık Mabedi Birleşmiş Milletler Teşkilatı olacaktır.

- Konuşma Özgürlüğü-İbadet Özgürlüğü-İhtiyaçtan Kurtulma Özgürlüğü-Korkudan Kurtulma Özgürlüğü.

- Yarının yapılmasına tek limit bugünkü tereddütlerimizdir. Güçlü ve aktif inançla ileri doğru yürüyalım.

- Hukuk Yasası Halk Yasası'na denge olmalıdır.

- Tüm insanları askeri bir sistematik içine sokarak totaliter hükümet sistemlerini kurmayı tasarlayan bir avuç egemen kişi bu sisteme yeni düzen adını veriyor. Bu ne yenidir ne de bir düzendir.

- SAVAŞI GÖRDÜM. Savaş kara ve denizde gördüm. Yaralıları gördüm. Çamurun içinde yatan ölüleri gördüm. Yıkılan kentleri gördüm. Aç çocukları gördüm. Anne ve eşlerin ıstırabını gördüm. SAVAŞTAN NEFRET EDİYORUM.

Invisible College'den Royal Society'e Masonluk katalizör oldu

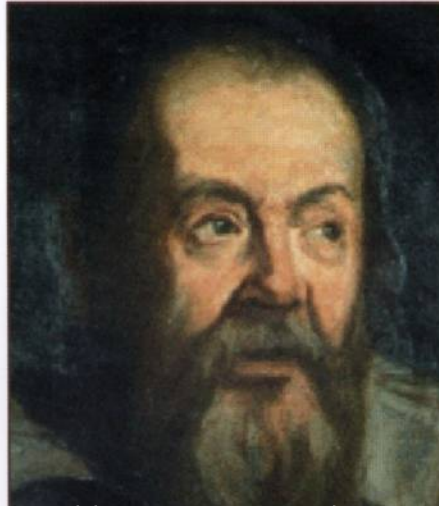

İngiliz Kraliyet Akademisi'ni kuranlar, ilk bilim adamları ama aynı zamanda son büyücülerdi. Ashmole Rozikrüsyen bir cemiyetin üyesiydi ve astroloji ile de meşguldu; Newton Rozikrüsyenler'in simya metotlarını tetkik ediyordu, haklarında yazılar yazdı, Hooke örümcek ve ünikorn boynuzları ile büyü deneyleri yapıyordu...

● Celil Layiktez

1660 yılında İngiltere kanlı bir iç harpten yeni çıkıyordu. Oliver Cromwell'in ölümünden sonra, kraldan demokrasi yönünde önemli vaatler alınarak sürgünden geri getirilmesi kararı yeni bir iç savaşı önledi. Bu kaosu Restorasyon döneminde Royal Society (Kraliyet Bilimler Akademisi) kuruldu. Tarihçi Arthur Bryant 2. Charles'in deneysel fiziğe merakı nedeniyle Royal Society'nin kuruluşunu teşvik ettiğini şöyle yazar:

Kral soyut dinsel dogmalardan hoşlanmayarak, kendi sağ duyusuna güvenir ve deneysel fiziğe inanırdı. Restorasyon'dan kısa bir süre sonra Royal Society Graham College'de kuruldu ve Kral bu yeni cemiyetin ilk hamisi oldu. Cemiyetin üyeleri bir büyü denemesinde ünikorn boynuzlarından oluşturulan bir dairenin içine bir örümcek koyduklarında, yüzyılların boş inançlarına itibar etmeyen örümcek dairenin dışına kolaylıkla çıkabilince, çok önemli bir hamle atılmış oldu. Bu deney cemiyetin ter-simatında yazılıdır.

Galileo'nun Pisa Kulesi'nin tepesinden muhtelif objeleri atarak gerçekleştirdiği yer çekimi deneylerinin sonunda, aynı ağırlıkta olan ama şekilleri ve hacimleri değişik objelerin aynı hızla düştüklerine dair geliştirdiği teori, Engizisyon teologları tarafından reddedildi.

Cemiyetin kurucuları Kilise'nin Tanrı ve ruh üzerindeki dogmalarını kabul ederek, geri kalan her şeyi sorgulamakla, inanç sorununu halletmişlerdi. Ancak, bu düşünce-

ler bir günde ortaya çıkmış olamazdı. Engizisyonun zulmüne uğramaktan çekinen bilim adamları serbestlik anına kadar gizlenmeyi yeğleyerek "Invisible College" adında bir gizli bilim cemiyeti kurdular. Bu cemiyet sonradan Royal Society'ye dönüştü.

R.S.'nin kurucuları büyüü tümüyle reddedip "Papa'nın mucizelerini" batıl itikat delili olarak kabul ediyorlardı.

Nasıl olmuş da gelişmekte olan bu düşünceler kimsenin dikkatini çekmemişti? Restorasyonun ilk haftalarında bilimsel metot nasıl aniden parlayarak dinsel inancın dogmalarından ve tutucu batıl inançlardan silkinerek kurtulabilmişti?

17. yüzyılda dinde devrim yaşıyordu. Son on üç yüzyılda Kilise, teolojinin desteği ile emperyalist bir inanç yumağı oluşturmıştı. Emperyal gücünü kaybetmemek için, Kilise teolojisini korumaya mecburdu. Dogmaların zedelenmemesi için rahipler özel tartışma metotlarında eğitim görürlerdi. Tüm üniversiteler Kilisenin kontrolündeydi, ders müfredatı dahi Kilise tarafından tespit edilirdi.

15. yüzyılda Floransa'lı Cosimo de Medici, Egnatio Danti adında bir genç mimardan Paskalya yortusunun (gün dönümü) tarihini tespit edebilecek bir rasathane inşa etmesini istedi. Mimar tepesinde bir yuvarlak deliği olan bir kubbe inşa etti, güneşten gelen ışık huzmesi yerdeki bir skalanın üzerine düşüyordu. Bu gözlemlerin sayesinde güneşin dünyanın etrafında mükemmel bir daire üzerinde dönmediği anlaşıldı. Kışın, yaz aylarına göre güneş ufuğa daha yakın olunca, ışık deliğe yandan geliyor ve güneşin skala üzerine yansıyan şekli daireden elipse dönüşüyordu. Oysa, dogmaya göre Tanrı'nın yaratılışı mükemmeldi ve güneş mutlaka mükemmel bir daire üzerinde hareket etmeliydi. Egnatio Danti, Engizisyon'un pençesine düştü, keşfinin yazılması, anlatılması yasaklandı.

Galileo'nun Pisa Kulesi'nin tepesinden muhtelif objeleri atarak gerçekleştirdiği yer çekimi deneylerinin sonunda, aynı ağırlıkta olan ama şekilleri ve hacimleri değişik objelerin aynı hızla düştüklerine dair geliştirdiği teori Engizisyon teologları tarafından reddedildi.

Copernicus'un düşünceleri Kilise ve Aristo öğretileri ile çelişiyordu. 1616'da Copernicus'un kitapları yasaklandı, Copernicus'un düşüncelerini geliştiren Galileo da Engizisyon mahkemesi tarafından bu defa tutuklandı, idam cezası ömür boyu hapse çevrildi ve Galileo, nispeten rahat da olsa, ömrünü hapisane şartlarında tamamladı. Bu örnekleri çoğaltmak mümkün. Netice olarak, teolojik argümanlarla deneysel fizik sonuçları tartışılmış, dogmaya uymayanlar yasaklanmış, araştırmacılar Engizisyon tarafından yargılanmıştı.

Bu olaylardan sonra Katolik ülkelerde bilim adamları sindiler. Oysa, İngiltere'de, bilim yüceltildi. Francis Bacon (1561 – 1626) deneylerden prensiplere gidilmesi gerektiğini savunuyor ve böylece deneysel mekanik bilimlerinin yolunu açıyordu.

Royal Society'nin öncüsü gizli cemiyet:

Invisible College

Sir Francis Bacon

Kısaca Lord Bacon, İngiliz devlet adamı, filozof, yazar, 22 Ocak 1561'de Londra'da doğdu ve 9 Nisan 1626'da öldü. Bacon bir keşfin bilimsel olabilmesi için yalnızca gerçekçi gözlem ve deneylere dayanması gerektiğini, teorinin gözlemden önce değil, ancak sonra geliştirilebileceğini ifade eden ilk filozoftur. Bilim adamı ilk önce gözlemlemeli, peşinden deneylerini yapmalı, sonra da teorisini geliştirmelidir. Bilimsel düşünce tarzı, yola çıkarken "tabula rasa" (peşin fikirlerden tümüyle arınmış, üstü boş masa) olmalıdır. Eserleri arasında New Atlantis Hürmasonluk'la olan bağlarını sergiliyor. 1627'de yayımlanan bu kitabında, yazar ideal bir devlet tarif ediyor. Bu ideal devlette Solomon's House (Süleyman'ın Sarayı) veya College of Six Days' Works (Altı Günlük Mesainin Koleji – yani Tanrı'nın altı günde yarattığı dünyanın araştırılması Koleji) adı verilen ve bilim adamlarının bir araya gelerek Doğa'yı araştırdıkları bir mekân tarif edilmekte. Bilim adamları bir ıssız adada kurulan bu sarayda dünyanın dertlerinden (din ve politika) uzakta yaşayarak kendilerini bilime adanmaktadır. Solomon's House, Royal Society'ye ilham veren ütopyadır. R.S.'de ele alınacak konular ise Bacon'un "Novum Organum" kitabında yer alır. Bacon bu kitabın bir nüshasını, hamisi Mason Kral 6. James'e gönderdi. 6. James'in İskoçya'da

Scoon and Perth Locası'nda 1601 yılında tekris edildiğini tersimatlardan biliyoruz. 6. James sonradan İngiltere Kralı olunca, 1. James unvanını aldı. Novum Organum'un kapağını iki sütun arasından denize açılan bir gemi (bilgi gemisi) resmi süslüyor.

10 Ekim 1667'de R.S. üyelerinden Thomas Spratt'ın R.S.'ye sunduğu kuruluş tarihçesinin kapak gravürünü gene R.S. üyesi mikroskop ve teleskop mercekleri üreticisi John Evelyn yapmıştı. Robert Lomas "Freemasonry and the Birth of Modern Science" kitabının 71 – 73 sayfalarında bu kapağı şöyle anlatıyor:

"Arka plandaki üstü kubbeli pencereden Gresham Koleji gözüküyor. Işık oradan geldiği için pencerenin Doğu'da olduğu anlaşılıyor. Kubbeyi iki sütun üzerinde duran yaylı giriş taşıyor, kilit ta-

şının üzerini, Kral 2. Charles'ın cemiyete uygun gördüğü amblem süslüyor. Döşeme siyah beyaz karelerden oluşuyor. Sol tarafta bilimlerin kütüphanesi, kraliyet asasının üzerinde durduğu diploma, duvarlarda dört pergel, üç gönye ve iki şakul, odanın ortasında bir teleskop, bir gemi saati ve iki küre duruyor (teleskop, saat ve yer küresi ile gök küresi R.S. üyelerinin önemli bir uğraşı olan açık denizlerde boylamın tespiti hakkındaki araştırmalarını remze- diyor). Doğuda, kilit taşının altın-

da ve siyah beyaz döşemenin ortasında 2. Charles'ın büstü, solunda R.S.'nin başkanı William Brouncker sütunların üzerindeki yazıyı parmağıyla işaretliyor. Charles'ın sağında da Francis Bacon oturuyor....”

Üniversitede İstatistik Kürsüsü Profesörü Robert Lomas, istatistiki olarak bu kadar çok masonik sembolün bir arada bulunmasının tesadüf olamayacağını, kaldı ki Mason İskoçya Kralı 6. James'in (sonradan İngiltere Kralı 1. James) himayesinde yaşamış Francis Bacon'un, R.S. üyelerinden Ashmole, Alexander Bruce, Sir Robert Moray ve Sir Christopher Wren'in hatıratlarından ve tersimatlardan mason olduklarını kesinlikle biliyoruz diyor. Ayrıca, cemiyetin tüm diğer üyelerinin de Mason olma ihtimali yüksek, zira bu denli değişik muhitlerden, sosyal katmanlardan gelen, karşıt dinsel ve politik inançlara sahip kişiler, ancak Mason Locaları'nda tanışmış olabilirler. Resimde gözüken üç kişinin de yerleri sembolizma dolu: Charles'ın büstü Doğuda, o Üstadı Muhterem, doğan güneşin ışınları onu aydınlatıyor; o tarihteki R.S. Başkanı Brouncker 1. Nazır pozisyonunda, Sir Francis Bacon da Bir Önceki Üstad-ı Muhterem koltuğunda oturuyor.

Sir Robert Boyle

1 627'de doğdu, 1691'de öldü. Otto von Guericke'nin icadı hava pompasını geliştirdi ve vakum deneyleriyle canlıların teneffüsü ve ateşin yanması için havanın gerektiğini tespit etti; Boyle gazların sıkıştırılabilirliğine dair kendi adını taşıyan fizik yasasının da mucididir.

Ekim 1644'de Boyle Paris'te yaşayan hocası Isaac Marcombe'e yaz-

dığı mektuplarda Invisible College'den bahseder. Cemiyetin üyeleri için bir masonik tabir olan “cornerstone” (temel taşı) ifadesini kullanır. Invisible College'in üyeleri “felsefe kolejinin ilkelerine göre doğa felsefesini ve mekanizmalarını araştırmak üzere” muntazaman toplanırlar. Samuel Hartlib'e yazdığı bir mektupta kendi masonik terminolojimize uygun terkipler kullanır: “Kolejinizin inşaatında bir kaç taş döşemek isteyen en mütevazı işçiye de değer verdiğinizden....” Boyle'un yazışmalarının çoğunda bunlara benzer masonik terminolojiye sahip mesajlar olmakla beraber tekrisine dair bir kayıt bulunamamıştır.

• R.S.'nin ilk tarihçesini yazan Spratt'a göre Cromwell'in kızkardeşi ile evli matematikçi John Wilkins'in Oxford'daki evinde 1648 ile 1659 arasında bilim adamları muntazaman toplanırlardı.

• R.S. kurucu üyelerinden Matematikçi Dr. John Wallis iç savaşta Cromwell için şifreler geliştirmiş, ele geçen kralcıların şifreli evraklarını çözmekte büyük yararlar göstermişti. 1678'de yayımladığı bir kitapçıkta, Invisible College'le ilgili olarak Wallis şöyle yazıyordu: “....doğal felsefe ve özellikle Yeni Felsefe veya Deneysel Felsefe tabir ettikleri beşeri bilimin diğer yönlerine merak sarmış değerli kişilerle tanışma fırsatım oldu. Londra'da, belirli gün ve saatlerde devam mecburiyeti olan muntazam toplantılar tertip ediliyordu, deneylerin masrafini karşılamak üzere üyelerden haftalık aidat tahsil ediliyor ve toplantılara katılamayanlardan para cezaları kesiliyordu..... Toplantılarımızda teoloji ve devlet işlerini tartışmıyor, yalnızca felsefî konulara eğiliyorduk...”

Wallis de yazılarında, Boyle'un yaptığı gibi, sık sık masonik terminoloji kullanıyordu.

Sir Isaac Newton

1 7. yy sonları ile 18. yy başında Kıta Avrupa'sında Aydınlanmaya ivme kazandıran dahi bilim adamı. John Wallis'in matematik bilimindeki buluşları, R.S. üyesi Newton'un kalkülüs metotlarını geliştirmesine imkân tanımıştı. Newton, Wallis'ten bahsederken, R.S.'de “devlerin omuzlarına çıktık” diyordu.

Royal Society'nin üyelerinden matematikçi ve fizikçi Sir Isaac Newton (1643 – 1727) sonsuz bir bilimsel merak sahibiydi, optik biliminde ve matematiksel metotta önemli buluşlarda bulundu (Leibnitz ile eş zamanda, ama birbirinden habersiz olarak entegral matematiği “kalkülüs” metodunu keşfetti). Ancak, Newton'un bilime en büyük hizmeti Copernicus'un başlattığı devrimi tamamlamak oldu. Denemeler ve matematik sayesinde evrende geçerli mekanik kuralları tesbit etti. Newton'un teorisine göre evreni üç ayrı mekanik hareket yasası ile yer çekimi yerinde tutmaktadır. Newton'cu fizik 20. yy.a kadar bilimsel anlayışın esası oldu. Günümüzde dahi, ışık hızında seyreden partiküller fiziği ile atomdan küçük boyutlarda vuku bulan fenomenler dışında, Newton fiziği geçerliliğini korumaktadır.

Masonluk katalizör oldu

İşte, böyle bir ortamda, Londra'da bir grup bilim adamı doğanın mekanizmalarını denemek üzere, ilerici, Mason Kral 2. Charles'ın

himayesinde, batıl ile mücadele edecek, yeni deneysel fizik felsefesini halka yayacak bir cemiyet kurma kararını aldılar. Parlamen-tonun çıkardığı yeni yasalarla korku gitmiş, gizlilik mecburiyetinden kurtuluşla, suyun yüzüne çıkma zamanı gelmişti. Dogmaların aralarında kısır tartışmalara meydan vermesini önlemek amacıyla da, politika ve din tartışmalarını yasakladılar. Bu karardan modern deneysel bilim doğdu.

Kral 2. Charles

28 Kasım 1660 Çarşamba günü on iki bilim adamı Gresham College'de geometri hocasının odasında toplandılar, onları bir araya getiren, kralın tahta çıkmasında büyük hizmeti

geçen Sir Robert Moray oldu. Kral 2. Charles'ın tahta geçtikten sonra ilk icraatı, babasını idam ettirmiş olan Cromwell'in cesedini mezarından çıkartıp vücudunu parçalamak ve başını bir direğe geçirterek halka teşhir etmek olmuştur. Bu kin birikimine rağmen, Kral'ın himayesindeki Royal Society, kuruluş oturumunun başkanı olarak, Cromwell'in kızkardeşinin dul kocası, koyu cumhuriyetçi, matematikçi Rahip John Wilkins'i seçti. Din ile politika tartışmaları yasaklanınca bu 12 bilim adamı ve sonradan onlara katılanlar huzur içinde salt bilimsel tartışmalara kendilerini adayabildiler. Royal Society günümüzde prestijini korumaya devam etmektedir.

Peki, R.S.'yi kuran değişik inanç ve politik görüşlü, kimi zengin, kimi yoksul bu 12 idealist bilim adamı nasıl bir araya gelebilmişti?

Cromwell'in iktidar döneminde, Operatif Mason Locaları'na üye olarak kabul edilmiş bilim adamları Mason Locaları'nın gizliliğinde toplanabiliyor ve birbirlerini tanıma fırsatını elde ediyorlardı. 1642 yılında bu kişiler, Sir Francis Bacon'un düşüncelerinin etkisinde, yukarıda gördüğümüz şekilde, Invisible College adında, sonradan Royal Society'ye dönüştürülecek bir kuruluş gerçekleştirmişlerdi. Masonluk katalizör olmuştur.

Strict Observance Riti

Hund ve Altengrochau (Silezya) Baronu Karl-Gothelf, "Stricte Observance Templiére" Riti'ni kurdu. Baron Hund Ocak 1742'de Frankfurt'ta bir Locada tekrar edildi. 1752'de Stuart Hanedanı'ndan Charles-Edouard Stuart kendisine Tampliye Masonluğu'nun sırlarını vermiş. 1764 öncesi Hund Unwerden'de bir Loca ve Droysich'de bir Şapitr kurdu; kendini Tampliye Masonluğu'nun bölge başkanı ilân ederek "Carolus Eques ab Ense" unvanını aldı. 1764 yılında Kohlo Konvanı'nda Stricte Observance, "Régime Ecossais Rectifié" adını aldı.

Rit yedi dereceden oluşuyordu: 1. Çırak; 2. Kalfa; 3. Üstat; 4. İskoç Üstadı; 5. Acemi; 6. Tampliye; 7. Bilge Şövalye .

Rit'in yaratıcısı Baron von Hund'un sistemine ve efsanesine göre, Tampliyeler'in Büyük Üstadı Jacques de Molay'ın ölümü üzerine, Auvergne Bölge Büyük Üstadı Pierre d'Aumont, iki Kumandan (Commander) ve beş Şövalye ile, Operatif Mason kisvesinde, İskoçya'ya sığındı. Orada, Bü-

yük Kumandan (Grand Commander) George Harris ve Şövalyeleri ile tanışarak, Tampliye tarikatını devam ettirmeye karar verdi.

Şövalyeler aforozun neden olduğu takipten kurtulmak

üzere, 1313 yılında Aziz Yuhana günü toplanan Şapitr'de, Hürmason olmaya karar verdiler. 1361'de Tampliyeler'in Büyük Üstadı tarikatın merkezini Eski Aberdeen kentine götürdü ve o tarihten itibaren, Hürmasonluk kisvesi altında, Fransa, Almanya, İspanya ve Portekiz'de hızla yayıldı.

Bu olaylar "Strict Observance" Riti derecelerinin ana konularıdır. Diğer konular ise, ilm-i simya, sihir ve benzer batıl uygulamalarla ilgiliydi. Ana doktrinlerine göre, her Mason aslında bir Tampliye Şövalyesi'ydi. Sözde "Gizli Yöneticiler'in", inisiye olanlara saklı ezoterik sırlar ileteceklerine dair inanış, Rit'in sonunun başlangıcı oldu. Tabidir ki hiç bir zaman böyle bir sır verilemedi, "Gizli Yönetici" olduğunu iddia edip şövalyeleri 1763'te dolandıran Johnson'u (asıl adı Becker veya Leucht idi) takiben, 1775 yılında Fransız Gugumos Kontu da şövalyeleri tekrar dolandırınca kopan skandal üzerine, zaten 1764 Kohlo Konvanı'nda bölünen rit dağıldı. Bu arada Zinnendorf Kontu benzer mitlerle İsveç Riti'ni kurdu.

sorular yanıtlar

- *Türkiye dışında, başka İslâm ülkelerinde Mason cemiyetleri var mı? ● Genel Kurul ile Konvan arasındaki fark nedir?*
- *Atatürk Mason muydu? ● 1935'de Atatürk Masonluğu kapattı mı? ● 1930'lu yıllarda başka ülkelerde de Masonluk kapanmış veya kapatılmış mıydı? ● Hürmasonluğun topluma faydası nedir? ● Mason Milletvekilleri Meclise girer girmez neden Masonlukların inkâr etme ihtiyacını hissediyorlar?*

Türkiye dışında, başka İslâm ülkelerinde Mason cemiyetleri var mıdır?

Sudan'ın dışında tüm Müslüman Siyah Afrika ülkelerinde, Fas, Malezya, Ürdün ve Lübnan'da Mason Locaları resmen faaliyettedir. Gabon ile Kongo devlet başkanları ülkelerindeki Büyük Localar'ın Büyük Üstatları'dır.

Kazablanka Kraliyet Başsavcısı Hürmasonluğun tasfiye edilmesini, lokallerinin kapatılmasını, üyelerinin toplanmasının yasaklanmasını ve geçici olarak bir kayyumun tayinine karar verilmesini talep etmişti. 23 Mart 1973 tarihinde, Kazablanka Mahkemesi Hürmasonluğun İslâm dini ile çelişkide olmadığına dair karar vererek Hürmasonluğu aklamıştı.

Suudi Arabistan ve Körfez ülkelerinde bulunan Amerikan Üsleri'nde Amerikan Askerî Locaları faaliyet göstermektedir.

Genel Kurul ile Konvan arasındaki fark nedir?

Genel Kurul Dernekler Yasası'na göre bir mecburiyettir ve tüzüklerimize göre yılda bir kez olağan olarak toplanır. Konvan ise

Masonluğun özellikle gün dönümlerini kutlamak üzere yaptığı gayri resmî bir toplantıdır. Konvanlar bir araya gelme vesilesidir, gündemlerinde salt masonik konular tartışılır.

Atatürk Mason muydu?

Atatürk'ün Selânik'te bir Locada Masonluğa kabul edildiğine dair rivayetler var, o tarihlerde İttihat ve Terakî'nin yönetim kadrosunun çoğunluğu Masondu, Atatürk'ün de o cereyana kapılarak Mason olma ihtimali var. Ancak, 2. Dünya Savaşı'nda Alman İşgali esnasında Yunanistan Masonluğu kapatılmış ve arşiv-

leri yok edilmiş, Masonlar toplama kamplarına yollanmıştır. Bu nedenle Mustafa Kemal adındaki bir yüzbaşının 1890'lı yıllarda Selânik'te bir Locaya katılmış olabileceğini doğrulayacak hiç bir belge bulunamamıştır. Uşağı Cemal Granada da hatıratında Atatürk'ün bir sohbetinde zamanında Masonluğa kabul edildiğini söylemiş

olduğunu yazar. Granada ne kadar güvenilir bir yazardır, bilinmez. Zaten önce cepheden cepheye giden, sonradan da İstiklâl Savaşı'nı, yeni kurulan Türkiye Cumhuriyeti'ni yöneten bu büyük adamın Masonluk'ta bir kariyer yapması mümkün değildi. Tek bilinen, Atatürk'ün yakın çevresinde birçok Mason'un bulunmuş olmasıdır.

1935'de Atatürk Masonluğu kapattı mı?

Atatürk Masonluğu kapatmadı. 1935 yılında, Masonluğun kapanışından hemen önce, Meclis Başkanı Kâzım Özalp Paşa, 6 bakan ve 60'ın üzerinde milletvekili Masondu. İçişleri Bakanı Şükrü Kaya Kardeşin, Nazi ve Komünist ideolojilerinin her ikisinin de ülkelerinde tantana ile Masonluğu kattıklarını, bazı güçlerin Türkiye'de de Masonluğun kapatılmasını arzu ettiklerini, Halk Evleri'nin dışında, Türk Ocakları dahil olmak üzere tüm derneklerin kapatıldığını, bu durumda artık Masonluğun dernek olarak kendi kendini kapatmasının zamanı geldiğini söyleyince, Masonluk da kapanma yolunu seçti. Ancak Yüksek Şûra çalışmaya devam etti, hattâ kapanış döneminde 3 yeni Loca kurdu. O tarihlerde MİT'in bunu bilmemesi imkânsızdı. 1948'de Masonluk yeniden faaliyete geçince, zamanında kanunla kapatılmadığı için, mahkeme kararı ile eski gayri menkullerine yeniden kavuşabildi.

1930'lu yıllarda başka ülkelerde de Masonluk kapanmış veya kapatılmış mıydı?

Sloganı "Hürriyet - Eşitlik - Kardeşlik" olan ve Osmanlı İmparatorluğu dahil olmak üzere bir çok Akdeniz ve Amerika ülkesine demokrasi fikrini aşıl原因an Hürmasonluğun dikta rejimleri ile bağdaşması mümkün değildir. 20. yüzyılın ilk yarısında var olan tüm faşist ve komünist dikta rejimleri Masonluğu bir Hürriyet forumu olarak görmüşler ve yasaklamışlardır. Hitler Masonları Yahudilerle birlikte toplama kamplarında gaz odalarına yollamıştır, Mussolini, Franco ve Salazar onları sürmüş ya da zindanlarda çürütmüştür. Rusya'da Romanof Hanedanı devrildikten sonra kurulan geçici Kerenski Hükümeti'nin, Başbakan

Kerenski dahil olmak üzere, tüm bakanları Mason'du. Lenin onları iktidardan uzaklaştırdı, Trotsky Masonluğu yasakladı, Stalin de onları Sibirya'ya, Gulag'a yolladı.

Buna tek istisna, Küba'dır. İktidara geldikten sonra ülkesinde Masonluğu kapatmayan tek diktatör Fidel Castro'dur. Bunun da nedeni, iktidar mücadelesinde Masonlar'dan gördüğü destektir.

2004 yılı istatistiklerine göre muntazam Küba Büyük Locası'nın 316 locası ve bu localarda çalışan 30.900 üyesi vardır.

Günümüzde yalnızca şeriatla yönetilen ülkelerde Hürmasonluk yasaklıdır.

Berlin Duvarı yıkıldıktan sonra eski Komünist ülkelerde durum nasıldır?

Sovyetler Birliği'nin bir parçası olmuş Baltık ülkeleri, Rusya, Orta ve Doğu Avrupa ülkelerinde önce Localar sonra büyük Localar kurulmuştur. Vietnam ve Ermenistan'da Localar kurulmuştur. Azerbeycan'da bir yapılanma vardır. Gürcistan ve Orta Asya Türkî devletlerinde henüz bir masonik faaliyet yoktur.

Hürmasonluğun topluma faydası nedir?

Hürmasonluk bir insan hakları, demokrasi, laiklik okuludur, Kardeşler'e daha iyi vatandaş olmayı, toleransı ve hitabeti öğretir, yardımı özendirir, entelektüel bilgi birikimini destekler. Belki bu konuda en iyi cevap, 7 Haziran 1997'de Moldavya Büyük Locası'nın kurulması vesilesiyle, Enformasyon Bakanının yaptığı konuşmadan aşağıdaki alıntıdır: "Kamuoyu, olumlu tepki bekleyenleri şaşırtacak düzeyde gelişti. Hürmasonluk hiç bir ögesi gizlenmeden takdim edildi. Moldavyalılar, Sovyet İmparatorlu-

ğu'nun yıkılmasından sonra konuşmuş bir dikta rejiminden yeni çıkmış bir halk olarak, etik yolunu bulmada ve insanlığı iyileştirmede Masonluk öğretilerinin faydalı olacağına inanmışlardır."

Daha önce, Osmanlı toplumunda Masonluk serbest miydi?

Papa'nın Masonluğu 1738'de aforoz etmesinden sonra, I. Mahmud 1748'de İmparatorluk topraklarında Masonluğu yasakladı. Ancak, aynı yıl, İstanbul'da bir İngiliz Locası'nın kapatılmasından sonra bu yasak unutuldu. Napolyon - III. Selim döneminde, Osmanlı toplumunda Masonluk büyük gelişme kaydetti. II. Mahmud 1826'da Yeniçeri Ocakları'nı kaldırdığı Vak'a-i Hayriye ile birlikte Bektaşiliği ve Masonluğu yasakladı. Kırım Harbi ile, İngiliz, Fransız ve İtalyan Locaları tekrar çoğaldı, aralarında Padişah 5. Murad da olmak üzere bir çok Türk büyüğü Mason oldu ve 1935'e kadar Masonluk aralıksız faaliyetini korudu. 1935'de, yukarıda anlatıldığı gibi, Masonluk faaliyetini azalttı. 1948'den bu yana Türk

Masonluğu faaliyetini cemiyetler kanunu çerçevesinde sürdürmektedir.

Mason Milletvekilleri Meclise girer girmez neden Masonluklarını inkâr etme ihtiyacını hissediyorlar?

Zamanlar değişiyor... İttihat ve Terakkî iktidarı zamanında, Mason Şeyhülislam Musa Kâzım Efendi'nin Meclis Kürsüsü'nden yaptığı konuşmada olduğu gibi, milletvekilleri Mason olmaktan iftihar ederdi. Halk Partisi ve onu takip eden Demokrat Parti iktidarlarında Mason milletvekilleri, bakanlar vardı. Hatta, Adnan Menderes'in müsteşarı Ahmet Salih Korur Türkiye Büyük Locası'nın Büyük Üstadı idi.

Günümüzde Sol ve Sağ partilerin müştereken Masonluğa karşı cephe aldığını, belirli bir medyada da sık sık Mason aleyhtarı konuların yayınlandığını görüyoruz.

24 Aralık 1995 seçimleri öncesinde, ANAP Başkanı Sayın Mesut Yılmaz'ın Mason olduğu haberi büyük manşetlerle Milli Gazete, Sabah, Ateş ve Takvim gazetelerinde verilmişti. Bunun üzerine Sayın Mesut Yılmaz, Ankara 15. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde toplam 31 milyar liralık tazminat davası açtı. Mahkemede olayın bir komplo olduğu, Mesut Yılmaz'ın ve başkanı olduğu partinin seçimlerde seçilme şansını azaltmak üzere bir fotomontaj kullanılarak yalan haberin üretildiği anlaşıldı. Hatta bu olay üzerine, Türkiye Büyük Locası da bir gazete ilânında Masonluğu anlatmayı ve Mason olmanın utanılacak değil, iftihar edilecek bir olgu olduğunu ilân etmek ihtiyacını hissetti. 1964 yılında Demirel Olayı ile başlayan bu tür karalamalar nedeniyle, tekrar seçilmek isteyen milletvekillerinin bazıları, ilk fırsatta, Mason olmadıklarını ilân etmek ihtiyacını hissetmişlerdir.

Parmenides'e göre dokuz mutlakiyeti remzeder

1'den 9'a en yüksek rakam 9'dur ve bu nedenle de en yüksek vasıfları kapsar. 10 ise, bir üst seviyede 1'in tekrarından ibarettir. Böylece, 9 sonuncu rakamdır, bir üst seviyeye geçişi sağlar, ölümü ve yeniden doğuşu, yani yeni bir düzeyde oluşumu remzeder. Truva 9 yıl süreyle muhasara edildi, 10. yılda düştü. Odysseus 9 yıl boyunca dünyayı dolaştı, 10. yılda ülkesine dönebildi. Bir seviyeden diğerine geçiş rakamı olan 9, bir dünyadan diğerine geçiş olan inisiyasyonun sembolüdür, ezoterizmin kutsal rakamıdır. Bebek 9 ay ana rahminde kaldıktan sonra ışığı görür. Dante, 9 yaşındaki sevgilisi Beatrice'e, 9. ayın 9. günü, 9. saatte rastlar.

Bir daire 4×90 derece, yani 360 ($3+6$) derecedir. 9 sayısı daima kendini tekrarlar. 9 herhangi bir sayı ile çarpılınca, çıkan sayının rakamlarının toplamı hep 9'dur. $2 \times 9 = 18$; $3 \times 9 = 27$; $4 \times 9 = 36$;

$5 \times 9 = 45$ v.s. Bu nedenle 9 mükemmel rakamdır.

1'den sonra ancak kendi ile bölünebilen ilk asal sayı 3 kutsaldır, yaşamı (çocuk – erişkin – yaşlı), aileyi (ana- baba – çocuk), Tanrıyı (Osiris – İsis – Horus; Brahma – Kali – Vişnu; Kutsal Ruh – Meryem – İsa) remzeder. 3, Akl-ı Hikmet - Kuvvet ve Güzellik'tir. Bu kutsal sayı kendi ile çarpılınca 9 eder. Dolayısıyla sayıların en kutsalı 9'dur.

Orfik inisiyasyonda üç üçlü ilke kabul edilmiştir. İlk üçlü, Gece, Gökyüzü ve Zaman'dır; ikinci üçlü Eter (uzay boşluğunu dolduran gaz), Işık ve Yıldızlar'dır; üçüncü üçlü Güneş, Ay ve Doğa'dır. Parmenides'e göre 9 sayısı mutlakiyeti remzeder. 9 ilham perisi (muse), bilim ve sanatları, dolayısıyla insanın sahip olduğu bilgilerin toplamını remzederler. Büyük Fransız Devriminin beşiği, Ansiklopedistlerin, bilim adamlarının, mucitlerin, sanatkarların bulunduğu, Benjamin Franklin, Danton, Camille Desmoulin, Guillotin, Dalayrac, Montgolfier Kardeşler, Lalande, Condorcet, Houdon, Voltaire'in üyesi olduğu Mason Locasının adı "Les Neuf Soeurs" (9 Kızkardeş = 9 İlham Perisi) idi.

Baigent, Leigh, Lincoln mesih'in mirası

*Dan Brown kadar olmamakla birlikte,
mesleğimizle ilgili kitapların yazarları olan, Baigent, Leigh, Lincoln
üçlüsünün ülkemizde popülariteleri giderek artıyor.*

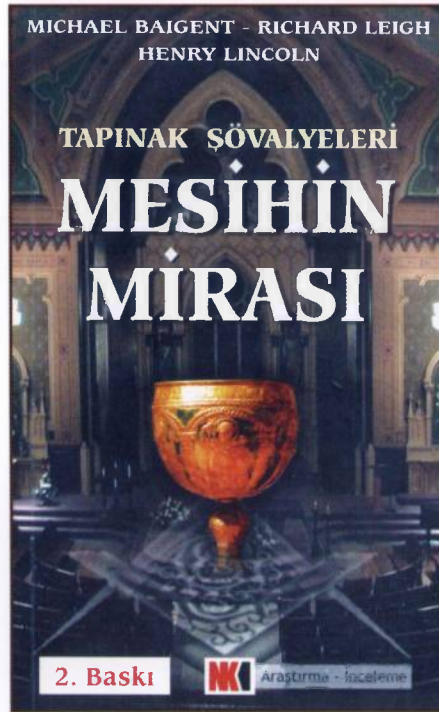
● Osman Balcıgil

Türk okurları özellikle de Masonlar'ı, Baigent, Leigh, Lincoln üçlüsünden ilk ikisinin, Michael Baigent ile Richard Leigh'in isimlerini, 2000 yılında kitabevi raflarında yerini alan "Mabet ve Loca" isimli kitapla duymuşlardı. Bu kitap içinde bulunduğumuz günlerde 20. baskısına ulaştı.

Tesviye okurları hatırlayacaklar, 58. sayımızda yayınladığımız "Mabet ve Loca" başlıklı kitap eleştirisinde, Celil Layiktez, Michael Baigent'in söz konusu kitabı hazırlarken "7 ay boyunca İngiltere Birleşik Büyük Locası Kütüphanesi ve Müzesi'nde çalıştığını, bu esnada Mason olmadığını, kitap bittikten sonra tekris edildiğini" yazmıştı.

Tapınak Şövalyeleri

Baigent ve Leigh'in, aralarına Henry Lincoln'ü de alarak 1982'de yazdıkları "Savaşçı Keşişler Tarikatı TAPINAK ŞÖVALYELERİ Kutsal Kan Kutsal Kâse" isimli kitap Türkiye'de Nokta Yayınları tarafından yayımlandı. Kitabın ilk baskısı Ocak 2004'de, 6. baskısı ise Mart 2004'de yapıldı. Satışının yüksek olmasında, Nokta Yayınları'nın kitabın orijinal adı olan "The Holy Blood And The Holy Grail"ın başına "Savaşçı Keşişler Tarikatı" deyip, ayrıca "TAPINAK ŞÖVALYELERİ" sözlerine de vurgu

yapması büyük bir rol oynadı mı bilinmez; ama, üç ay içinde 5 baskı tüketmesinden de anlıyoruz ki, bu hiç de fena bir fikir olmamış. Kaldı ki, söz konusu eklenti pek de çarpıtma sayılmaz. Çünkü Baigent, Leigh ve Lincoln, adı biraz değiştirilmiş olsa da bu

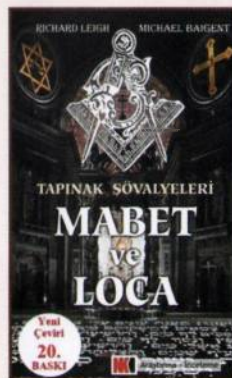
kitapta, ağırlıklı olarak Tapınak Şövalyeleri'ni anlatıyorlar. Aynı kitap, ismi orijinalindeki gibi muhafaza edilerek 1996'da Emre Yayınevi tarafından yayınlanmış, ama pek ses getirmemişti.

Kutsal Kan Kutsal Kâse, yazarlarına büyük bir ün kazandırdı. Bu arada 8 Kasım 2003'de Henry Lincoln Militi Templi Scotia düzeninde, "Onursal Şövalye" ünvanıyla ödüllendirildi.

Baigent, Leigh ve Lincoln'un Türkiye'de yayınlanan üçüncü kitaplarının adı "Tapınak Şövalyeleri, MESİHİN MİRASI". Tapınak Şövalyeleri yine Nokta Yayınları'nın bir eklemesi. Kitabın orijinalinin adı The Messianic Legacy. İlk baskısı Ocak 2005'de yapılan kitabın ikinci baskısı yine Ocak ayında gerçekleşti. Bu baskıların yenilerinin izleyeceğinden hiç şüpheleniz olmasın. Çünkü epeydir, tüm Dünya'da olduğu gibi Türkiye'de de dinlerle ilgili olan her şey çok satıyor. Kaldı ki, bu kitabın kapağında bir de üstelik Tapınak Şövalyeleri lafı var.

Oysa, söz konusu kitapta, Tapınak Şövalyeleri ile ilgili hemen hiçbir şey yok!

Yani, özel olarak ilgi alanı Tampliye Şövalyeleri olan okurlar için 466 sayfalık bu kitabı okumak, zaten malum birkaç bilgiye tekrar ulaşmanın dışında bir anlam ifade etmeyecek.

*Satışları
artıran
sihirli
sözcükler:
"Tapınak
Şövalyeleri"*

Ancak, sakın bu söylediklerimizden hareketle kitapla ilgili olumsuz bir izlenime kapılmayın. Tersine, Mesih'in Mirası derinlemesine bir araştırmanın ürünü. Özellikle, Hristiyanlığın doğuşu ve gelişmesi konusunda bilgilenmek ve "özgün yorum"lara ulaşmak isteyen okurlar için, mutlaka okunması gereken bir kaynak.

Yoksa Mesih yaşıyor mu?

Acaba gerçekten İsa, İsrail'in meşru kralı mıydı, evlenmiş ve çocuk sahibi olmuş muydu, İsa'nın soyu yaklaşık üç buçuk asır boyunca varlığını devam ettirmiş miydi ve sonra bu soy, Fransa'nın Merovenj Hanedanlığı'yla birleşmiş miydi?

Siyon Tarikatı (Prieure de Sion), Merovenj Hanedanlığı'na nasıl bakıyor? İlk günden bu yana kuruluş amacında herhangi bir değişiklik oldu mu? Yoksa, İsa'nın soyunun devam ettiğini ve yeni bir Mesih'in O'nun mirasçısı olarak hali hazırda yeryüzünde olduğuna mı inanıyor? Eğer böyleyse, bu tarikat geçen binlerce yıl içinde bu düşüncüyü var etmeyi nasıl başardı? Siyon Tarikatı'nın geçmişteki ve bugünkü liderleri naif birer idealist mi yoksa, dinci birer fanatik mi?

Baigent, Leigh ve Lincoln bütün bu sorulara cevap ararken, Mesih düşüncesinin İsa döneminde ne anlama geldiğini, bunun yüzyıllar içinde nasıl değiştiğini, antik ve modern düşüncelerin ikna edici bir biçimde nasıl bağdaştırılabileceğini araştırıyor ve daha da önemlisi, Mesihlik kavramının bugün, nasıl pratiğe uygulanabileceğini belirlemeye çalışıyor.

Kuşkusuz yukarda sorduğumuz sorular, onlara verilen cevaplar ve "belirlenmeye çalışılan Mesihlik kavramının ne olduğu", Hristiyanlığı ve tabii Hristiyanların kendi aralarındaki bakış farklılıklarını, anlaşmazlık noktalarını anlamak açısından büyük önem taşıyor.

Baigent, Leigh ve Lincoln'un kitabı sadece bu konuları tartışmakla da yetinmiyor.

Yazarlar, Mesih'in Mirası'nın "Boşluğu Dolduran İnanç" adını verdikleri bölümünde, Hitler ve Stalin'e alışılmıştan çok farklı bir şekilde yaklaşıyorlar.

Hitler, Stalin ve din

Üçlü'nün kitabı aslında üç ayrı kitaptan oluşuyor.

Kitabın birinci bölümünde, Bilim ve Kamu anlayışı, İsrail Kralı olarak İsa, Mesih Olarak Konstantin, Özgürlük Savaşçısı Olarak İsa, Kumran'da Sadok Hareketi, Hristiyanlığın Oluşumu, İsa'nın Erkek Kardeşleri, Nasrani Öğretisinin Hayatta Kalması, Son Günler başlıkları altında Hristiyanlığın gelişimi anlatılıyor.

M.Ö. 2 ve 1. yüzyıllarda Musevilik'ten çıkan Hristiyanlık nasıl bir muhalefet hareketi oldu? Pavlus hareketi başlangıçta Hristiyanlığa karşıyken M.S. 66'dan önce nasıl yerini onlardan yana seçti? Ve bu tarihte, Pavlusçu Hristiyan-

lar nasıl tekrar Nasraniler ve Yahya'dan ayrılarak kendi özgün inanış sistemlerini kurdular? 2. Yüzyıldan itibaren İspanya ve İrlanda'da Hristiyanlık nasıl bir kimliğe büründü? 8. Yüzyıl'dan itibaren Kelt Kilisesi'nin devamlıları kimlerdir? Millattan yüz yıl kadar sonra Suriye ve Mezopotamya'da Hristiyanlık ne tür çehrelere büründü? M.S. 132 -135 arasındaki savaştan sonra Yahudi Hristiyan Kilisesi ve Nasturi Kiliseleri nasıl oluştu? Ve tabii, bütün bu oluşumlar sürerken İslam, Musevilik, Pavlusçu Hristiyanlar ve Tarikatlar ne tür başkalsımlar yaşadılar?

Mesih'in Mirası adlı kitap, yukarıdaki sorulara cevap ararken bilinenleri tekrar etmiyor. Tarihsel olaylara başka perspektiflerden yaklaşıyor ve şaşırtıcı cevaplara ulaşıyor.

Kitabın ikinci bölümünde, Sembolün Harekete Geçirilmesi, İnanç Kaybı, Boşluğu Dolduran İnançlar:Sovyet Rusya ve Nazi Almanyası, Savaş Sonrası Kriz ve Toplumsal Ümitsizlik, Güven ve Güç, Rahip Olarak Sanatçı, Sembol Olarak Kral, Mahşeri Kucaklamaya Doğru başlıkları altında, "Hristiyanlık'ta bir köktencilik yayıldığına" dikkat çekiliyor. Giderek bozulan Dünya'da, "İsa'nın devrinde olduğu gibi, oldukça hissedilir, gerçekleşmesi yakın bir kıyamete doğru gidildiği"ne vurgu yapılıyor

Özellikle Boşluğu Dolduran İnançlar bölümünde, Sovyet Rusya'da ve Nazi Almanyası'nda, Hristiyanlığın dolduramadığı boşluğu "yeni yorumcular"ın nasıl süratle doldurduğuna işaret ediliyor. Örgütlü dinin krizlere çözüm üretmediği zamanlarda, toplumun yüzünü başka taraflara çevirdiği söyleniyor ve 1930'lu yıllarda yapay dinlerin bu prensipten nasıl hareket ettiği örnekleriyle anlatılıyor.

Kitabın üçüncü bölümündeyse, başlangıcından itibaren Siyon Tarikatı mercek altına alınıyor.

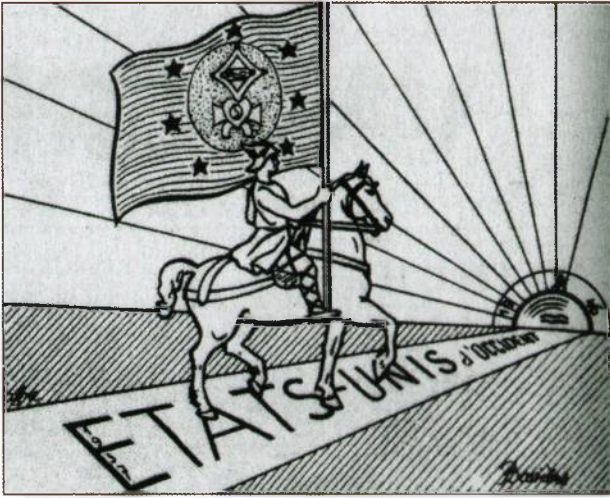
Entrika...

Baigent, Leigh ve Lincoln'un Mesih'in Mirası adlı kitabının üçün-

cü bölümü, başta da belirttiğimiz gibi kendi başına bir kitap olma özelliği taşıyor. Ve daha çok, Kutsal Kan Kutsal Kâse kitabının bir devamı olma niteliğinde.

Bilindiği gibi, Kutsal Kan Kutsal Kâse, 1982 yılında, Rennes-le-Château ve çevresinde yapılan, on iki yıl süren bir dizi araştırmanın sonucunda oluşmuştur.

Anlaşılan o ki, ortaya çıkan sonuçlar kitabın yazarlarına da, ele aldıkları konuda ismi geçen Siyon Tarikatı'nın yönetici ve taraftarlarına da yeterli gelmedi. Kitabın yazarları da zaten buna sık sık dikkat çekiyor ve kendilerine ulaştırılan bilgilerden, bilgilerin ulaşış tarzından ve konuyu araştırmanın zorluklarından her fırsatta söz ediyorlar. Bu tür serzenişler, aslında kitaba daha da "esrarengiz", dolayısıyla daha ilginç bir hava veriyor.

Vaincre'in ilk baskısından illüstrasyon, 21 Eylül 1942. Üstte, Berlanya ve Baravya arasından "Batı Birleşik Devletleri- 1937'den 1946'ya" doğru uzanan yol resmediliyor.

Kitapta, Avrupa Birliği'ne giden yolun, ilk kez 1942'de "Vaincre" isimli Siyon Tarikatı tarafından yayınlanan bir dergide ortaya atıldığı, Batı Birleşik Devletleri fikriyle bu oluşumun 1937'den itibaren adım adım tasarlandığından söz ediliyor. Bunları söyleyense, sıkı durun, Pierre Plantard de Saint-Clair'in biz-

Sion Protokolleri

• C.L.

Sion Protokolleri, 18. yüzyıl ile 19. yüzyıl başlarında, "Strict Observance, Illuminati gibi gizli programlarında masonluğa sızarak ve onun nüfuzlarının altına alarak dünyayı yönetmek" gibi bir düşünceyle kullanıldı. Bu komployu hazırlayan, Çar Nikola'nın sarayında göze girmeye çalışan Sergie Nilus adındaki bir dalkavuktur.

Çar Nikola ve Çariçe Aleksandra'nın çevresinde Rasputin örneği, ezoterizmle uğraştıklarını iddia eden şarlatanlar vardı. Nilus bu ezoterizm yuvalarını ve Yahudileri hedef alarak yukarıda sözünü ettiğimiz dokümanlara dayanan bir sosyal ve politik program hazırladı.

Çar'a karşı bir komployu ortaya çıkardığını iddia eden Nilus, söz konusu programı Yahudiler'den elde ettiğini söyleyerek Çar'a verdi. Çar bu metnin tümüyle uydurma olduğuna kanaat getirdi ve Nilus'u cezalandırarak saray çevresinden uzaklaştırdı.

Nilus'un metni tanınmış bir mistik kişi olan Vladimir Soloviev tarafından 1905'te "Sion Yaşlılarının Protokolleri" adıyla

yayınlandı. "Sion Protokolleri" diye bilinen bu broşür 20. yüzyılın en meşhur sahte evrakıdır.

1919'da, "Bolşevik İhtilali'ni Yahudiler hazırladı" propagandası ile Beyaz Rus Ordusu mensubu askerlere dağıtılan broşür üzerine, 60.000 Yahudi katledildi.

Sonradan Alman Nazi Partisi'nin kuramcısı olan Alfred Rosenberg aynı dokümanı Almanya'da halka dağıttı. Mein Kampf'da Hitler, Sion Protokolleri'ni kullanarak Mason ve Yahudiler aleyhindeki propagandasının temelini oluşturdu. Günümüzde hâlâ bu Protokoller Güney Amerika'da, İspanya'da, radikal İslâm çevrelerinde, hatta İngiltere'de Mason ve Yahudi aleyhtarlığı propagandasında kullanılmaya devam edilmektedir.

Protokollerin temelinde dünyayı bir Masonik Krallığın yöneteceği ve Kralın Hazreti Davud'un ahfadından olacağı, Yahudi Kralın Papa ve Enternasyonal Kilisenin Başpiskoposu olacağı yazılıdır.

Prieuré de Sion adındaki sözde Tampliye Şövalyeleri örgütünün efsaneleri de bu Protokoller'e dayanmaktadır.

zat kendisi. Pierre Plantard ise kitabın yazıldığı dönemde, Siyon Tarikatı'nın Büyük Üstadı.

Bakin Baigent, Leigh ve Lincoln kitaplarını nasıl noktılıyorlar:

"Yine de çağımız, bir anlam duygusu yaratmak için bu ya da şu biçimde bir Mesihçi mite sarılmaya kararlı görünüyor. Eğer bu zorunluysa, biz birleşmiş bir Avrupa'yı yöneten bir İsa'yı, Kıya-

met gününe başkanlık eden doğaüstü bir Mesih'i görmeye tercih ederiz. Sion Tarikatı, kelimenin akla getirdiği şekliyle bir Mesih sağlayamaz. Hollywood'un özel efekt dairesi dışında bunu başa-rabilecek birinin olmadığını düşünüyoruz. Ama değerlendirmelerimizde yanılmıyorsak, Sion Tarikatı, İsa'nın kendisi gibi bir Mesih'i; yani tarihi bir kişiliği sağlayabilecek gibi görünüyor."

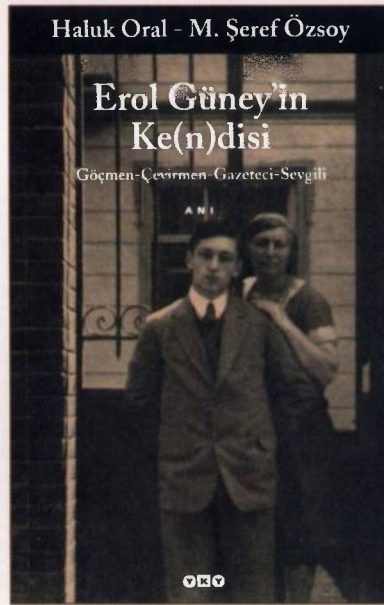
Erol Güney'in Ke(n)disi

Göçmen-Çevirmen-Gazeteci-Sevgili

Yazanlar : Haluk Oral – M. Şeref Özsoy

TESVİYE

1914, Odesa doğumlu, Yahudi kökenli Erol Güney, Bolşevik İhtilalinde, annesi ve kardeşleri ile Gürcistan üzerinden göçmen olarak İstanbul'a geldi, 1937'de de Türk vatandaşlığına kabul edildi. Saint Joseph'te, sonra üniversitede felsefe, İngiliz ve Fransız Edebiyatı okudu. Sabahattin Eyüboğlu'nun doçent olduğu fakültede, Orhan Veli, Minâ Urgan, Azra Erhat, Nusret Hızır, Abidin Dino ile evlenen Güzin, Nezahat Eyüboğlu sınıf arkadaşları idi. Milli Eğitim Bakanlığı'nda, Hasan Âli Yücel'in himayesinde 500 klasik eserin tercüme bürosunda çalıştı, Tercüme Dergisi'nin editörlüğünü yaptı. Tercüme Bürosunda Sabahattin Ali, Oğuz Peltek, Melih Cevdet Anday, Orhan Veli, Sabahattin Eyüboğlu, Nurullah Ataç, Oktay Rıfat, Yaşar Nabi Nayır, Şahap Sıtkı İlder, Servet Lünel, Müşerref Hekimoğlu ve Lütfi Ay ile birlikte çalıştı, Halikarnas Balıkcısı Cevat Şakir Karaağaç, Bedri Rahmi Eyüboğlu, Necati Cumalı ile kalıcı arkadaşlıklar kurdu. Varlık Vergisi'ni, baskıyı, Demokrat Parti'nin iktidara gelişini yaşadı, Hasan Âli Yücel'in çocukları Can ve Canan'a ders verdi, karısı ve baldızı Köy Enstitüleri'nde öğretmen olarak çalıştı, bu nedenler-

"Erol Güney'in Ke(n)disi, ne sistematik bir biyografi, ne de günü gününe yazılmış anılar toplamı. Bir aydının ağzından, Göçmen – Çevirmen – Gazeteci – Sevgili özellikleriyle ordan burdan, şundan bundan, ama her şeyden söz eden içtenlik dolu bir geçmiş ve bugünün öyküsü. Kendisi, kedisi derken, altmış yıllık bir yaşam kesitinin kişiler, kurumlar ve olaylar zinciriyle oluşturulmuş, bir solukta okunuveren "insan kokulu" dün-bugün geçişi."

le de Köy Enstitüleri'nin kuruluşu sonra da kapanışlarını yakından izleyebildi. 1946'da Tercüme Bürosu dağıldı, Agence France Presse'in (AFP) Türkiye muhabiri ol-

du. Menderes'i eleştiren yazıları nedeniyle 1955'te vatandaşlığı iptal edildi, Yozgat'a sürüldü, sonra da İsrail'e göçmen olarak gitti. Orada da AFP'nin muhabiri, Fransa ve İsrail'in önemli gazetelerinde çok okunan bir dış politika yazarı oldu. İsrail'e giden Türk diplomatları ile yakın temaslara kurdu, bütün dünyayı, kongreleri dolaştı, Türkiye'deki eski dostları ile sürekli mektuplaştı, yurt dışında, özellikle Paris'te onlarla görüştü. Nihayet 1990'da affedildi ve ilk defa turist vizesiyle Türkiye'ye gelebildi, hayatta kalan eski dostları ile hasret giderdi.

Erol Güney'in hatıralarını derleyen Haluk Oral ve M. Şeref Özsoy bu kitabı Ocak 2005'te yayımladı. Kitap, Erol Güney'in esprili anlatım tarzına sadık kalarak, akıcı bir üslupla yazıldı. Bu kitabı okursanız, o dönemin, İkinci Dünya Savaşı ve onu izleyen yılların politika ve edebiyat hareketlerini, yazarlarının özelliklerini, Hasan Âli Yücel Kardeşimiz'in derin kültürü ile hümanizmini ve Köy Enstitüleri ile 500 Temel Eser'in hazırlanmasındaki azmini, tercüme bürosunu, Orhan Veli'nin Sere Serpe şiirini hangi genç kız için, kedi şiirlerini de Erol Güney'in Edibe adlı kedisi için yazdığını öğreneceksiniz.

KİTAP

TESVİYE
57
2005-NİSAN

Bunları biliyor musunuz?

● Venezüela'nın Japonya'daki Büyük Elçisi Carlos Rodriguez Jimenez dünyanın iki yarım küresinde de Büyük Üstatlık yapmıştı. 1947'de Venezüela Büyük Locası Büyük Üstadı'ydı, 1957'de de Japonya Büyük Locası'nın ilk Büyük Üstadı oldu.

● 1801 yılında Çar I. Aleksandr Rusya'da Hürmasonluğu yasakladı. İki yıl sonra, 1803'de tekris edildikten sonra yasağı kaldırdı. 1822'de Masonluğu tekrar yasakladı.

● ABD'nin Montana eyaletinde büyük baş hayvanlara uygulanan ilk dağlama markası, 1872 öncesinde gönye – pergel olarak gerçekleşti.

● Polonya'dan ABD'ye göçmen olarak gelen Hayim Salomon K. 12 numaralı King Solomon Locası'nın üyesiydi ve İstiklâl Savaşı'nda George Washington'un baş finans danışmanıydı. Salomon faiz almadan savaşı finanse ediyordu, oysa savaşa destek veren diğer bankerler %10 faiz alıyordu.

● Meksika'da 10 pesoluk hatıra banknotunun üzerinde, aynı Locanın iki üyesi olan ihtilalci Hidalgo ve Madero Kardeşler'in resmi bulunmakta.

● Encyclopedia Britannica'nın kurucusu Andrew Bell Kardeş, Edinburgh'da 44 numaralı Holyrood House Locası üyesiydi.

● Şarjörlü Sharps tüfeğinin mucidi Sharps Kardeş, 258 numaralı Meridian Locası ile 52 numaralı Harmony Şapitrinin üyesiydi.

● 2 Şubat 1906'da Afganistan Emiri Habibullah Han, gizli bir merasimle tekris edildi. Hindistan'da İngiliz kuvvetleri başkumandanı ve Bölge Büyük Üstadı Lord Kitchener merasimi bizzat yöneltti. (Bk. Tesviye Sayı 53, s.32 ve Sayı 55, s. 43)

- 1892'de tamamlanan Chicago Masonik Mâbedi, dünyanın en yüksek binası idi.

- Açık denizlerde ilk defa başarıyla kullanılabilen Argonaut denizaltısı 1897'de Simon Lake Kardeş tarafından inşa edilmişti. Simon Lake 89 numaralı Ansantawae Locası üyesiydi.

- Dioniso Herrea Kardeş (1790 – 1850) üç ayrı ülkenin devlet başkanlığına seçilmişti: Honduras (1824 – 1827), Nicaragua (1829 – 1834) ve El Salvador. Bu son ülke Dioniso Herrea Kardeşi Devlet Başkanlığına seçti, ancak kendisi görevi kabul etmedi.

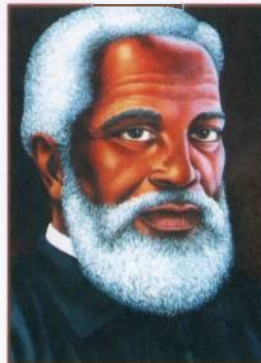
- Ekvator'un kurtarıcısı ve başkanı Eloy Alfaro Kardeş, geniş kenarlı Panama şapkasının isim babasıdır. Panama'da sürgünde yaşarken, Ekvator'dan bu şapkaları getirip ticaretini yapıyordu, taraftarları da "Panama Şapkasını" meşhur ettiler.

- Amerikan Özgürlük Beyanname-si'ni ilk imzalayan kişi olan John Hancock Kardeş, Boston'da St. Andrews Locası'nın üyesiydi. Sonradan "Boston Çay Partisi" diye adlandırılan ve İngiliz sömürgeciye karşı isyanı başlatan ihtilalciler bu Locanın üyesiydi. Çaya gelen yeni vergileri protesto etmek üzere, Loca çıkışı, Kardeşler toplu olarak limanda demirli olan İngiliz çay gemisini basmışlardı.

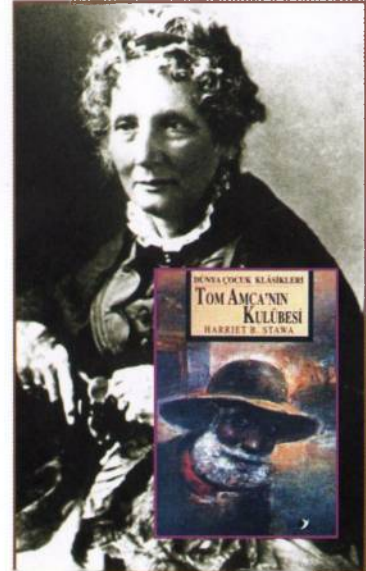

- Cizvit Rahip Francisco Calvo, 1867 yılında Costa Rica'da ilk Büyük Loca'yı kurdu. Francisco Calvo, Büyük Üstat ve İskoç Riti'nin Hâkim Büyük Âmiri idi.

- "Tom Amca'nın Kulübesi" adlı başyapıtın yazarı Harriet Beecher Stowe, Rahip Josiah Henson'u model olarak kullanmıştı. Zenci köle Josiah Henson Kardeş 1830'da Kanada'ya kaçmış ve

Ontario'nun Dresden mezarlığında gömülmüştür. Mezar taşının üzerinde gönye – pergel sembolü kazanmıştır.

● Kaliforniya'ya Tokay, Zinfandel ve Şiraz üzümlerini getirerek bölgede şarap sanayii başlatan Macar asıllı Kont Haraszthy de Mokcsa Kardeş 5 numaralı Madison Locası üyesiydi.

● Birinci Dünya Savaşı'nda İngiliz Kuvvetleri Başkumandanı Mareşal Douglas Haig Earl, İskoçya'nın Lever kentinde, 91 numaralı Igin Locası'nda, 27 Aralık 1881'de tekeris edildi. Üstatlığa yükseliş merasimi, aynı Locada 43 yıl sonra icra edildi. 1925'te Locanın Üstad-ı Muhteremliği görevine getirildi.

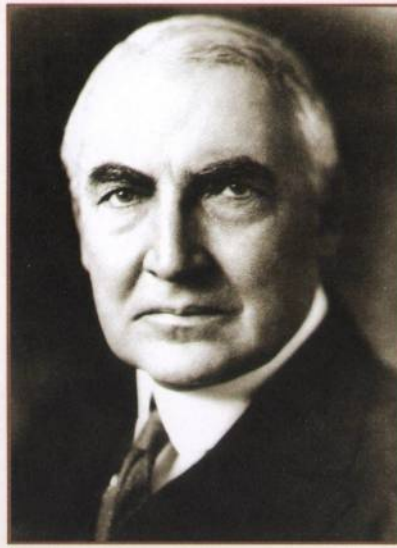

● Bir zamanlar Amerikan Ordusu'nun temel silâhı olan Springfield tüfeği, Teksas, San Antonio'da 44 numaralı Alamo Locası'nın üyesi General Odus C. Horney Kardeş tarafından geliştirildi. Odus C. Horney Kardeş Locanın 50 yıllık ödülüne de hak kazanmıştı.

● Roma tarihinin el kitabı sayılan "Roma İmparatorluğunun Yükselişi ve Düşüşü" kitabının yazarı Edward Gibbon Kardeş Mart 1775'te Üstatlığa yükseltilmişti.

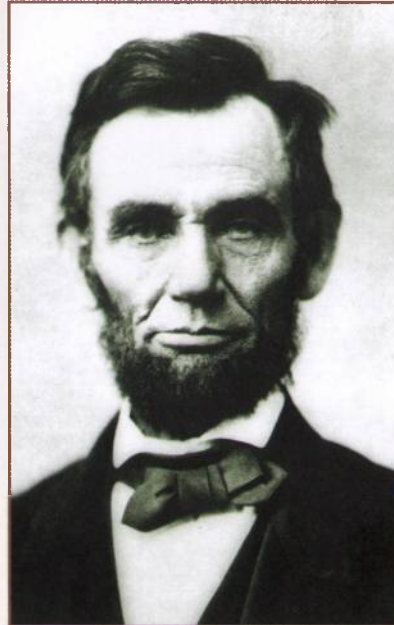
● Kraliçe Elizabeth'in eşi Prens Philip, 2612 numaralı Navy Locası'nda, 5 Aralık 1952'de tekeris edildi.

● ABD'nin 29. başkanı Warren G. Harding Kardeş 28 Haziran 1901'de tekeris edildi. Uzun bir aradan sonra, 27 Ağustos 1920'de Üstatlığa yükseltildi.

● Londra'da 3856 numaralı "Lux in Tenebris" (Karanlıklar İçinde Işık) Locası'nın tüm üyeleri görme özürliydür.

● 1865 yılında, Raleigh'de bir Loca çalışırken başkan Abraham Lincoln'un katledildiği haberi gelince, Kardeşler Locayı kapatmadan mâbedi terk ettiler. 1915 yılında, 50 yıl sonra, aynı Kardeş Üstadı Muhterem görevine getirilince, teknik olarak 50 yıl boyunca açık kalan celseyi kapattı.

● Dünya'da en yüksek irtifada çalışan Loca, 1094 numaralı "Roof of the World" (Dünya'nın Damı) Locası Peru, And Dağları'nda Oroya kentindedir. Locanın denizden yüksekliği 4722 metredir.

● İzlanda'nın ilk devlet başkanı Sveinn Bjornsson Kardeş, 1919'da Edda Locası'nı kurdu, sonra da İzlanda Büyük Locası'nın Büyük Üstadı oldu.

● Ünlü Mayo Clinic hastanesinin ilk yönetim merkezi Rochester Mason Evi'ndeydi. Mayo Kardeşler William, Charles H. ve Charles W. 2 numaralı Rochester Locası'nın üyeleri idi.

● Finlandiyalı ünlü bestekâr Jean Sibelius Kardeş, Finlandiya Büyük Locası'nın Büyük Orgcu'suydu. Sibelius'un masonik müziği Finlandiya Büyük Locası'ndan temin edilebilir.

● Bir zamanlar California Büyük Locası'nın Büyük Midye Pişiricisi unvanında bir büyük görevlisi olmuştu. 11 Ekim 1877 tarihinde Sausalito kentinde Büyük Loca'nın deniz ürünleri ziyafetinde, Büyük Midye Pişiricisi George T. Bromley Kardeş görevliydi.

● Arjantin'de, Union Del Plata Locası'nın üyelerinin dördü devlet başkanı oldu. Bunlar General J. J. Urquiza, Santiago Derqui, General Bartolome Mitre ve Domingo Faustino Sarmiento Kardeşler'di.

Değerli Kardeşlerimiz...

"Haberleşme" bölümünün amacı, Kardeşlerimiz'in "ihtiyaç duydukları her konuda, Kardeşlerine seslenebilmelerini" sağlamaktır.

Türkiye Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası'nın aktüel yayın organı Tesviye'de, Dünya'da ve Türkiye'de Masonluk ve Masonlar'la ilgili meydana gelen gelişmelerden söz ediyor, yeri geldikçe geleneklerimize göz atıyor, çeşitli başarılarla imza atmış yaşayan ve Ebedi Maşrık'a uğurladığımız Kardeşlerimiz'den konu açıyoruz. Pul, briç, bulmaca, karikatür meraklısı Kardeşlerimiz'in, bir nebze de olsa Tesviye'de soluklanmasını sağlamaya çalışıyoruz.

Bizi birbirimize bağlayan en önemli unsur, kuşkusuz Kardeşlik bağımız.

Birbirimize olan bağlılığımızı biraz daha güçlendirme yolunda, Tesviye'de bir de "haberleşme" bölümü oluşturmayı düşündük.

Evini, otomobilini, sahip olduğu değerli bir eşyayı satmak isteyen bir Kardeşimiz'in, bu satışı, kendi dilinden anlayan bir Kardeşi'yle gerçekleştirmesi düşünün ne kadar kolay olurdu!

Ya da, çocuğuna ders aldirmek isteyen bir Kardeşimiz, acaba "ders vermek üzere kendisine öğrenci arayan" bir Kardeşimiz'den daha iyi bir öğretmen bulabilir mi?

Veya kendisine "güvenilir bir eleman" arayan Kardeşimiz, "güvendiği bir eleman"ı öncelikle Kardeşleri'nin arasından araması en doğrusu olmaz mı?

Aynı şekilde, "kendisine iş arayan" bir Kardeşimiz, bunu acaba önce kendi Kardeşleri'ne sorması gerekmez mi?

"Haberleşme" bölümümüz, dileyen Kardeşlerimizin kendilerini "rumuz"la ifade etmelerine de imkan verecek şekilde tasarlandı. Bu bölümde yayınlanmasını istediğiniz ilanlarınızı, eğer isterseniz bize sadece rumuz koyarak da gönderebilirsiniz. Bu durumda, sizin verdiğiniz ilanla ilgilenen Kardeşimiz size dönük yazacağı "ilgileniyorum" notuna kendi haberleşme adresini ya da telefonunu ekleyerek cevap verebilecek.

Mesajlarınızı bekliyoruz!

TESVİYE

İmtiyaz Sahibi:

Kaya PAŞAKAY

Yazışleri Müdürü (Editör):

Celil LAYİKTEZ

celil.layiktez@superonline.com

Yayın Koordinatörü:

Koray DARGA

Yayın Kurulu:

Ahmet ÖRS

Suat UNGAN

Ertan KARASU

Arif AKGÜN

Yavuz AKSEL

Nezih ONAT

Tümer ARGİN

Sedat UYGUR

Sinan GÜRMEN

Bülent ŞENOCAK

Osman BALCIĞİL

Sinopsis : Milko ÖZBAHAR

Karikatür : İrvin MANDEL

Reklam

Bülent ERAY

Tel: (0212) 293 65 97 - (0212) 243 65 34

erayreklam@mail.koc.net

Ömer Faruk GÜNEL

Tamer GEDİZ

ISSN Numarası:1301-2754

Adres: Nuru Ziya Sokağı No:19

Beyoğlu İstanbul

Tel: 0212 251 26 50

Tasarım: **bimus** Tanıtım Ajansı

www.bimus.com

Renk Ayrımı: Eksen Grafik

Baskı: Yenilik Basımevi

Para ile satılmaz, Hür ve Kabul Edilmiş
Masonlar Büyük Locası üyelerinin
haberleşmesi için yayınlanmıştır.

TESVİYE

HABERLEŞME

müzik vemüzisyenler

Mozart, Haydn, Liszt, Paganini, Sibelius, Cherubini, Boieldieu, Rameau, J.S.Bach, Meyerbeer, Puccini, Fall gibi dünyaca ünlü pek çok müzisyen Mason'dur. Beethoven gibi Mason olmayan bazı besteciler de masonik müzikler bestelemişlerdir.

Joseph Haydn 1732-1809

104 Senfoni, 22 konçerto, yaylılar için 68, piyano için 60 sonatı, oda müziği parçaları, 3 oratoryo, 13 İtalyan tarzı opera, 7 kukla operası, 47 lied ve yüzlerce halk şarkıları, konser aryaları, kantatlar, ikili, üçlü, dörtlü vokaller.

Bir insanın hayatına bu kadar çok eseri sığdırabilmesi, Beethoven, Mozart gibi müzisyenlere hocalık yapması O'nun ululuğunun simgeleridir. 1982 yılında Avusturya Posta İdaresi O'nu doğumunun 250. Yılında Özel bir kart, özel bir pul ve Özel bir damga ile andı.

O, bir Masondu.

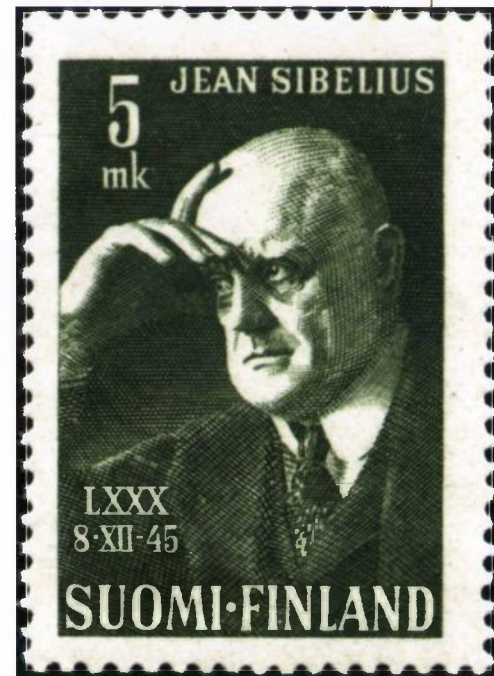

Jean Sibelius 1865-1957

Müzik eğitimini Helsinki, Berlin, Viyana'da tamamladı. Kalevala efsanesinden esinlenerek ilk senfonisi Kullervo'yu besteledi. 8 Senfoniye daha imza attı.

Senfonilerinin dışında birçok eseri daha vardır. Ancak O, senfonileri ile ünlendi.

Helsinki Suomi Locası kurucusu ve üyesi olan J. Sibelius için Finlandiya Posta İdaresi 1945 yılında 70. Doğum günü anısına pul çıkardı.

82/10

Franz Liszt 1811-1886

Bu ünlü Macar besteci ve piyanist konserler vermek için bütün Avrupa'yı dolaşmış bir sanatçıdır. 1846 da Türkiye'ye de gelmiş ve Pera'da o zamanki adıyla Lehistan sokağı, bugünkü adıyla Nur-u-Ziya Sokağı 19 numara piyano imalatçısı ve satıcısı olan A. Commendinger Biraderin evinde kalmıştır. F. Liszt devrin padişahı Abdülmecid için bir Türk Marşı bestelemiş ve 4. Dereceden Mecidiye nişanıyla ödüllendirilmiş, 1 kez sarayda, 1 kez de 18.06.1847 de Büyükdere'de Franchini'nin köşkünde konser vermiştir.

F. Liszt, 18.09.1841 de Frankfurt'ta Zur Einigkeit Locasında Masonluğa kabul edilmiş, 8.2.1842 de Berlin'de Drei Weit Kugel Büyük Locasına bağlı Zur Eintracht Locasında kalfalığa ve yine aynı Locada Üstatlığa yükseltilmiştir.

1961 de doğumunun 150., ölümünün 75. yılında Avusturya ve Macaristan Posta İdareleri O'nun hatırasına pullar bastı. 1986 da Macaristan ayrıca Doğumunun 175. Yılında O'nu ve 1956 yılında Chopin'le birlikte bastığı pullarda tekrar andı.

M.Luigi Cherubini 1760-1840

Müzik eğitimini İtalya'da tamamladıktan sonra Paris'e yerleşti. Konservatuar eğitim müfettişliği, bestecilik hocalığı, konservatuar müdürlüğü gibi görevlerde bulundu.

Beethoven'in hayranlık duyduğu bir kontrapunto ve armoni ustası olan Cherubini, Uvertürler, marşlar, sonatlar, 2 requiem, 4 opera ve birçok oda müziği besteledi.

Saint Jean de Jerusalem Locası üyesi olan M.L.Cherubini için 1977 de İtalyan Posta İdaresi hazırladığı İtalyan Kompozitörleri serisinde O'nu andı.

Leopold Fall 1873-1925

Avusturyalı kompozitör ve orkestra şefi L. Fall, Freundschaft Locası üyesiydi. Bu ünlü müzisyen için Avusturya Posta İdaresi 1975 yılında, ölümünün 50. yılı anısına bir hatıra pulu çıkarttı.

Niccolo Paganini 1782-1840

İtalyan kemancı ve besteci. O'nun keman çalış tekniği hiçbir dönemde aşamamıştır. Çok küçük yaşlarda konserler vermeye başlamış ve Livorno'da verdiği bir konserden sonra bir Fransız tüccar kendisine Guarnerius yapımı olağanüstü bir keman hediye etti. Paganini hayatı boyunca bu kemana çaldı. Bu keman halen Cenova'da saklanmakta ve sergilenmektedir.

Bir Mason olan Paganini için İtalyan Posta İdaresi 1982 yılında, doğumunun 200. Yılı anısı olarak bir hatıra pulu bastı.

CL NO.: 1

Dörtlü maç - Dağıtan: Batı;
Zon durumu: Doğu-Batı zonda

♠ V 8 7 4 2
♥ 5
♦ A 7 6 3
♣ D 10 4

♠ D 6 3 ♠ 10 9 5
♥ D 8 3 ♥ R V 10
♦ D V ♦ 10 8 4 2
♣ R V 8 7 2 ♣ 9 5 3

♠ A R
♥ A 9 7 6 4 2
♦ R 9 5
♣ A 6

Batı	Kuzey	Doğu	Güney
Pas	Pas	Pas	1 ♥
Pas	1 ♠	Pas	3NT
Pas	Pas	Pas	—

Çıkış Kâğıdı: ♣ 7

Kozcunun yerden koyduğu 10'lu kazandı, A - R ♠ oynadıktan sonra As ♦ ile yere geçti ve ♠ valesini oynadı. Doğu'dan 10'lu gelince rengin sağlandığı görüldü, kozcu yere ♣ Damı ile bir antre hazırlamak üzere, elden ♣ As'ını attı. Eli alan Batı ♣ oynayamayınca ♥ 3'lüsünü denedi. Doğunun Rua'sını, sonra da Vale'sini Güney boşladı. Doğu üçüncü kez ♥ oynayınca, kozcu sağlanmış Pikleri bırakarak, 4 ♥, 2 ♠, 2 ♦ ve 1 ♣ ile 9 lövesini tamamladı.

CL NO.: 2

Dörtlü maç - Dağıtan: Doğu;
Zon durumu: Doğu-Batı zonda

♠ --
♥ A 10 9 8 4
♦ V 9 8
♣ A R 10 6 4

♠ D V 3 ♠ 9 8 6 4
♥ R D 6 2 ♥ V 7
♦ A R 3 2 ♦ D 10 7 6 5 4
♣ 7 5 ♣ D

♠ A K 10 7 5 2
♥ 5 3
♦ --
♣ J 9 8 3 2

Batı	Kuzey	Doğu	Güney
		Pas	2 ♠
2NT	Pas	Pas	3 ♣
Pas	6 ♣	Pas	Pas
X	XX	Pas	Pas
Pas			

Çıkış Kâğıdı: ♦ A

Partönerinin zayıf 2 ♠ deklaresine Batı'nın 2NT cevabına Pas diyen Kuzey, Güney'in 3 ♣'i ile heyecanlanmış ve doğrudan 6 ♣ cevabını vermiş, kontra da sürkontr demişti.

Oyunun kendisinde sorun yoktu. Çıkış kâğıdı ♦ As'a elden çıkan kozcu, kozları 2 turda bitirdikten sonra, As ve Rua ♠'i çekti ve bir ♠'e de çakarak rengi sağladı ve sürkontre bir fazla yaptı.

AL KARICIĞIM,
BU BEYAZ
ELDİVENLER
SANA. TOPLANTI-
LARDA MANEN
ARAMIZDA
OLABİLMEYİ
İÇİN.

YANİ
BEN DE Mİ
BİR **SEMBOLÜM**
ARTIK?

GENEL
MÜDÜRÜMÜZ BENİ
ÇOK BEĞENİYORMUŞ,
HATTA BİR DERNEKLERİ
VARMİŞ, BENİ
ORAYA ALMAK İSTİYOR
"**SEN BİZİM
ÖNLÜKSÜZÜMÜZSÜN**"
DİYOR.
NE DEMEKSE?

ŞURADA ÜÇ
TANE TABAK
KURULAMAMAK
İÇİN BAHANE
ARAMA ŞİMDİ...

ÜS.: MUH.,
BU AKŞAM
K.:İMİZDEN
FEVKALADE BİR
KONFERANS
DİNLEDİK. BEN
KENDİSİNDEN BU
KONUŞMASININ
BİR KOPYASINI
RİCA EDİYORUM.

ANLAŞILAN GENE **UYUYA KALDI**,
DİNLEYEMEDİ. EVE GİDİNCE OKUYACAK.

100'lerce çeşit 1000'lerce Parça Tek adreste sizin için birarada

Kupa-Plaket-Madalyon

Kristal Plaketler

Rozet-Bayrak

Neon-Dijital Baskı

Yönlendirme Panoları

Gümüş Tabak

Pirinç Harf ve Rakamlar

Otel Anahtarlıkları

Pirinç,Alüminyum

Tabelalar

T-Shirt -Şapka

Ata büst-Folyo

Kokart Çelenk

Yaka Kartları

Kaşe

Flama Ve Özel Loca

Bayrakları

Figürlü Kaide ve Kupalar

Yaka Broveleri

Yaka Rozetleri

Plaketler-Şiltler

Bijular

Kristal Ürünler

Promosyon Ürünleri

Yüksekkaldırım Cad. No.: 65

34425 Karaköy/İSTANBUL

TEL.: (0212) 293 65 97 - 243 65 39

FAX: (0212) 243 07 52

<http://www.erayreklam.com>

e-mail:Info@erayreklam.com

eray reklam

SIZE ÖZEL
%50
İNDİRİM

İlk Madalya...

İlk Kupa...

İlk Plaket...

*Hayatta bazı şeyler vardır,ix bırakır.
Her baktığınızda, dokunduğunuzda
yeniden o anı yaşarsınız.*

*Başarıları ve güzel anları
ölümsüzleştirmek
ve o anları
yeniden
yaşatmak için
sizlerleyiz.*

Kupa-Plaket-Kurdela - Rozet-Bayrak - Neon - Dijital Baskı
Yönlendirme Panoları - Gümüş Tabak - Pirinç Harf ve Rakamlar
Otel Anahtarlıkları - Pirinç,Alüminyum Tabelalar - T-Shirt - Şapka
Ata büst - Folyo-Kokart-Çelenk - Yaka Kartları - Kaşe
Flama Ve Özel Loca Bayrakları - Figürlü Kaide ve Kupalar
Madalyonlar - Yaka Broveleri - Yaka Rozetleri - Plaketler - Şiltler
Bijular - Kristal Ürünler - Promosyon Ürünleri

Yüksekkaldırım Cad. No.: 65 34425 Karaköy/İSTANBUL

TEL.: (0212) 293 65 97 - 243 65 39 FAX: (0212) 243 07 52

<http://www.erayreklam.com> e-mail: info@erayreklam.com

“Doğruluğun
temeli tutarlılıktır.”

Francis Bacon

